

Proleter

DEVRİMCI DURUŞ

Kültürde, Dostlukta, Sosyalizmde

Aylık siyasal dergi

Şubat 2007

Sayı: 50

Fiyatı: 1 YTL (KDV dahil)

'Bugün benim doğum günü!'

Hrant Dink'in katili, fasist diktatörlüktür!

DÖKTÜKLERİ KANDA BOĞULACAKLAR!

Ermeni asıllı gazeteci Hrant Dink, 19 Ocak'ta, genel yayın yönetmenliğini yaptığı Agos gazetesinin önünde katledildi. Bugüne dek katledilen yüzlerce, binlerce devrimci, demokrat gibi... Kallesço, alçakça...

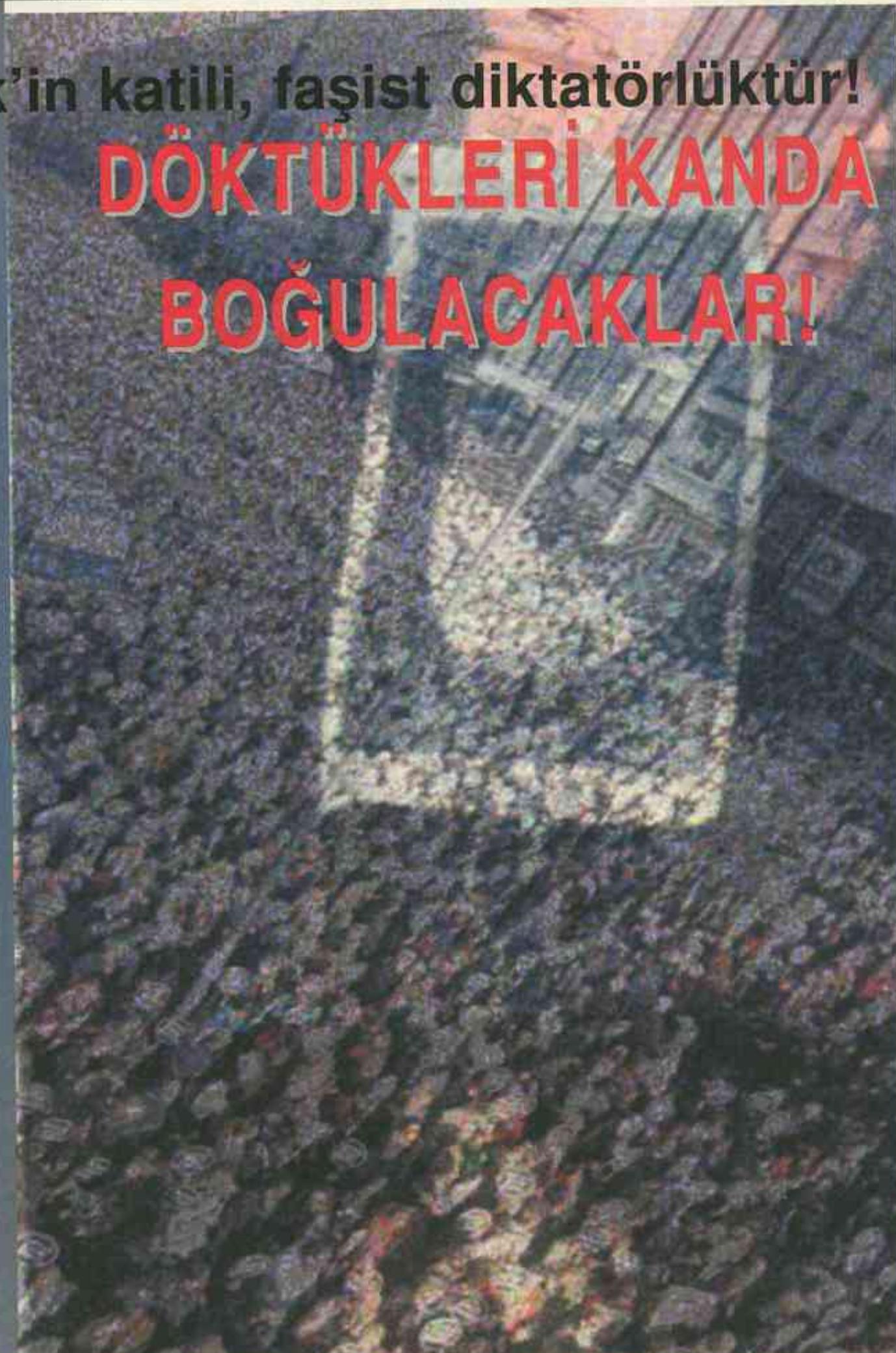
Fasist namlular bu kez Hrant Dink'i hedef seçmişti. Çünkü Hrant Dink, düşündürücü gibi yaşamaya çalışan yürekli bir insandır. Devrimci-demokrat bir kişiliğe sahipti ve bu kişiliğini korumaya çalışıyordu. Üstelik bir de ezilen ulusal topluluklardan birine mensuptu. Hem de Ermeni ulusuna! Bütün bunlar, fasizme hedef olmak için yeter de artardı bile.

Simdi onumuze katili diye 17 yaşında bir genç koyuyorlar. Onun azmetirici olarak da bir-iki arkadaşını. Hedefe bir de Trabzon'u çakıp, derin sosyo-ekonomik tahliller yapıyorlar!

Oysa hepimiz çok iyi biliyoruz ki, daha önceki devrimci, demokrat, yurtseverlerin katili gibi, Hrant'ın katili de bizzat bu devlettir. Onu, daha bir ilise öğrencisi iken, sol fikirlerinden dolayı okuldan attıran; 12 Eylül'de işkencelerden geçiren; askerde hak ettiği halde rütbe vermeyen; Ermeni yetimleri için açtıkları okulu kaçıttıran; düşüncelerini korkusuzca savunmaya devam ettiği için yargılanan; "Türklüğe hakaret"ten hükümler giydiren; mahkemelerde linc etirmeye kalkışan, valiliğe çağırıp tehditler savuran; "vatan hainliği" ile suçlayan, bu devleti! Onun katledilmesine kadar uzanan yol, bu taşlarla döşenmiştir!

Bu gerçek o kadar çıplak ve yalın ki, "uç-bes çocuğun işi" yalanına artık kimse inanmıyor. Hrant'ın ölümünün ardından döktükleri timsah gozyaşlarına, kardeşlik, hoşgörü vb. demagojillerine artık kimse kanıyor.

Ne güvenlik ihali, ne ihmalkarlık, ne şu, ne bu... Hrant Dink, bizzat devlet tarafından 'hedef' haline getirilmiş, ölümü için fetva verilmiştir. Gerisi, tetiği çekerek fasist katilleri organize etmeye kalmıştır ki, o da devletin yıllardır süreğelen kırıcı savaş geleneginde hiç zor degildir. Hrant Dink cinayeti, ta İttihat Terakki döneminde başlayan siyasi cinayetler serisinin son halkasıdır: sadece...

Hrant Dink'in katili, faşist diktatörlük! DÖKTÜKLERİ KANDA BOĞULACAKLAR!

Susurluk'tan bu yana kaldırılan her taşın altından çıkan emekli general Veli Küçük ismi, Hrant Dink cinayetinin ardından da çıkmıştır, fakat yine kimse dokunamamıştır. Veli Küçük, Hrant Dink'in mahkemesinde, faşist avukatlar grubu Kemal Kerençsiz ve avanesinin yanında boy göstererek, yeni hedefin Hrant olduğunu açıkça ilan etmiştir olsa. Hrant Dink de ölümeden önce kendisine gelen tehditler içinde Veli Küçük'ün de bulunduğu, Küçük'ün kırıncılıkla dolayı daha fazla önemsemeyi, ailesine ve avukatlarına söylemiştir. Dahası, gazetesinin son sayısında, bu tehditlerden bahsetmiş ve bunları Şişli Savcılığına bildirdiğini yazmıştır. Fakat aradan geçen süre içinde, ne İstanbul Valiliği, ne Şişli Savcılığı ne de Veli Küçük hakkında en küçük bir işlem yapılmamıştır.

...

Hrant Dink cinayeti, bir gerçeği daha gözler önüne sermektedir: Faşizmi yargılayacak, ona geri adım attıracak tek güç, kitlelerin gücüdür. Hrant'ın ölüm haberi duyulur duyulmaz, devrimci-demokratların, duyarlı kişilerin gazetenin önüne yığılması ve aynı akşam binlerce kişinin Taksim'de toplanarak Şişli'ye yürümesi, daha ilk andaki bu tepkiler, devletin paçalarını tutuşturmayı yedi. Düzen partileri, devletin çeşitli kademeleri, bu cinayetten duydukları üzüntüyü belirtmek zorunda hissettiler. O güne dek Hrant'ı "vatan haini" olarak lanse eden ve 'hedef' olmasında önemli bir paya sahip olan burjuva medya, büyük bir ikiyüzlülükle Hrant'a sahip çıkar göründü, cinayeti lanetleyen manşetler attı.

Ertesi gün, tüm ülkede Hrant Dink cinayetine karşı yükselen tepkiler sokaklara taşınca, aile-acele katili bulup çıkardılar. Bu ne Emniyet'in becerisiydi, ne de katilin acemiliği... Ne Ermeni diasporasının ne de AB, ABD Kongresinin baskısı... Asıl belirleyici olan; bu alçakça cinayete karşı kitlelerin duyduğu öfke ve nefretin patlaması, bunun daha da büyümesinden korkulmasıydı.

İlk günü tepkilerden telaşa düşen devlet, cenazeyi olabildiğince sessiz geçirmek isted. "Hrant'ın vasiyeti" dierek cenazeye katılan kitlenin pankart açmasını, slogan atmasını yasaklıdı. Hrant'ın ailesine bu yönde açıklamalar yaptırdı. Fakat hiçbirini tutmadı. Yüz binlerce kişi, kilometrelerce yolu katederek, İstanbul'un en merkezi yerlerinden sloganlarla, marşlarla yürüdü. Tarihe geçecek bir cenaze töreni gerçekleşti. Sokaklara dökülen yüz binlerin devlete mesajı çok açık: Faşizmin saldırganlarının, katliamların son bulması, halkın kardeşçe yaşamına kasteden her tür girişimden uzak durulması...

Cinayetin hemen ardından katili bulmaya iten bu güç, varlığını ve sürekliliğini koruduğu

oranda, katilin arkasındaki faşist çeteleri de ortaya çıkartılıp yargılabilir. Sadece bununla da kalmaz, başta 301 olmak üzere TMY gibi faşist yasaları değiştirebilir, faşizme birçok alanda geri adım atılabılır.

...

Egemen sınıflar, aylar öncesinden 2007 için "en kritik yıl", "kader yılı", "gelecek on yılları belirleyecek yıl" vb. sıfatlarla büyük önem attıktı. Ve 2007'nin daha ilk ayında, bir siyasi cinayet işlendi. Aynı günlerde mecliste Irak için gizli oturular yapıldı, "sınırotesi operasyon", "Kerkük referandumu" tartışılıyordu. Yani faşizm, içerde dışarıda savaş çığlığıyla girmişi yeni yıla.

2007, egemen sınıflar için ne denli önemli ve belirleyici ise, devrimci-demokratlar, işçi ve emekçiler, ezilen halklar için de bir o kadar önemli ve belirleyici olmalıdır! Emperyalizmin ve işbirlikçilerinin göstermeye çalışıkları gibi hiç de güçlü olmadıkları, son yıllarda direnişlerle somut biçimde gözler önüne serildi. Onlar ne kadar planlar yapsa da, her şeyi belirleyecek olan sınıf mücadeledir, kitlelerin gücüdür. Yeter ki bu güç, doğru zamanada, doğru hedeflerle harekete geçsin!

Hrant Dink cenazesesi, kitlelerin faşist saldırılara karşı artan öfkesini ortaya koyduğu gibi, bu gücün harekete geçtiğinde neleri başarabileceğini de gösterdi. Bu yönyle devrim cephesinin de 2007 yılına iyi bir giriş yaptığını söyleyebiliriz. Keza 2006'nın son aylarında iyice yükselen tecride karşı mücadele, bu yılın ilk günlerinde de devam etti ve Adalet Bakanı'nın küçük de olsa geri adım atmasıyla sonuçlandı.

Bunların arkasını getirelim! Ve bir bütün olarak faşizmi, faşist devleti yargılayan bir harekete dönüştürelim!

Biliyoruz ki, döktükleri kanda boğulacaklar! Ama kendiliğinden değil! Ne kadar halkın kardeşliğini işçi ve emekçilerin birliğini sağlarsak, ne kadar mücadeleyi yükseltir, devrim ve sosyalizm hedefiyle üzerlerine yürüsek, bu süreci o kadar hızlandırıralım, hızlandıralıyalı...

O k u r l a r a . . .

Membaba,

Ocak ayının ortalarında Hrant Dink'in katledilmesiyle birlikte, oldukça önemli gelişmeler yaşanmaya başlandı. Bu gelişmelerin olumlu yanı, önemli bir kitle dinamığını açığa çıkartmış olmasıdır. Kitle hareketinin görevde daha durgun seyrettiği böylesi dönemlerde, kimi zaman bir olay, hickimsenin beklememi, planlamadığı, kendiliğinden, ama oldukça etkili patlamalara neden olabilmektedir. Hrant Dink suikasti da, bütün ülkede yüzbinlerce insanın sokaklara dökülmüşine, protesto eylemleri gerçekleştirmesine neden olan oldukça sarsıcı bir etki yaratmıştır. Devlet içindeki çeteleşmeye, şovenizmin turmandırılmasına ve siyasi cinayetlere tepki duyan herkes, eylemlere katılmıştır.

İçinden geçtiğimiz dönem, büyük çalkantılara gebedir. Hareket, durgunluk döneminin arkasından patlamalar biçiminde ilerlemektedir. Bu tür dönemlerde en önemli şey, karantık görünen tablo içinden aydınlatır işitilişini seçebilmek, kitle dinamiklerini görebilmek, hareket canlandığı anda ise, onun tam ortasında yer almaktır. Öncülerin doğru müdahaleleri, bu türden kendiliğinden hareketlerin sloganlarını, hedeflerini, nitelikini tümyle değiştirdi, çok güçlü devrimci bir eyleme dönüştürebilir. Bu misyonumuza uygun davranışımız gereklidir...

Emperyalist savaşın bölgemizde artan şiddetti, Türkiye'yi de bu savaşın içine çekme çabalarını artırmaktadır. Kerkük üzerine kopartılan fırına, böyle bir zemin hazırlamak içindir. Bu durum, egemen sınıflar arasındaki çatışıkları da büyütmeye ve her vesile ile su yüzüne vurmaktadır. MİT Müsteşarı'nın açıkladı, TÜSİAD ile MHP arasında söz düellosu, Kurt konferansının yankıları vb. hepsi, keskinleşen çatışlıkların dışavurumudur. Bütün bu konuları sayfalardımızda aynıştı bir şekilde bulacaksınız.

Ayrıca bu ay, İhtilacı komünistlerin kuruluş yıldönümü. Kutlu olsun!

50. sayıda

3	TÜSİAD da akıllı olsun mu?
4	Katil devlet hesap verecek!
5	Ölüm Orucu'na ara verildi
6	Sokağın diliyle konuşan olmalıyız
7	Direnş haberleri
8	Burjuvazinin krizi ve olaşı sonuçları
9	MİT Müsteşarı'nın açıklamaları
10	ABD'nin yeni Irak Planı
12	Artan çocuk istismarı
14	"Bugün benim doğum günüm"
16	Somalı'de işgal ve direniş
17	Barış konferansı ve yankıları
18	Türkiye ekonomisinin dönüm noktaları
21	Geleceğimizin köprüsü tarihimiz
22	Yeni emperyalist savaşta, geçen yılın bilançosu-II

Hrant Dink'in katledilmesine azmetti-
riç olarak gözaltına alınan Yasin
Hayal, mahkemeye çıkarılırken, iki
polisin arasında gazetecilere doğru "Orhan
Pamuk akıllı olsun" diye bağırıldı. Devrimci
tutsaklar mahkemeye çıkarılırken maruz
kalındıkları işkenceleri söylemesine bile izin
verilmeyen, ağızlarını kapatıp üzerlerine çullan-
ırken, Yasin Hayal gibi faşist beslemelerin
polislerin arasında çok rahat biçimde tehditler
savurması bir yana; son yıllarda faşist-
mafya kırmasının dilinde bir "aklıllı olsunlar"
dir gidiyor. Onların jargonunda "aklıllı
olsunlar", ayaklarını denk alınlara, sira on-
larda anlamına geliyor. Bir dönem Kara-
gümruk çetesinin lideri Nuri Ergin'in yine
bir mahkeme girişinde söylediğii "mermi
manyağı yaparım" sözünün, daha örtük bi-
çimdeki yeni versiyonudur "aklıllı olsunlar"

Orhan Pamuk neden "aklıllı olsun"? "Tür-
kiyede bir milyon Ermeni, yüz bin Kürt kat-
ledildi" dediği için Yani, bu topraklarda
ezilen ulus ve topluluklara her tür saldınnın
yapıldığını ve yapılmaya devam ettiğini söy-

ler sıralıyordu: 1982 Anayasası kaldırılsın,
Genelkurmay, Milli Savunma Bakanlığı'na
bagışın, Cumhurbaşkanlığının görev ve
sorumlulukları yeniden düzenlenmesin, MGK,
anayasal kurum olmaktan çıkarılsın, Milli
Güvenlik ibaresi Milli Savunma olarak de-
ğiştirilsin, zorunlu din dersleri kaldırılsın,
301 kaldırılsın, milletvekili olmaya engel
suçlar, dokunulmazlık kapsamından çıkarı-
sin, seçim barajı yüzde 10'dan, yüzde 4-5'e
çekilsin....

Bu taleplerin, uzun bir süredir Kürt hare-
keti tarafından dile getirildiği biliniyor. Son
olarak "Türkiye barışını arıyor" konferansında
da benzer talepler dile getirildi. Özellikle
seçim barajının yüzde 4-5 düzeyine çekil-
mesi, DTP'nin mecliste temsilî anlamına gel-
iyor ki, bu "siyasal çözüm" projesinin en
önemli halkalarından biri. Keza Kürtçe'nin
seçmeli ders olarak okutulması, Kürt kültürün
ve dilinin geliştirilmesi öntündeki en-
gellerin kaldırılması talepleri de aynı kap-
samda gündeme getirilen konular.

TÜSİAD'ın, Kürt hareketinin "siyasal çö-"

derinlere inmesini önlene çabaları, Sa-
mas'tın arkada Türk bayrağı ve Atatürk'ün
sözleri bulunan bir fotoğrafının çekilmesi
vb. Jandarma-Emniyet sürüleşmesini iyice
açığa çıkardı.

Başa Kürt sorunu olmak üzere burjuva
klikleri arasında süreğen çelişkiler son
günlerde daha fazla artmış durumda. TÜSİ-
AD'ın raporu sadece MHP'yi değil, Genel-
kurmayı da rahatsız ediyor. Ve saflaşma, gi-
derek daha net ortaya çıkıyor. Bir yanda
devletin Kürt sorununda resmi politikasını
daha ağırlaştırmak sürdürmekten yana olan
Genelkurmay, MHP, BBP gibi faşist partiler,
"kızıl elmacı" koalisyon, diğer yanında Irak iş-
galiyle birlikte yeni duruma adapte olmayı
ve Kürt politikasında kimi değişiklikler ya-
pılmasını savunan TÜSİAD, AKP, DYP, MİT
vb...

Fakat şurası kesindir ki, böyle bir safla-
mada işçi ve emekçiler, ezilen halklar lehi-
ne hiçbir yan yoktur. Dolayısıyla bunlardan
birine destek vermek söz konusu olamaz.
İkinci, bu parti ve kurumlar da homojen
bir yapıya sahip degillerdir, yönetim kade-
mesini bugün ellerinde tutanların görüşü-
ni yansıtmaktadır, yönetim veya konjonktür
değişikliğinde, aynı kurumlardan farklı
açıklamalar duymak da mümkün olacaktır.
O yüzden bu tür safımlara bel bağlamak,
elveni ser mantığıyla taraflardan birine des-
tek vermek, büyük bir yanlış olur.

Devrimci politikada israr

TÜSİAD raporu, gerçekten de Kürt hare-
ketinin "siyasal çözüm" ekseninde ifade et-
tiği görüşlerle çakışmaktadır. Dahası sırala-
diği talepler, bugüne dek çeşitli demokrat
kuruluşlarının, aydın ve sanatçlarının da dile
getirdiği taleplerdir. Fakat onlar hakkında
başa 301 olmak üzere birçok maddeden
davalardır. Elbette Orhan Pamuk bir simge.
Onun yanında, Ermeni ve Kürt sorunu hak-
kında devletin resmi ideolojisi dışında
konuşan herkese yönelik bu tehdit, Televiz-
yon ekranlarından milyonlara ulaşıyor, hep-
sine gözdağı veriliyor, sindirilmek isteniyor.
301. maddeden açılan davalar ve o davalar-
da gerçekleşen saldınların amacı da buydu.
Hrant Dink katliamına giden yol, böyle
dönemi.

lediği için... Orhan Pamuk da bu sözlerinden
dolayı "Türklüğe hakareti" ettiği iddi-
asyayla ünlü 301. maddeden yargılanmış ve
mahkemedede faşist sürüplerin saldırılmasına
maruz kalmıştı. Tipki Hrant Dink gibi...

Hrant Dink cinayetinin zanlıları olarak
gözaltına alınan bu kişiler, şimdi Orhan Pamuk'u hedefe çaktıklarını açıkça ilan ediyorlar. Ve Pamuk'un benzer sözleri söylemeye devam etmesi durumunda, sonunun Hrant Dink gibi olacağı tehdidini savuyorlar. Elbette Orhan Pamuk bir simge. Onun yanında, Ermeni ve Kürt sorunu hakkında devletin resmi ideolojisi dışında konuşan herkese yönelik bu tehdit, Televizyon ekranlarından milyonlara ulaşıyor, hep sine gözdağı veriliyor, sindirilmek isteniyor. 301. maddeden açılan davalar ve o davalar-
da gerçekleşen saldınların amacı da buydu. Hrant Dink katliamına giden yol, böyle
dönemi.

Hazırlanacaktır; '90'ların başında TÜSİAD'ın hazırlattığı "demokrasi raporu" da so-
ven kesimlerin büyük tepkisine yol açmıştır.
O dönemde MHP Başkanı Türkeş, Sakip Sabancı'yı "çizmeyi aşmak"la tehdit etmiştir.
TÜSİAD-MHP arasında benzer bir söz düellosu, yaklaşık on yıl sonra yeniden yaşa-
yor. Ancak Kürt sorunu başta olmak üzere
egemen sınıflar arasında süreğen sürüş-
me, sadece TÜSİAD-MHP ile sınırlı değil.

Burjuva klikler arasında çelişkiler keskinleşiyor

MİT Müsteşan'ın 80. yıldönümü dolayısı-
yla yaptığı açıklama, Emniyet Genel Mü-
dürlüğü'nün bu açıklamanın arkasında yer
aldiğlarını bildirmesi, son olarak Hrant Dink
cinayetinden sonra Jandarma-Emniyet ara-
sında yaşanan gelişmeler, bu çelişkilerin
geldiği noktayı gösteriyor. Dink cinayetinin
arkasında Veli Küçük'ün bulunduğu açık-
landıktan sonra, Jandarma'nın -bölgesi ol-
madığı halde- Samsun'da Oğün Samast'ı he-
men gözaltına alması, soruşturmanın daha

Klikler arasında çelişkiler ne denli yoğun olursa olsun, işçi ve emekçileri, ezilen halkları ezmede ortak bareket ettikleri ve edecekleri açıklar.

**Kuşkusuz yükselen bir halk bareketi, burjuva kesimler arasında çelişki ve çatlakları büyütür ve ondan da yararlanmak gereklidir. Ancak bugün yaşanan safagma, emperyalist savaşın ortaya çıkardığı yeni duruma adapte olma-
da görülen farklılıkların kaynaklanmaktadır. Yükselen bir halk bareketi sonucunda değil.**

TÜSİAD raporu ve MHP ile söz düellosu

TÜSİAD, 19 Ocak'ta "Türkiye demokrasisi'nde 130 yıl" başlıklı bir rapor açıkladı. '90'ların başlarında yayınladıkları "demokra-
si raporu"nun geliştirilmesi, bugüne uyaran-
laşması yapılan Prof. Zafer Üstü'lü tarafın-
dan hazırlanan son raporda TÜSİAD, "Türk vatandaşlarının Türkçe dışındaki anadilleri,
en azından okullarda seçmlik ders olarak
okutulmalı" diyordu. Ardından şu tür talep-

ler arasında çelişkiler ne denli yoğun olursa olsun, işçi ve emekçileri, ezilen halkları ezmede ortak bareket ettikleri ve edecekleri açıktır. Kuşkusuz yükselen bir halk bareketi, burjuva kesimler arasında çelişki ve çatlakları büyütür ve ondan da yararlanmak gereklidir. Ancak bugün yaşanan safagma, emperyalist savaşın ortaya çıkardığı yeni duruma adapte olmada görülen farklılıkların kaynaklanmaktadır. Yükselen bir halk bareketi sonucunda değil. Elbette Susurluk, Şemdinli, Diyarbakır, Hrant Dink gibi olaylardan sonra yükselen tepkilerin basıncıyla da bu çelişkilerin ortaya döküldüğü anılar olmuştur. Böyle zamanlarda da her kesim, kendi çıkarları doğrultusunda kullanmaya kalkar. Son olarak Hrant Dink cinayetinden sonraki gelişmelerde yaşandığı gibi...

Doğu olan; devrimci politikalarda israrlı
olmak, sınıf mücadelesini yükseltmek ve
bunda bir sureklilik sağlamak. Somut taleplerle ve sonuç almayı hedefleyen bir
tarzda sorunun üzerine gitmek, geniş ke-
simleri bu doğrultuda seferber etmektir.
Eğemenleri sıkıştıracak ve geri adım atmaya
zorlayacak olan budur. Kendi aralarındaki it-
dalaşları değil.

Katil devlet, hesap verecek!

Agos gazetesi genel yayın yönetmeni Hrant Dink, gazetesinin önünde 19 Ocak 2007'de uğradığı silahlı saldırıyla katledildi. Son bir yıldır egemenler tarafından 301. maddede bahane edilecek hedef haline getirilen Hrant Dink, Ermeni sorunu hakkında nezdinde tartışmaya açmak istemiş, onde gelen aydınlarından biriydi.

Bundan yaklaşık bir yıl önce Agos'ta yayınlanan bir yazında "Türklüğe hakaret" etiği gerekçesiyle 301. maddeden hakkında dava açılan Dink, için de, ilericili, demokrat, devrimci basın için de sırada bir davayı. Ancak burjuvazi yükselttiği milliyetçi dalgalı kullanarak, bu davayı Ermeni soykırımı meselesinde kendi lehine bir koz olarak kullanmak istemiş ve Hrant Dink'ı her gün manşetlere taşıyarak hedef haline getirmiştir. Hrant Dink, suikast gününde kadar devletin resmi makamlarından sivil faşistlere kadar yüzlerce tehdit almış, dava günlerinde linç girişimleriyle karşılaşmış, sokakta faşistlerin, büyük medya gazetelerinde "gazetecilerin" sakınına maruz kalmıştı.

19 Ocak'ta Şişli Halaskargazi Caddesi'ndeki bürosunda, 14.30 sıralarında Oğün Samast isimde bir Türk-İslam sentezci faşist tarafından arkadan vurularak katledildi. Bu kişinin ve onunla birlikte cinayeti planlayanların, Muhsin Yazıcıoğlu'nun Büyük Türkiye Partisi'nin gençlik kolu Nizam-i Alem'le bağlı ortaya çıktı sonradan. O Muhsin Yazıcıoğlu ki, 12 Eylül öncesi, binlerce devrimci demokrat insanımızın hırharca katleden sivil faşistlerin o dönemdeki merkezi olan "Ülkü Ocakları"nın başkanıydı. Susurluk kazasında geberip giden Abdullah Çatlı'nın da en yakın arkadaşı. Hrant Dink'in katillerinin Nizam-i Alem Demeklerle ilişkisi ve Muhsin Yazıcıoğlu ile birlikte fotoğrafları basında yer alıncı, "ne olmuş derneğe üye iseler, benimle aynı fotoğrafta yer alıysa?" diyerek meydan okuyor, bu soruya soran gazetecilere saldırgan bir usulüyle yanıt veriyordu. O denli perversiz ve azgınca...

Devlet, bu katliamı ilk etapta gizlemek istedı, ancak kitlelerin tepkisi artınca ve kendisinin hedef haline geldiğini görünce, "kısa sürede" ortaya çıkardı. Ve bunu "büyük başarı" olarak gösterip övhümeye başladı. Tüm güvenlik önlemlerinin alındığı, kamera kayıtlarının bulunduğu bir durumda, katilin Samsun'a kadar gidebilmesi, üzerindeki silahı ve bereyi hiçbir yere bırakmadan yanında taşıması, nasıl bir başarıysa? Henüz Hrant Dink'in kam kurumamışken, "teknik takip" başırsa diye övdükleri "operasyonları" Vali yardımcısı 350 adet MOBESE siperisi vererek kutluyordu.

Katliamdan birebir sorumlu olan devlet, ucu kendilerine dokununca hemen savunmaya geçti. Dink'i makamına çağırıp, odada buluna iki kişiyi de "misafir" diye göstererek, soruya çektiğeni ve örtük tehditler savurulan Vali Yardımcısını korumak için senaryo üzerine senaryo uydurdular. Önce "bilgilendirmek için" çağrıldığı söylendi. Sonra, bir kadın bir erkek olan "iki misafir"ın İstihbarat görevlisi olduğu itiraf edildi. Fakat bu İstihbarat görevlilerinin kimler olduğunu, hangi hakla ve neden Valilik binasında Dink'i soruya çektilerini açıklanmadı. Vali yardımcısının niye bunları "misafirim" diye tanıttığı da. Keza Hrant Dink'in kendine gelen tehdit mektuplarını Şişli Cumhuriyet Savcılığına iletmesine rağmen, neden hiçbir

Susurluk ve Şemdinli gibi bir tecrübe sahibiz. Ne zaman, kitleler ayağa kalkar ya Susurluk'taki gibi günlerce süren protesto eylemleri yükseltir, ya da Şemdinli'deki gibi suçüstü yakalar ve tüm halk sokaklara dökülür, devlet katilleri o zaman ortaya çıkarmak zorunda kalır. O da olabildiğince arkasındaki güçleri saklayarak... Fakat halkın hareketi yükselen bir ivme ile süreklilığını korursa, bunlara ulaşmak da, faşizme geri adımlar atırmak da mümkün değildir. Dünyada bunun örnekleri vardır. Hrant Dink cinayetine duyulan tepki, belli bir dönemde sınırlı kalırsın, devletin ortaya çıkaracağı katiller de sınırlı kalacaktır. Onun için faşizme karşı mücadeleyle sürekli kılmalı, bu cinayetin arkasını bırakmamalıyız.

İşlem yapmadığı da onları sıkıştırmıştı. Hrant Dink, ölümeden önce yazdığı yazında özellikle Bursa'dan gelen tehdit mektubundan söz ediyordu. Sözde Bursa Emniyeti bu kişiyi araştırmış ama bulamamıştı. Yaptıkları her açıklama, onları daha da batırıyor. Hrant Dink cinayetinin perde arkasında devletin her kademesinin pay sahibi olduğu gerektiğini, daha fazla yüzüne çıkarıyor.

Katile dair bilgiler, bundan önceki cinayetlerden farklı değildi. Yine uyuşturucu bağımlısı, ailesiyle sorunlar yaşayan lümpen bir genç profili çıraklıktı. Karşımıza. Ve yine cinayeti "bireysel" olarak işlenmiş, "milli hassasiyetleri güçlü" bir gençti bu.

Burjuva basın da farklı değildi. Hrant Dink'in katledilmesine tepkilerin ortaya çıkmasıyla birlikte timsah gözyaşları dökmeye başladılar. Sanki o güne kadar Hrant Dink hakkında onca karalama yazısı yazan, hedef haline getiren, kendileri deilmiş gibi. Adeta "kahraman basın" cinayeti çözmek için devlette el ele çalışıyordu. Polisin dağıttığı fotoğrafları yayılıyor, halkı ihbar etmeye çağrıyordu. Her zamanki gibi polisle kolları dayanıp onu aklamak için ellerinden geleni yaptılar.

Cinayet duyulur duyulmaz, kitleler tepkilerini en hızlı bir şekilde dile getirdiler. Hrant Dink'in vurulduğu Agos gazetesine akan ilericili, devrimci, demokrat güçler, katilin kim olduğunu gayet iyi gördüler. Agos gazetesinin önünde toplanan kitle, "Katil Devlet Hesap Verecek", "Faşizme Karşı Omuz Omuz", "Hepimiz Hrant'ız Hepimiz Ermeni'yz" sloganlarını güclüce haykırdı. Yaklaşık bin kişilik kitle buradan Taksim meydanına yürüyerek geçip, saat 20'ye kadar oturma eylemi yaptı. 20'de Taksim'den tekrar Agos'un önüne yürüyüse geçen on binin aşınan kitle, "Katil Devlet Hesap Verecek", "Faşizme Karşı Omuz Omuz", "Kahrolsun Faşist Diktatörlük", "Yaşasın Halkların Kardeşliği", "Gün Gelecek Devran Donecek Katiller Halka Hesap Verecek" sloganlarını ata-

rak "yasaklanmış" meydanları ve yolları geçerek, Hrant Dink'in katledildiği gazetenin önünde toplandılar. Gecenin geç saatlerine kadar protestolar devam etti. Gazetenin önü çiçek bahçesine döndü ve her yeri mumlar kapladı. Cenazesinin kalkacağı güne kadar kitleler, gazetenin önünden eksik olmadı. Sabaha kadar orada nöbet tutanlar oldu.

Sadece Agos gazetesi öne değil, Hrant Dink'in evine de binlerce kişi aktı. Çeşitli kitle örgütleri, aydın ve sanatçılar, taziye ziyaretlerinde bulundu.

Kitlelerin bu hızla ve kitlesel sahiplenmişdir ki, devleti köşeye sıkıştırmış, çeşitli açıklamalar yapmak zorunda bırakmıştır. Keza cenazeye kadar aile-acele katili ve azmettircilerini kamuoyuna açıklamaları da bu sıkışmanın sonucudur. İstanbul Emniyet Müdürü'nün "cinayetin bireysel olarak işlendiği anlaşılmıyor" açıklamasına da tepkiler yükselse, Savcılık, "adam öldürmek için oluşturulan teşkük" demek zorunda kalmıştır ve bu cinayetin arkasında bir örgütün bulunduğu resmi ağızlarca da itiraf edilmiştir.

Son iki yıldır linç girişimleri, bombalama ve cinayetlerle dikkatleri üzerine çeken Trabzon, Hrant Dink'in katillerinin de Trabzonlu olmasıyla iyice sorulan olmuştur. İki yıl önce TAYAD'lıların linç edilme girişimine "halkın tepkisi" diyen Valli ve son bir yıldır Trabzon Emniyet Müdürlüğü'nden Reşat Altay'ın, bu gelişmelerde payı olduğu çok açık olsa da, haklarında soruşturma başlatılmış ve her ikisi de görevlerinden alınmıştır. Reşat Altay'ın daha önce İstanbul'da görev aldığı sırada birçok devrimciin işkencesine bizzat katıldığı ve hakkında çok sayıda suç duyurusu yapıldığı bilinmektedir.

Hrant Dink'in katledilmesinin ardından köşeye sıkışan devlet, kimi adımlar atmak zorunda kalmıştır. Ancak bunların bir kısmı göstermelik, bir kısmı da son derece sınırlıdır. Çünkü katillerin arkasındaki örgütlenme, Susurluk'tan Şemdinli'ye uzanan kontra çetelerinin bir devamıdır. Cinayetin hemen ardından Hrant Dink'in avukatı, emekli general Veli Küçük'ün adını vermiş ve Dink'e gelen tehditler içinde en önemli ismin Veli Küçük olduğunu söylemiştir. Cinayetten sonra Agos gazetesi çalışanlarına TİT imzalı tehditler gelmiş, ardından meclisin önüne bırakılan bomba süsü verilmiş pakette katillerin serbest bırakılması isteyen TİT imzalı bir bildiri bulunmuştur. TİT (Türk İntikam Tugayı) 12 Eylül öncesi, birçok cinayet ve katliamı üstlenen faşist bir örgütlenmedir. Geçtiğimiz yıl Diyarbakır'da bir çocuk parkında patlayan ve 10 kadar çocuğun hayatına mal olan bombanın da sorumluluğunu TİT üstlenmiştir.

Susurluk ve Şemdinli gibi bir tecrübe sahibiz. Ne zaman, kitleler ayağa kalkar ya Susurluk'taki gibi günlerce süren protesto eylemleri yükseltir, ya da Şemdinli'deki gibi suçüstü yakalar ve tüm halk sokaklara dökülür, devlet katilleri o zaman ortaya çıkarmak zorunda kalır. O da olabildiğince arkasındaki güçleri saklayarak... Fakat halkın hareketi yükselen bir ivme ile süreklilığını korursa, bunlara ulaşmak da, faşizme geri adımlar atırmak da mümkün değildir. Dünyada bunun örnekleri vardır. Hrant Dink cinayetine duyulan tepki, belli bir dönemde sınırlı kalırsın, devletin ortaya çıkaracağı katiller de sınırlı kalacaktır. Onun için faşizme karşı mücadeleyle sürekli kılmalı, bu cinayetin arkasını bırakmamalıyız.

Kitleler, katilin kim olduğunu gayet iyi biliyor. Susurlukçuları, Şemdinli'yi gördüler, aydınların bir bir katledildiği suikastlere tanıklık ettiler. Bu da onların son halkasından biriydi yalnızca. Elbette bunu yaparken egemenlerin değişik hesapları vardı ama aslolan topluma mal olmuş, ön plana çıkmış kişileri katlederek genel olarak kitleleri sindirmekti. Şovenizmi körüklemek, halklar arasına kama sokmak, "böl-yonet" politikasını yaşama geçirmekti. Kitleler için sorun nettir. "Yaşasın Halkların Kardeşliği" sloganında anlamını bulan kardeşleşme ve birleşme, egemenleri korkutmuştur.

Hrant Dink'i Yüz Binler Uğurladı

23 Ocak 2007'de Agos gazetesinin önünde toplanan Türk, Kürt, Laz, Ermeni, Çerkez, çeşitli halklardan 150 bin civarında kitle, en güzel ve en güçlü cevabı verdi burjuvazije.

Sabahın erken saatlerinde toplanmaya başlayan kitle, cenazenin gelmesiyle birlikte hareketlenmeye başladı. Cenaze töreni saat 11'de saygı duruşıyla başladı. O sırada topluluktan biri "Alnı dağ ateşiyle isitan/yüzünü kanla yıkayan dostum" dizesiyle başlayan şiri sonuna dek okudu. Şirin bitmesiyle birlikte "Faşizme Karşı Omuz Omuza!" sloganı yükseldi. Devletin ve cenaze törenini tertipleyenlerin tüm uyarılarına rağmen, kitlelerin sloganları törenin başladığı o andan itibaren hiç susmadı. "Katil Devlet Hesap Verecek!", "Faşizme Karşı Omuz Omuza!", "Yaşasın Halkların Kardeşliği!", "Biji Bratiya Geilan!", "Gün Gelecek Devran Donecek Katil Devlet Hesap Verecek!", "Faşizmi Döktüğü Kanda Boğacağı!", "Hepimiz Hrant'ız, Hepimiz Ermeniyiz!" sloganları, yol boyunca hep bir ağızdan haykırdı.

Agos gazetesinin önündeki törende tek konuşmacı olan Hrant Dink'in eşi Rakel Dink, kitleye hitaben Hrant Dink'e yazdığı mektubu okudu. Rakel Dink, halklar arasındaki barışın korunmasını vurguladığı konuşmasında, "... biliyorum katil de bir zamanlar bebekti ama bu bebekten bir katil yaratın karantıklar sorgulanmadıkça bir şey çözülmmez" diyerek, "perde arkası"ndakilerin açığa çıkarılmasını istedi.

Buradaki törenin bitmesiyle kitle, Halaskargazi Caddesini takip ederek, Taksim, Şişhane, Unkapı Köprüsü, Aksaray'ı geçip Yenikapı'ya ulaştı. Yürüyüş kortejinin en önünde "Hepimiz Hrant'ız Hepimiz Ermeniyiz" yazılı pankart taraşanırken, önlere yer alan kitleler, aklıslarla tepkilerini dile getiriyordu. Devrimcilerin ve ilerici güçlerin yoğun olduğu diğer yarida ise, "Katil Devlet Hesap Verecek", "Kahrolsun Faşist Diktatörlük", "Faşizme Karşı Omuz Omuza" sloganları atıldı. Televizyon ekranlara yansındığı gibi "sessiz" bir yürüyüş değildi bu. Ya da yer yer sloganların atıldığı, genelinde sessiz geçen bir yürüyüş de değildi. Sloganlar ve marşlar hiç eksik olmadı.

Yürüyüş boyunca sivil faşistlerin provokasyon

çabaları da oldu. Buna karşı kitle, "Türkeş'in İtteri Yıldırıma Bizler" sloganını haykırdı. Sarıçanı'de İstanbul Üniversitesi öğrencileri sloganlarla korteje katıldılar. Yenikapı'ya ulaşan kitle, burada bir saat boyunca Ermeni kilisesinde yapılan ayının bitmesini bekledi. Cenaze arabasının gececeği güzergahı sağlı sollu kapatan kitle, cenaze arabasının üzerine karanfiller atarken, "Katil

Devlet Hesap Verecek", "Yaşasın Halkların Kardeşliği", "Faşizme Karşı Omuz Omuza" sloganlarını haykırdı. Cenaze arabasının gitmesiyle cenaze bitirilirken, Dink Balıklı Ermeni Mezarlığı'nda toprağa verildi.

Kitleler, katilin kim olduğunu gayet iyi biliyor. Susurlukçuları, Şemdinli'yi gördüler, aydınların bir bir katledildiği suikastlere tanıklık ettiler. Bu da onların son halkasından biriydi yalnızca. Elbette bunu yaparken egemenlerin değişik hesapları vardı ama aslolan topluma mal olmuş, ön plana çıkmış kişileri katlederek genel olarak kitleleri sindirmekti. Şovenizmi körüklemek, halklar arasına kama sokmak, "böl-yonet" politikasını yaşama geçirmekti.

Kitleler için sorun nettir. "Yaşasın Halkların Kardeşliği" sloganında anlamını bulan kardeşleşme ve birleşme, egemenleri korkutmuştur. Faşist MHP'nin başkanı Devlet Bahçeli ve bilumum faşist basın, cenazeye katılan herkesi "vatan haini" ilan edecek kadar öfkeye tutulmuşlardır.

Büyük holding gazeteleri ise, kendi hesapları tutmayınca, kitlelerin tepkisini "Türkiye'nin cevabı" olarak kendi hesaplarına alet etmek istediler. "Katil Devlet Hesap Verecek" sloganını duyulmaktan gelerek. Ancak bunu çok iyi duyanlar da vardı ve gerekli önlemleri almaya başladilar. MOBESE kameraları sıparışı verenler, "teknik takip"in hünerinden dem vuranlar, bugüne dek olduğu gibi bundan sonra da saldıruları kimlere yönelteceklerini biliyorlardı.

Üç tane göstermelik faşisti yakalayarak bu işin içinden kurtulacaklarını düşünenler yanlışlıyorlar! Vali yardımcısının görevden alınması, Şişli Cumhuriyet Savcının istifa etmesi başta olmak üzere, bu işin sorumlularının üzerine gidilmelidir. Tepkileri yataştmaya dönük göstermelik bir iki işten sonra olayın örtbas edilmemesi için eylemler surmeli, somut taleplerle resmi makamlar kuşatılmalıdır. Katillerin yargılanlığı mahkemeler, eylem alanına dönüştürülmeli, valilik, meclis gibi kurumların önünde toplantımalıdır.

Biliyoruz ki, bugüne kadar kazanılmış tüm demokratik haklar can ve kan pahasına elde edilmişdir. Hrant Dink'in hangi hesaplarla katledildiği ortadadır ve bunların kimin nasıl kullanacağı, kullandığı da ortadadır. Önemli olan bizim önumzü net görmemiz ve o yolda ilerlememizdir. Sınıfsız ve sömürüsüz bir dünya kurulduğunda, tüm halklar kardeşçe el ele tutuştuğunda, değil "güvercinlere dokunmak" kârncılar bile ezilmeyecektir bu topraklarda.

Ölüm Orucu'na ara verildi

7 yıldır sürdürülün Ölüm Orucu eylemine yapılan açıklamaya ara verildi. Avukat Behiç Aşçı, tutuk yakını Gülcen Göroğlu ve Uşak Cezaevinden Sevgi Saymaz'ın bir yıla yakındır sürdürdüğü eyleme, 22 Ocak'ta Adalet Bakanlığı'nın yayınladığı genelgenin ardından, bu genelge doğrultusunda yapılan değişiklikleri görmek için ara verildiği belirtildi. Yapılan açıklamadan sonra Avukat Behiç Aşçı, İstanbul Cerrahpaşa Tıp Fakültesine, Gülcen Göroğlu Adana Devlet Hastanesine, Sevgi Saymaz ise Uşak Devlet Hastanesine kaldırılarak tedavi altına alındı. Behiç Aşçı'nın bir gözünün görme yetisini kaybettiği açıklanırken, Gülcen Göroğlu'nun serum takılacak damarının bulunamadığı ve sıvı alımının ağızdan yapıldığı, Sevgi Saymaz'ın durumunun ise nispeten daha iyi olduğu açıklandı.

Adalet Bakanlığının 22 Ocak 2007 tarihli genelgesinde şunlar yazıyor: "Hükümlü ve tutuklulardan isteyenlerin, İdare ve Gözlem Kurulu tarafından tespit edilecek 10 kişiyi aşmayacak gruplar halinde ve kütum idaresinin gözetiminde, açık görüş alanlarında veya diğer ortak yerlerdeki sosyal faaliyetler çerçevesinde haftada toplam 5 saatli aşmayacak şekilde sohbet amacıyla bir araya gelmelerine imkan tanıyan düzleme... 10 saatce çıkışılmış" Hücre cezası alanların cezalandırımları edildikten sonra, diğer disiplin cezasi alanların ise infaz koşulu aranmadan bu haktan yararlanabileceğini belirtmiştir.

Genelgenin içeriğinden de anlaşıldığı gibi, görünürde önemli bir değişiklik söz konusu değildir. Ancak son derece sınırlı da olsa devlet bu konuda geri adım atmış bulunmaktadır. Bunu daha da büyütmek, içinde/dışında tecride karşı mücadeleyi sürekli kılmakla mümkünktür. Devrimci tutuklar, bugüne dek açılan küçük gedikleri büyütmemi Başarılışlardır. Şimdi de uygun mücadele biçimlerini bularak özgürlük alanlarını genişletmeye çalışacaktır. Dışında ise, tecride karşı mücadele bir süre yeniden geriye düşebilir. Bu olasılık yüksektir. Fakat devrimci tutukların direniş süresi müddetçe, dışarıda destek güçlerin dayanışması ve sahiplenmesi de sürecek.

Behiç Aşçı'nın avukatlar günü olan 5 Nisan'da başlangıç ölüm orucu eylemi, son yıllarda geri plana düşen tecride karşı duyarlılığı arttırmış, özellikle de son yıllarda daha geniş kesimi hakekete geçirmeyi başarmıştır. Bir avukatın müvekkilen için ölüm orucu yapması, daha etkili olmuş, daha geniş bir kamuoyu oluşturmuş ve bunun sonucu devlet üzerindeki basınç artmıştır. Tecride karşı eylemler, giderek yükselen biçimde ve ülke çapında yaygın bir hal almıştır. Özellikle de Aralık ayının son günlerinde İstanbul'un emekçi semtlerinde kurulan barikatlar, meşaleli yürüyüler, polisle çatışmalı eylemler, devleti daha fazla zorlar olmuştur.

Behiç Aşçı'nın sağlık durumunun giderek bozulması ve ölümle yaklaşması, devleti somut bir adım atmakla karşı karşıya bırakmıştır. Aynı günlerde Hrant Dink'in katledilmesi ve ona karşı yükselen tepkiler, birçok kesimden Adalet Bakanına Behiç Aşçı ölümeden kurtarma çağrılarını arttırmıştır. Devlet böyle bir konjonktürde arka arkaya iki cenazenin yaratacağı öfkeden de sakınmıştır. Elbette ki belirleyici olan, tecride karşı mücadelein ulaştığı boyut ve somut bir adım atılmadığı sürece eylemlerin süreceği konusunda gösterilen kararlılık.

Sonuç olarak, tecride karşı mücadelede devlete küçük de olsa geri adım attırılmış, bir gedik açılmıştır. Gerisi bundan sonra içinde/dışında tecride yok etme mücadeleşinin düzeyine bağlı olacaktır.

Mahkeme kapılarında sürünen değil, SOKAĞIN DİLİYLE KONUŞAN OLMALIYIZ!

Bazen gazetelerde, "mahkeme işçiler lehine karar verdi", "mahkeme de işçiler kazandı" şeklinde haberler geçer. Çokunlukla da hiç haber olmaz, sonucunu kimse bilmez. Sesiz sedasız yıllara yayilarak uzar gider. Çok kez de işçilerin aleyhine sonuçları. Sözünü ettigimiz, işten atılan işçilerin mahkemeleridir.

Son iki yıldır, sendikal örgütlenmeler arttı. Patronlar, işçilerin sendikalaşma çabalarını boş bırakmak için işten atılma silahına başvurdu. Onlar, örgütlenmiş, sigortasız, sendikasız, uzun saatler çalışacak işçiler istiyorlar. Örgütlenmenin Ö'sünü duyduklarında hemen işçiler kapının önüne koyuyorlar. İşten atılmalar, işçilerin sendikalarda örgütlenme isteğini azaltmadı, tersine coğalttı. İnadına sendikalaşma faaliyetleri arttı. Ağır çalışma koşulları, düşük ücret, idari baskular, işçileri örgütlenmeye sevk ediyor. Bu yüzden irili ufaklı yaygın fabrikaönü direnişler yaşanmaktadır. Üstelik işçiler, kendileri örgütlenip sendikalara gidiyorlar. Sendikacılar, işçilerin örgütlenme aşamasında bir pay sahibi olmadıkları gibi, işten atmalara karşı da işçilere, mahkemeler adres olarak gösteriyorlar.

Mücadele biçimleri olarak mahkemeler

İşçi sınıfı ekonomik, politik, ideolojik olarak üç sacayağı üzerinden mücadeleşini yürütür ve örgütlenir. Bu üç sacayağından birinin eksikliği, sınıf mücadeleşinde ciddi bir kayıp anlamına gelir. Son yıllarda en büyük darbe, ideolojik mücadele noktasında yaşanmaktadır. Esasında her üç noktada da yeniliği psikolojisi asılılmış değildir. Fakat gerek özelleştirme saldırısına karşı fabrika işgali eylemleri, gerekse düşük ücret, ağır çalışma koşullarına karış sendikalaşma çabaları ve bu doğrultuda artan direnişler, sınıfın artık kavgadan kaçınmadığını, saldıriya gececeğinin işaretleri olarak değerlendirmelidir.

Mücadele biçimleri olarak da; fabrika önü çadır direnişleri, fabrika işgalleri, basın açıklamaları, kısa süreli iş durdurma gibi biçimler artmıştır. İşten atmanın yaşandığı kimi işyerlerinde ise, sendikacıların mahkemeler adres göstermelerinden dolayı direniş yaşanmadan bitmiştir.

İşçi sınıfı hiçbir mücadele biçimini reddetmez. Hukuk yoluyla da mücadele eder, fakat ilk tercih edilen ve öne çıkarılan yol, bu olmamalıdır. Çünkü bunun caydırıcı hiçbir hükmü yoktur. Tercihimizi, örgütümüzü, fillsi eylem biçimleri yönünde yapmalıyız. İşten atmalara karşı koyacağımız en etkili eylem biçimini, üretimi durdurmadır. Örgütümüz bu düzeye deince, fabrikaönü direnişi seçmeli, bu direnişi güçlendiren sokak eylemleri, imza kampanyaları, destek ve dayanışmayı artıran faaliyetler şeklinde yürütülmeliyiz. Bir yandan da işe iade için hukuksal alanda da mücadeleye girmeliyiz. Mahkemelere bel bağlamak, mücadeleyi baştan kaybetmektir.

Son yıllarda giderek artan biçimde, direniş geçen işçilere, hemen mahkemeleri adres olarak gösteriyorlar. İşçi sınıfı, elbette hiçbir mücadele biçimini reddetmez. Hukuk yoluyla da mücadele eder, fakat ilk tercih edilen ve öne çıkarılan, bu olmamalıdır. Mücadelemizi yasalara bağlarsak, hiçbir şey elde edemeyiz. Öncelikle kafalardaki yasal statüyü kırmalı, sokağın diliyle meşru mücadele alanları yaratmalıyız. Mahkemeler, bize karşı oluşan araçlardır. Arkamızda sokak gücümüz varsa ancak, hukuksal alandaki mücadeleyi kazanırız. Tarihimize böyle örnekler çoktut.

Sınıflı toplumlarda siyasi erki elinde bulunan sınıf, yargıyı da elinde tutar, yargı onların lehine işler. Kapitalist üretim tarzı olan bir sisteme yaşıyoruz. Siyasi erkin tepesinde burjuvazi oturmaktadır. Uzlaşmaz çelişkiler yaşadığımız (emeksermeye çelişkisi) burjuvazinin siyasi iktidarda olduğu sisteme, hukuk bizden yana işlemez. Siyasi iktidar, burjuvazinin elinde olduğuna göre, hukuk da burjuva hukukudur. Adalet terazisi, burjuvaziden yana hep ağır basar. Hal böyle olmasına rağmen, burjuvazi, işçi ve emekçileri kandırmak için, 'hukuk devleti' olduklarını yayar. 'hukukun bağımsızlığını' dem vurur, bu yönde bolca demagoji yapar. Emekçi kiteleri 'bağımsız yargı', 'hukuk devleti' olduğuna ikna etmeye çalışır. Bu noktada uzantıları; profesörleri, gazetecileri, İşbirlikçi sendikacıları devreye sokarlar.

Mücadele eden veya bir şekilde eylemlere katılanlar bilirler. Her eylemde polisler, "yaptığınız yasadır, hakkınıza mahkemelerde arayın" anonsunu yaparlar. Genellikle anonsa ihtiyaç duymadan da coplu, panzerli, gazlı saldırarak dağıtlar. Polisler de bilir ki, mahkemelerde hukukun üstünüğü burjuvaziden yana işler. Burada amaç; "bakın hukukumuzu işletiyoruz" demek, "hukuk devleti" olduğunu göstermekdir. Sokak, her zaman onlar için tehlikedir. Bu yüzden mahkeme koridorlarında öfkeyi, tepkiyi eritirler. Nasıl olsa mahkemelerde kazanacaklarını bilirler.

Tek tek işletme sahipleri de kapısının önünde direniş çadırını görmek istemezler. Onlar da işyerinde her türlü baskı sonucu önleyemedikleri örgütlenmeyi mahkemelerde taşırlar. Mesela sendikal örgütüğün yaşadığı işyerlerinin neredeyse hep içinde, işten atmalar olduğu gibi, patronların sendika yetkisine itirazları da oldu. Sendika yetkisine itiraz mahkemesinin açılması, mahkemelerde yıl-

larca sürüyor. Bu süre patronların lehine işliyor. Mahkeme heyetini parasıyla samit alabiliyorlar. Esas önemli yan, yetkinin zamana yayılması, patronların işçileri sendikanın istifası etmesi yönünde baskılannı artırma, örgütüğün içten bölme, taşeron sistemini uygulama, vb. yöntemlerle sendikasızlaştırma faaliyetlerini artırmıştır. Yetki süresinin uzaması, işçiler arasında güven duygusunu zedelenmesi-

ne, örgütülüğe olan inancın zayıflamasına yol açar.

Bir mahkeme örneği: Paşabahçe

Her sendikalaşma faaliyetinde, kapı önüne atılan işçiler olsaktadır. İşten atılmalara karşı sendikacılann tutumu ise, işçilere mahkeme yollarını göstermek oluyor. İşbirlikçi sendika ağalarından radikal eylem beklemek de hayalcilık olur. Yeni iş yasasında (kölelik yasası), işten atılan işçinin işe iade davasının üç ay içinde sonlandırılacağı belirtiliyor. İşbirlikçi sendika ağaları da her fırsatı bunu işçilere ömek göstererek, işçileri mahkemelere teşvik ediyorlar. Oysa mahkemelere giden davaların hepsi hırsızla sonuçlandı. Mahkemeler birkaç üç ay, üç yılda bile sonuçlanmadı.

Yıllara yayılmasına rağmen işe iade ömekleri de yoktur. Eskişehir Organize Sanayi'de kurulu Paşabahçe fabrikasında işten atılan işçiler direniş çadırını kurup 42 gün fabrika kapısının önünde beklediler. Defalarca saldırına uğramışlardı, 42 günü tekrar saldırıyla uğradılar, çadırları yıkıldı. Sendika ağaları yine mahkemeyi adres olarak gösterdiler. Dava, üç yıl üç ay sürdükten sonra sonuçlandı. Paşabahçe İşçi, üç yıl üç ay sonra mahkemeyi kazandı(!) Ama Paşabahçe işçileri işe iade için mahkeme açmışlardır. İşçi geçersiz nedenle işten çıkarılan patronların, mahkeme yollar sonra da işçilerin lehine sonuçlansa, işçiler işe almak gibi bir zorunluluğu yokmuş. Dolayısıyla Paşabahçe işçileri işe alınmadılar, ancak üç yıl üç ay sonra tazminatlarını alabildiler. O da parça parça...

Paşabahçe Türkiye'nin sayılı büyük kuruluşunda biri. İş Bankası da Paşabahçe ortaklarından. Televizyonlarda İş Bankasının reklamlarını izleriz. Sanatçılar, aydınlar, yazarlar çıkar televizyon ekranelerine, "biz buradayız" derler. Yani "biz İş Bankasıyız" derler. Onlar İş Bankası'nda olabilirler, ama biz işçiler orada olamayız.

Bu sadece Paşabahçe işçilerine özgü bir durum değil. Irili ufaklı çok sayıda direniş, mahkemelere taşıınarak sonalandırdı. Bazı işyerlerinde de fillsi direnişe hiç geçilmeden mahkemeler taşıınarak işçilerin umudu mahkemelerde tüketildi. Elbette mahkemeye de gideceksin, ama esas olarak fillsi direniş güvenmek, fillsi direniş biçimlerini sürdürmek gerekdir.

Istisnasız bütün işe iade mahkemeleri böyle

uzun yıllara yayılmaktadır. Buna ne sabır, ne de işçilerin ekonomik gücü yeter. Öyle ki, mahkeme koridorlarına taşınan direniş, örgütülüğü de dağıtmıştır. Her işçi kendi başının çaresine bakmaya yönelmiştir. İşbirlikçi sendikacılardan mahkemeleri adres olarak göstermeleri bu açılarından anlaşılır bir durumdur. Fakat yönetiminde devrimcilerin olduğu sendikalarda benzer örneklerin yaşanması, kabul edilir bir durum değildir. DESAN direnişi hafızalardadır. İşgal eylemini de hayatı geçiren, günlerce polisle, patronlarla militanca çatışan, bu çatışmalarda sendika yöneticilerinin tutuklandığı bir mücadelede getirilmiş, "müsadeleme hukuksal yollardan devam edecek" şeklinde bitirilmesi, o militant direnişlerin de suya atılmasıdır.

Müsadelegenin kalbi sokaklardır

Müsadelemizi yasalara bağlarsak, hiçbir şey elde edemeyiz. Öncelikle kafalardaki yasa statüyü kırmalıyız. Sokağın diliyle meşru mücadele alanları yaratmalıyız. Mevcut yasalar, mahkemeler, bize karşı oluşan araçlardır. Gürümüze güvenirsek, kitleSEL gürümüze sokaklara taşırıksak, işte o zaman yasaları sokakta yapmış oluruz. Arkamızda sokak gürümüz varsa ancak, hukuksal alandaki mücadeleni kazanırız. Tarihimize böyle örnekler çoktur. 15-16 Haziran direnişi güçlü bir tarih yazmıştır. Sendikal örgütülüğün önüne getirilmek istenen yasal kısıtlamalar karşısında işçi sınıfı, günlerce sokak çatışmaları yaşayarak bu yasayı geri püskürtmeyi başardı. Mücadele biçimleri olarak şalterleri indirip sokak eylemlerini seçti. Karşı dava şeklinde mahkemelere gitmiş olsaydı, yasayı da geri püskürtmesi asla mümkün olmazdı. Keza DGM, Kavel gibi bir dolu örnek sıralayabiliriz. Dayanışma grevi, hak grevi, sokak eylemlerinin ürünüdür. Daha SEKA direnişi hafızalarımızda tazeliğini koruyor. Özelleştirme saldırısı sonucu kapatma kararı alınan fabrikada sendikacılar, yine mahkemeyi adres olarak gösterdiler. İşçiler inisiatifini kullanarak işgal eylemini devreye sokarak işsiz kalmadılar. Yine iki yıl önce Fransa gençliği sokak eylemleriyle, burjuvazinin gençleri iki yıl 'deneme' yasasını geri çekirmeyi başardı.

Yürüyebildiğimiz yer bizimdir! Ve özgürlük alanları mücadele ile açılır. Her türlü hak gaspına, işten atmalara karşı ilk refleksimiz, fiili eylemler olmalıdır. Pasif mücadele biçimleriyle saldırıları püskürtemeyiz. "Hak verilmez, alınır" şiarını mahkeme kapılarında değil, sokaklarda hesap sorma bilinciyle elde edebiliriz. Unutmayalım ki, kapitalist düzende hukuk, burjuva hukukudur. O zaman mücadelenin hedefine kapitalizmi ve onun 'bağımsız yargı'sını da çakmaliyiz.

Dandy işçisi eylemde

Tek Gıda-İş sendikasına üye oldukları için işten atılan yaklaşık 50 Dandy Sakız fabrikası işçi, vardiyadan çıkan arkadaşlarıyla birlikte yürüyüş yaptı. Gece vardiyasından çıkan arkadaşlarıyla yürüyüse geçen Dandy işçileri, "Sendika hakkımız engellenemez!", "Yaşasın işçilerin birliği" sloganlarını attılar.

Tek Gıda-İş Marmara ve Trakya Bölge Şube teşkilatı sekreteri Göksel Şengül, sendikalarının uzun

bir süredir örgütlenme çabalarını sürdürdüğünü, işçilerin böyle bir taleple kendilerine geldiklerini belirtti. Şengül; "İşe gelmiyorlar, verdiğim görevi yapmıyorlar" gerekçesiyle 50'ye yakın işçinin işten atıldığını, bu işçilerin arasında 3-5-10 yıllık işçiler olduğunu söyledi. Şengül, patronun bir an önce masaya oturup işçilerin taleplerini kabul etmesini istedi. Talepler kabul edilene kadar mücadelenin süreceğini belirtti.

THY'de işten atmalara karşı eylem

Ankara Esenboğa Havaalanında görevli 10 temizlik işçi "Taşeron işçi var, size ihtiyaç yok" de nilere işten atıldılar.

Hava-İş üyesi THY işçileri, Ankara, İstanbul, İzmir ve Antalya'da yaptıkları yürüyüşle, işten atılan arkadaşlarının geri alınmasını istediler.

İstanbul Atatürk Havalimanı çalışanları, çalışma bölümünde biraraya gelerek Genel Müdürlüğü binasına yürüdüler. Yürüyüş sırasında sık sık, "İş-ek-

mek yoksa, barış da yok" sloganı atıldı. THY yönetimine seslenen Hava-İş genel başkanı Attilay Ayçin, TİS görüşmeleri öncesi işçilere gözdağı vermek için işten çıkışmaların gerçekleştirildiğini söyledi. Hükümetin desteğini arkasına alan THY yönetiminin, çalışanların ekmeğiyle oynadığını dile getiren Ayçin, buna izin vermeyeceklerini belirtti. İşçilere "Bugün arkadaşımıza sahip çıkmazsa, yarın sıra hepimize gelecek" dedi. Ayçin, THY yönetimini karanı geri almaya çağrırdı.

Almanya'da işçi eylemleri büyüyor

IG Metal sendikasının, emeklilik yaşı 67'ye çıkarılmasına karşı başlattığı protesto eylemleri sürüyor. Üretimi durdurarak fabrika içinde veya önündede mitinglerle, işyeri toplantılarıyla hükümeti protesto eden metal işçileri, eylemlerin artacağını vurguladılar. Sendikadan yapılan açıklamada, Salı gününe bu yana yapılan grev ve eylemlere binlerce işçinin katıldığı ifade edildi.

Eylemler kapsamında, Ford tekelinin Köln'deki merkezinde üretim dururken, greve 8 bin işçi katıldı. Yaklaşık iki saat süren eylemde, dövizler ve pankartlarla emeklilik yaşıının 67'ye çıkarılması protesto edildi. Öte yandan, Köln'de Ford merkezinde yapılan eylemin yanı sıra, beş ayrı fabrikada daha eylem yapıldı. IG Metal Köln şube başkanı Witch Rossman, eylemlerin 'ısınma' eylemleri olduğunu, daha da artacağını ifade etti.

Almanya'da Rosa'lar anıldı

Almanya Berlin'de Rosa Luxemburg ve Karl Liebnecht'i anmak için buluşan on binlerce kişi, sosyalizme olan özlemi bir kez daha haykırdı. Anma yürüyüşünde de "21. Yüzyılda Sosyalizm Kazanacak" şiarı Berlin sokaklarında yükseldi.

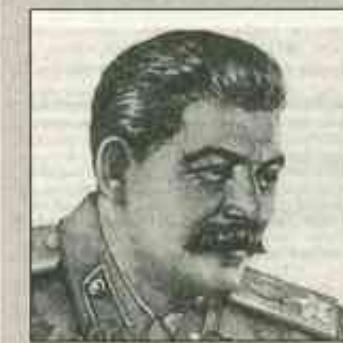
Berlin sokakları Rosa ve Karl anısına yapılan kitlesel yürüyüş ile doldu. Sabah saatlerinde Frankfurter Tor'da başlayan yürüyüşe 10 binin aşkın kişi katıldı, yerli ve farklı uluslararası göçmen parti ve kurumların katıldığı yürüyüşe, Türkiye'li örgütler, Küba, Norveç, Portekiz, Avusturya, Iran, Polonya, Finlandiya, Irak, İspanya Başkenti, ve Meksika'dan katılmak için gelenler oldu. Kızıl bayrakların dalgalanlığı yürüyüşte Rosa, Karl, Marx, Engels, Lenin, Stalin, Theodor, Mao ve Che resimleri vardı.

Eylemde G-8 Zirvesine karşı Mücadele Çağrısı Yapıldı

Stalin karşıtı anıt tepki

Berlin Hükümeti'nin faşizmin suçlarını gizlemek ve Stalin'i karalamak için üzerinde "Stalin'in mağdurları anısına" yazılı bir taşın anıt mezarlığa konması, ziyaretçiler tarafından protesto edildi. Ziyaretçiler, egemenliğin sosyalizme karşı duyduğu kinin simbolü olan bu taşın, sosyalist liderlerin bulunduğu anıt mezarının kabul edilemez olduğunu belirttiler. Anıtın üzerine yumurta atarak ve toprak dökerek tepkilerini gösterdiler.

2007'ye aktanlan Burjuvazinin krizi ve olası sonuçları

2006 yılının en çok konuşulan ekonomi konularının başında, geçtiğimiz yıl olduğu gibi; "bankaların yabancılarla satışı" ve "yüksek cari açık" ile Merkez Bankası'nın (MB) olaylı başkanlık seçimi de dahil, adını "Basel Kriterleri" denen emperyalist banka sistemi standartlarına uyum için süren faaliyetler geliyordu.

"Bankacılıkta 2015: Bankacılığın Geleceğini Belirlemek" başlıklı bir araştırmayı sonuçları açıklandı, 2006 başında, Araştırmayı yapan, IBM'in "Stratejik Araştırma Birimi İş Değerleri Enstitüsü"ydu. Dünya çapında çeşitli ülke bankacılıarı ve akademisyenlerinin düşüncelerinin toplanması olarak açıklanan bu çalışmaya göre, "çok büyük mega bankalar"ın ağırlığı artacak, Türkiye de bu yolda yasal düzenlemelerine hız verecek ve de yabancı banka sayısı artacaktır. Türkiye'de...

Emperyalistler için bankacılığın geleceğini belirlemek yaşamsal önemde. Bankacılık sektörü, sistemin doğası gereği krizlerden kurtulamıyor, fakat '90'lardan ve sonrasında önceki banka krizlerine rahmet okutacak şekilde hem yükseliyor, hem de sıkışıyor banka krizleri. Emperyalist burjuvazi, bu durumu bağımlı ülke bankalarını 'düzene sokarak' aşma gayretinde. Dünya çapında MB'ların "temel hedef" değiştiyor örneğin. Pek çok ülke MB'ni fiyat istikrarına yönelik olarak 'dönüşürme' çabası içine girmeye çalışıyor. Kuşkusuz bu da bir dolu 'sorunu' beraberinde getiriyor, fakat yönetim bu yönde. Dolayısıyla, MB kanunları '90'lardan boyunca değişmeye başladı.

Ekonominin liberalleşme ve sermaye hareketinin hızlanması, sömürgeye yoğunlaşır. Bu yolla devasa boyutlara varan para sermayenin tek elde toplanması ve para sermayenin kar sağlayan sermayeye dönüşmesinin aracı olan bankaların merkezileşmesi, azami karın sürekli büyümeyi gürvenceye almakla mümkün. Bu elbette katmerli bir sömürgeye denk düşüyor. Artan sömürge krizlerinin derinleşmesi demek aynı zamanda, '90'lardan dünnesi, günümüzde dek uzayan bir şekilde, krizlerin yapısında, emperyalist burjuvaziyi zorlayarak ek sorunlar yarattı ve krizlerden çıkış yollarını da daralttı.

Şimdi liberalleşme politikalarını yaşama geçirmekte geciken her bağımlı ülkeyi daha fazla sıkıştırıyor emperyalistler. Sistemlerine can katacak yeni kanadaları açmasını istiyorlar.

...

Türkiye'de, 1983 yılında karamaneleler düzene sokulan bankacılık sektörü, '85-'87 yılları arasında yeni baştan ele alınmıştır. Ülkeye emperyalist sermaye akışının rahatlıkla sağlanabilmesinin yolu '89 yılını bulmuştur. '80'lardan, yasa ve karamaneleler yılları olarak geçti tarihe: Bankalar arası para piyasası oluşturulmuş, Sermaye Piyasası Kanunu yürürlüğe girdikten sonra İstanbul Menkul Kıymetler Borsası (IMKB) işlemeye başlamıştı... Özel sektörün bono ve tahvilleri üzerindeki tüm sınırlamaları son verilirken, MB kur belirleme seansları başlatılmıştı. Mevduat ve kredi faaliyetleri serbestleştirilmiş ve '89'da emperyalist sermayenin girişini rahatlatacak yasal düzenlemeler gerçekleştirılmıştı. Ve '95 yılina dek bankalar yeniden ve yeniden düzene sokan pek çok karar alındı, '90'lardan sonuna dek aralıksız sürdü bu.

Bankacılıkta yeni bir döneme girileceğinin işaretlenmeye geçtiği '90'lardan. Pek çok banka tasfiye ediliyor. "Küçülme" diye adlandırdıkları, ger-

Demek ki krizler en büyüklerde yarılıyor, en büyükler diğerlerini yutuyor... Çünkü yutulan, satın alınan her banka (holding ve şirketler için de geçerli), yutanı, alanın gelecekteki tekel karını güvence altına alıyor, büyümeye yol açıyor.

Ve bu süreç devam etmektedir...

çakte ise, "bankacılıkta yoğunlaşma ve merkezileşme" demek olan bu vb. gelişmeler, "finansal liberalleşme" adı altında gerçekleşti. Haziran 1999'da Bankalar Kanunu değişti. Kanun, daha önce Hazine Müsteşarlığı ve MB'nin yaptığı bankaların gözetim ve denetimini, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'na (BDDK) devredilmesini içeriyoordu. Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'na (TMSF) 6 bankanın birden devredilmesi bu dönemde rastlıyor (1999 yılı). Sadece '97'den 2001'e dek geçen sürede 20 banka TMSFye devredilmiştir. Buna (2000'de) Etibank ve Bank Kapital'ın, Kasım krizinden sonra Demirbank'ın devri de dahil.

Büyük bankaların birken aşın karar ve bu kararın banka cirolarını büyütmeye yol açmasıyla oluşan yoğunlaşma, kuşkusuz ki banka tekellerine yarlıyor, açılan yol budur... Yoğunlaşmış sömürge ve kanlı bir yol... Bu aynı zamanda 2001 krizinden daha çok güçlenerek çırkanların da yolu olmuştu.

1999'da döviz cipasını esas alan yarı sabit kur programına bağlı olarak "sıkı para politikası" uygulanan işbirlikçi tekelci burjuvazi, bir yandan yeni bir dönenme gitme ihtiyacı; ama diğer yandan birikmiş sorunların yarattığı geçiş sürecinin sıkıntıları ile cebelileşirken, (özelleştirmelerde gecikmeler, kredi-bono tahlil vs. de yaşanan sorunlar, büyüğen cari açık vb. nedeniyle emperyalist burjuvazi sıkıştırmıştı) bankacılık sektöründe yeni düzenlemeler isteniyordu. MB'nin rolüne getirilen sınırlamalar, -ki bunu emperyalist burjuvazının ihtiyaçları doğrultusunda yaptırmamıştı. Kuşkusuz, istenen hızda yapılacak bir yasal düzenleme, aynı zamanda işbirlikçi tekelci burjuvazının kendi arasındaki çelişkilerin de kesinleşmesi demekti. Bağımlılık ilişkileri artık salt bankacılık değil, benzer durumlar her alana yayılmaktır ve ekonomi ve siyaset, doğal olarak kızmaktaydı. 2001 kriziyle yolunu düzleyen düzledi, yapamayan tasfiye edildi.

...

Şimdi, bankacılıkta yüksek oranda yoğunlaşma varmış, dahası, yoğunlaşma devam etmekteydi. 2001 krizinden sonra TMSF devraldığı veya birleştiridi bankaların sona sayı (79 iken) 47'ye düşmüştür ve bu 47 banka içinde ilk 10 banka, diğerlerini açık ara ile geride bırakarak sıvırılmış. Söz konusu 10 banka (birinci İş Bankası, ikinci Akbank, üçüncü Ziraat Bankası); bankacılık sektörünün toplam aktiflerin yüzde 84'üne, mevduatın yüzde 88'ine, kredilerdeki payı yüzde 80'den fazla, özkaynaklarının da yüzde 70'ten fazlasına sahipmiş. Buna aynı zamanda var olan tüm banka şubelerinin yüzde 81'ini de ellişinde bulunduruyormuş. Bu veriler, 2006 Haziran ayı verileri...

Demek ki krizler en büyüklerde yarlıyor, en büyükler diğerlerini yutuyor... Çünkü yutulan, satın alınan her banka (holding ve şirketler için de geçerli), yutanı, alanın gelecekteki tekel karını güvence altına alıyor, büyümeye yol açıyor. Ve bu süreç devam etmektedir...

2003-2004 yıllarında da durmayıp süregelen yasal

düzenlemelelerin (Kredi Kuruluşları Kanunu, İmar Bankası'nın bankacılık yetkisi elinden alınması da bu yillarda rastlıyor), yukarıda sözü edilen IBM'in araştırıma sonuçlarına bakılırsa, arkası kesilmeyecek. Ve en büyük bankalar arasında merkezileşme devam edecek, mega bankalar oluşacak.

Bütün bu gelişmeler gösteriyor ki, '90'lardaki değişim süreci 2000'li yıllarda hız kazandı ve böylece 2000'ler bankalar için kabuk değiştirme yılları oldu.

...

2000 Kasım ve 2001 Şubat krislerinden sonra ekonomiye IMF programı ile 'ayar' yapılmıştı; bugün de aynı şey olacak, emperyalist burjuvazi 'yeni düzenlemelere' gidilmesini şart koşacak. Emperyalist burjuvazinin Kemal Derviş'i konumlandırı ile dalgakur sistemine geçiş (22 Şubat 2001) ve siyasetin çatışmalı bir ortama sokulmasının, tam da IMF programı ile ekonomiye 'ayar' yapmasına rastladığını hatırlıyoruz. "Enflasyonla Mücadele Programı ve Bütçe Disiplini" emperyalist sermaye ve işbirlikçilerin "yeni kurtuluş reçetes" olmuştu.

Bunun kaçınılmaz malum sonuçlarını da hepimiz biliyoruz: Düşük ücret ve maaşlar, ağır vergi yükü... Yoğun işsizlik ve özelleştirmeler yoluyla bunun daha da yükselmesi... Yüksüsl işsizlik nedeniyle işçi ve emekçilerin işten atılma korkusun depresmesi... Her türden örgütlenme özgürlüğünün zor ve işkence yoluyla ortadan kaldırılması, artan sendikasyonlaşma... Sendikal mücadelenin yok edilemediği yerlerde, sari sendikaların mücadeleyi etkisizleştirdi tarihsel rolünü oynaması, işçi ve emekçilerin açık sınırının altında ücret-maaşla ve yükselme çalışma saatleriyle (sürekli düşen ücret ve maaşlar yetmezmiş gibi artık 3-4 kişinin yapabileceği iş tek kişisinin yapmaya başlaması) çalışmaya zorlanması... İşverenlerin kayıt dışı işçi çalıştırıp sigorta parası ve vergi de ödemeyerek sömürgeyi katmerlendirmesi, kanna kar katması...

Öte cephede ise, düşük kur ve yüksek faiz ile para sermaye sahiplerinin artan serveti, emperyalizmle derinleşen bağımlılık ilişkileri... Bir sömürge bahçesi, ucuz işgücü cenneti haline getirilen ve emperyalist sermayeye kapılmasını sonuna dek açan Türkiye'nin sömürgecilerinin gözünde artan 'İlibarı'... Keskinleşen kamplasma ortamında emperyalist savaş tekerlerinin üşümesi, "sıcak para" önündeki engellerin kalkması... İhracatta düşüş, ithalat patlaması, öyle ki ülke içi üretimin bile ithal girdilerle yapılması ve girdi malı üretken sektörlerin de iflasa sürüklendiği yan salayı üretimin yok olusa mahkum edilmesi... Bir yandan da, iç talebi canlandırmak için bankaların tüketici kredileri ve kredi kartı kullanımını körükleyip tüketimi artırması, ya da, tersten, buna ihtiyaç duymadığında yeni yasal düzenlemelerle milyonlarca insanı ödemeyeceği faizli borçlarla boğuşur halde bırakarak, intihara sürüklemesi...

2006 yılı aynı ve benzer sonuçlar yaratarak geçti. Önümüzdeki yıl da çok farklı geçmeyecek.

Durum böyleyken, işçi sınıfı ve emekçilerin sallanma nasıl yansıtılır bunlar? Hiç kuşku yok ki yeni sarsıntılarla gebe bir süreç var önmüzdde. Politik canlanma kaçınılmaz!

Burjuvazi, esaret koşullarını hiçbir zaman engelsiz ve sonsuza dek uygulama şartlarına sahip değildir. Sınıfın ileri bölgeleri, onder güçleri politik canlanmayı yönetirken düşüm noktası çözülecek!

MİT'in açıklaması ile yeniden su yüzüne çıkan

DEVLETİN AÇMAZLARI

Millî İstihbarat Teşkilatı (MİT) Müsteşarı Emre Taner'in, MİT'in 80. kuruluş yıldönümü vesilesiyle kamuoyuna bir açıklama yapması, MİT'in tarihinde bir ilk olması ve açıklamanın içeriği/zamanlaması yönleriyle dikkat çekiciydi. Açıklamanın 2007 yılının ilk günlerinde olması, Saddam'ın asılsızlığıyla birlikte Irak'ta iç savaşın daha da büyüyeceğinin kesinleşmesi ve ABD'nin yeni Irak planını açıklasıyla çakışması, onu daha da önemli kıldı ve çeşitli yorumlara yol açtı. Önemli bir kesim tarafından onaylandı, hatta alkışlayanlar, altına imzasını atanlar, "akademik çalışma", "entelektüel bakış" diyerek taltif edenler çıktı.

Fakat sorun şuydu ki, "ulusalçı"ından liberaline, ABD'cisinden, AB'cine herkes, MİT Müsteşarı'nın tespitlerinde ortaklaşa ama çözüm yollarında farklılıklar ortaya çıkıyordu. Açıklamada muğlak bırakılan yan da, tam burasıydı. MİT Müsteşarı, bir fotoğraf çekmiş fakat onun nasıl değişeceğine dair net şeyler söylememiştir. Bunu herkes kendince okudu ve tavır geliştirdi.

Başa CHP olmak üzere muhalif partileri, açıklamanın AKP Hükümetini hedef aldığına söylediler. Hükümet adına konuşanlar ise, "MİT bir tespit yapıyor, bunlar gerçeklerdir" dediler. Genel olarak İslami kesim de, Genelkurmay'ın açıklamalarıyla karşılaşarak, bu açıklamayı "entelektüel düzeyi yüksek" olarak tanımladı.

MİT'in açıklamasının

ortaya çıkardığı gerçekler

MİT'in açıklaması, her şeyden önce, dünyadaki ve bölgemizdeki gelişmeler karşısında, Türk devletinin yeni duruma adapte olmada yaşadığı sıkıntıyı, sancıları ve açmazları ortaya serdi. Bu noktada egemenlikler arasında varolan çelişkilerin boyutunu da ortaya koyuyor, 2007 yılı başta olmak üzere önümüzdeki dönemde ne denli ciddi ve devasa sorunlarla karşı karşıya kaldıklarını gösteriyor.

Bilindiği gibi MİT, yasal olarak Başbakanlığa bağlı bir kurum. Ve Milli Güvenlik Kurulu'na katılan kurumlardan biri. Yine yasalara göre, sürekli bilgi vermekle yükümlü olduğu dört kurum var. Bunlar; Cumhurbaşkanlığı, Başbakanlık, Genelkurmay Başkanlığı ve Milli Güvenlik Kurumu.

Normal prosedür, MİT Müsteşarı'nın topladığı bilgi ve belgeleri, yaptığı tespitleri ve önerileri, bu kurumlara iletmesi, bu tür toplantılarında tartışmaya açmasıdır. Ve daha da önemlisi, bunların gizli tutulmasıdır. Fakat son yıllarda "güvenlik kurumları"nın kamuoyuna açıklama yapması iyice arttı. Bu durum giderek kanıksanmaya başladı. Genelkurmay Başkanlığı ve Emniyet Müdürlüğü'nden sonra MİT'in de normal prosedürün dışına çıkan bu davranışları, kınanmak bir yana, birçok kurum ve kişi tarafından alkışlandı; "tarihe düşülen not", "tarihsel belge", "entelektüel bakış" vb. olarak nitelendirildi.

MİT Müsteşarı'nın doğrudan kamuoyuna seslenmesi, açık ki, bağlı bulunduğu kurumlara, özellikle de üstü olan Başbakanlığa güvensizliğin göstergesidir. Bir diğer nedeni, arkasına kamuoyu desteğini alarak elini güçlendirmek, diğer kesimler üzerinde baskı oluşturmaktr.

Normal prosedür, MİT Müsteşarı'nın topladığı bilgi ve belgeleri, yaptığı tespitleri ve önerileri, bu kurumlara iletmesi, bu tür toplantılarında tartışmaya açmasıdır. Ve daha da önemlisi, bunların gizli tutulmasıdır. Fakat son yıllarda "güvenlik kurumları"nın kamuoyuna açıklama yapması iyice arttı. Bu durum giderek kanıksanmaya başladı.

Genelkurmay Başkanlığı ve Emniyet Müdürlüğü'nden sonra MİT'in de normal prosedürün dışına çıkan bu davranışları, kınanmak bir yana, birçok kurum ve kişi tarafından alkışlandı; "tarihe düşülen not", "tarihsel belge", "entelektüel bakış" vb. olarak nitelendirildi.

Bunlar işin bir yönüdür. Daha önemli olan ise, açıklamanın içeriğidir. Açıklamada, önce "durum tespiti" yapılmakta, ardından kaygılar ve öneriler sıralanmaktadır.

Açıklamada altı çizilen yerler

MİT'in açıklamasının içeriğine bakarsak, hemen her kesim tarafından altı çizilen cümleler şunlardır:

Önce tespitler: "İçinde bulunduğumuz 21. yüzyılın ilk çeyreği, yüzyıllar boyunca önemli değişimlere yol açacak bir evreyi işaret ediyor. Bu, pek çok ulus devletin tarih maratonunu kaybedecek bir süreç olacak. Devletlerin çoğu küresel ekonominin rekabetine dayanamayıp ulusal egemenliklerini de büyük ölçüde yitirecekler... Bu durum, Türkiye'nin gittikçe genişleyen bir alanda merkezi pozisyon kazandığını/kazanacağını göstermektedir."

Kaygılar ve öneriler ise şöyle ifade ediliyor: "Türkiye, kendisini hiçbir zaman olayların akışına bırakma ya da 'bekle-gör, tavır al' taktiği ile sınırlama lüksüne sahip değildir. Jeopolitik ve stratejik konum itibarıyla Türkiye üç ayağa sahip olmalıdır; güçlü ekonomi, kusursuz dış politika, caydırıcı bir askeri yapılanma"

Yukarıda belirttiğimiz gibi "ulus devletlerin tehdit altında olduğu"nda birleşenler, buna karşılık ulus devletin korunması mı, yoksa gelişen duruma uygun hale getirilmesi mi, sorusunda ayrılıyorlar. Bunun başında da Kürt sorunu geliyor. ABD yanları, Türkiye'nin "Kurt hamisi" kesilerek Kuzey Irak'taki Kurt Federe Devleti'yle iyi ilişkiler kurmasını, içte ise kimi reformlarla PKK sorunun çözümesini isterken; çeşitli tonlardan "ulusalçı"lar, Kürtlerle her tür ilişkiye karşı çıkararak, sınırötesi operasyon ve Kerkük'e girmek dahil, Irak'a doğrudan müdahaleyi savunuyor. MİT'in bu noktada neyi

önerdiği belli olmayınca, her kesim kendisine uygun şekilde yorumlayıp, açıklamanın altına imza atabiliyor.

İşte daha çaprazık hale getiren, Öcalan'ın da bu açıklamaya katılmasıdır. Öcalan, MİT Müsteşarı'nın söylemeklerini önemsemeyi belirtmiş, Şam'da olduğu dönemde kendisiyle temasla geçen askeri yetkililerin de Taner'in söylemiyle örtüşen uyarıları yaptığı, kendisinin de bu saptamaları haklı göründüğünü söylemiştir. MİT Müsteşarı Emre Taner'in, Kürtlerle yakın teması olduğu, geçtiğimiz yıllarda Barzani ve Talabani ile görüşüğü de biliniyor.

MİT'in eski elemanlarından Mahir Kaynak da MİT'in açıklamasındaki dış siyasette aktif olmayı, askeri müdahale anlamında kullanmadığını söyleyip ve "Türkiye hep Türkmenler üzerinden politika yaparak bölgede etkin olmaya çalışı. Ama Türkmenler bir güç olabilecek nicelikten uzaktı. O zaman niye Kürtlerle ilişkili kurmuyoruz?" diye soruyor ve MİT'in de bu yönde tavır belirtediğini iddia ediyor.

MİT'in açıklamalarındaki açmazlar

MİT'in son açıklamasını daha iyi anlamak için, ondan bir süre önce yayınlanan Irak raporuna bakmakta yarar var. Bu iki açıklama üst üste konulunca, satır aralarında söylenenler bir anlam kazanıyor ve asıl meram ortaya çıkıyor.

MİT'in Kerkük raporunda, Kuzey Irak'taki realiteyi reddeden anlayışın Türkiye'ye çok şey kaybettirdiği söylenerek, generaller eleştirmiştir. Raporun ana eksen, ABD emperyalizmine uyumlu bir çizgide bölgede aktif bir politika izlenmesi şeklindeydi. Kıbrıs konusunda olduğu gibi Kurt sorununda da statükocu yaklaşımın, Türkiye'ye "pozisyon kaybettirdiğini" söyleyordu.

MİT'in son açıklaması da "bekle-gör" tavırını eleştiriyor. Türkiye'nin daha aktif bir dış politika izlemesi gerektiğini söyleyip, "Güçlü ekonomi, kusursuz dış politika, caydırıcı bir askeri yapılanma" diyor. Ancak sorun şu ki, emperyalizme bağımlı bir Türkiye'de ne güçlü bir ekonomi ne de ondan bağımsız bir dış politika ve askeri yapılanma olabilir. O yüzden MİT'in gerek Irak raporu, gerekse son açıklamaları, esas olarak devletin son gelişmeler karşısındaki açmazlarını ve aczını ortaya koymaktadır.

Türk egemen sınıfları, bu savaşta hangi safta yeralacağını daha tam olarak netleştirememenin verdiği klinikler arası iç çelişkileri yaşamaktadır. Her kesim elini daha fazla güçlendirmek için arkasına halkı alımıya çalışmaktadır, onun için de çeşitli demagojilere başvurmaktadır. Öyle ki, bugüne dek görülmeyen biçimler ortaya çıkmaktadır, en gizli kalması gereken kurum ve bilgiler ortaya saçımaktadır. MİT'in son açıklaması da bu durumun geldiği boyutu göstermektedir.

Fakat hiçbir demagoji, savaşa dahil olmayı meşrulaştıramaz. Egemen kesimler arasında giderek şiddetlenerek süregelen şu ya da bu emperyalistin safında savaşa dahil olma girişimleri, işçi ve emekçilerin, savaş karşıtı tüm güçlerin mücadeleyle ancak bertaraf edilecektir.

Irak'ta Saddam sonrası ve ABD'nin yeni Irak Planı

Saddam'ın apar topar bir biçimde idam edilmesi, üstünlük de bunun adeta Sünni kesimle alay edercesine bayram gününe denk getirilmesi, ABD'nin Yeni Irak Planı'nın startını vermesi anlamına geliyordu.

Bu aslında ABD'nin uzunca bir süredir üzerinde düşündüğü ve çeşitli biçimlerde sindiği bir planı. İşgalin başından itibaren Şii kesimlere dayanarak Sünni kesimleri güçsüzleştirmek üzerine kurulu savaş ve işgal politikası, bölgede Iran'ın güçlenmesine neden olmuş ve ABD'yi vuran bir silaha dönüştürüdü. Bu nedenle, 2006'nın başlarından itibaren, ABD emperyalizmi Sünni direnişçilerle çeşitli biçimlerde görüşmeler yapmaya başladı.

2006'nın sonlarına doğru ise, ABD bu planı başka unsurlarla da güçlendirmek için 'kullanıma' hazır hale getirdi. Başta Suudi Arapistan olmak üzere bölgedeki Sünni ülkeleri de savaşın içine çekken bir tarzda bir Sünni blok oluşturma çabasına girdi. Bu Sünni blok, Irak'taki mezhepsel farklılıklar üzerinden, bölgedeki Iran hegemonyasını dengellemek üzere harekete geçecek.

İşgalin başından itibaren ABD emperyalizmi bir biçimde Sünnilere Şilleri karşı karşıya getirmeye çalışmıştır. Ancak onun bu çabaların her iki kesim tarafından da boşça çiğnemiş, bu iki kesim dayanışma içinde olduklarını ve asıl düşman olarak ABD'ye karşı savastıklarını gösterecek biçimde hareket etmişlerdi. Ancak ABD emperyalizmi, Sünni-Şii çatışmasını yaratmak için oldukça önemli ve boyutlu provakasyonlar gerçekleştirmeye başlayınca ve Irak'ın üçe bölünmesi planları gündeme gelince, dengeler değişti. Bölünme planlarından güçlenen hoşnutsuzluk, mezhep çatışmalarının başlaması için uygun zeminin oluşturtu, provakasyonlar ise, bu zemin üzerinde etkili oldu.

Saddam'ın apar topar bir biçimde idam edilmesi de bu planın bir parçasıdır. İdam görüntülerini, idam sırasında infazciların Saddam'a yaptığı hukmet ve tacizler, bilinçli bir biçimde medyaya yansıtıldı ve Sünni kesim kuşkırtıldı. İdam sonrasında Saddam'ın ölüsüne bile işkence yapıldığının tespit edilmesi ise, tepkileri daha da tırmandıran bir rol oynadı. Saddam'ın öldürülmesi, bizzat ABD tarafından gerçekleştirilmişti. Ama infaz öncesi onu Irak'lı yetkililere teslim ettiklerini ve idamını Şii'lerin yaptığı propagandasını bilerek yadılar. Saddam'ın ölümeden önce Iran'ı hedef alan ve ülkenin bölünmesine karşı çıkan sözleri, infazciların Şii direnişçilerden olduğu, hatta doğrudan Şii direnişinin lideri Mukteda El Sadr olduğu yolundaki dedikodular, Şillerin hedefe çakılmasına neden oldu. Sünni kesimlerde öfke patlamalarına yol açtı. Böylece iki mezhep arasındaki uçurum daha da açıldı ve Irak'ın bundan sonrasına damgasını vuracak olan gelişmelerin yolu düzlandı.

Yeni plan öncelikle, Iran'a yönelik bir saldırının 60 bin kişilik gücüyle Iran için savaşmaya hazır olduğunu söyleyen Şii direnişçi lider Mukteda El Sadr'ı etkisizleştirmeyi amaçlıyor. Iraklı Şii direnişçiler ile Iran, ABD'nin hedef tahtasına birlikte çakılıyorlar. ABD, Iran'la Irak topraklarında çarpışıyor. Yeni gelecek 20 binden fazla ABD askerinin önemli bir bölümünün Bağdat'ta konuşlanacak ve Şii'lere karşı savaşacak olması, Şii direnişçileri de harekete geçirdi. Direnişçiler de kendi hazırlıklarını sürdürmeye başladılar.

ABD'nin yeni planı

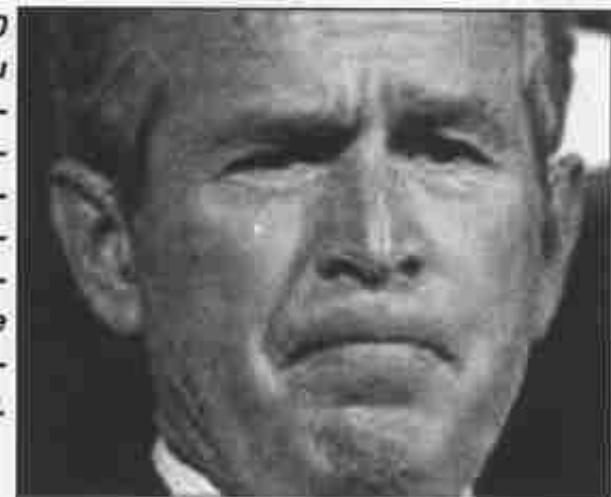
ABD, Kongre seçimlerinin arkasından başlayan yeni dönemde, Irak savaşının sorumluluğunu doğrudan üstlenen kimi kadrolarının tasfiyesi ile başlamıştı. Buna göre Savunma Bakanı Donald Rumsfeld'i görevden alarak yerine Robert Gates'i atamıştı. Arkasından Irak'ta ABD güçlerinin komutanı Orgeneral George Casey'in yerine, 2003 yılında Süleymaniye'deki çuval olayı ile gündeme gelen, Kuzey Irak'tan sorumlu ABD komutanı olan Korgeneral David Petraeus'u getirdi. Petraeus, savaşın başlamasının arkasından Musul'da görev yapmaya başlamış ve Kürtlerle iyi ilişkiler kurmasında etkili olmuştu. 2003'te KDP'nin kuruluş yıldönümü kutlamaları sırasında yaptığı "Sizi asia terk etmeyeceğiz" konuşması da uzun süre gündemde kalmıştı. Şimdi ABD'nin bu komutana Irak'ın bütününe sorumluluğunu devretmesi, ABD'nin yeni planında Kürt işbirlikçilerin önemli bir yeri olduğunu gösteriyor.

Ocak ayının başlarında açıklanan yeni planın en önemli unsuru ise, Şii direnişini zayıflatmak üzerine kurulu. Özellikle Bağdat'ta tam hakimiyetin sağlanamadığını belirten rapor, Bağdat'ın Şii mahalleleri başta olmak üzere bir 'temizleme' harekatına girişileceğini ve yeni planın başarısının bununla birlikte gerçekleşeceğini ifade ediyor.

Bu doğrultuda 20 binden fazla askerin (bunların rutin bir askeri birlik değil daha özel eğitim almış birlikler olacağının düşünülmüştür) Irak'a, bunun önemli bir kısmının da güvenliği sağlamak ve sonrasında da yerleşmek üzere Bağdat'a gönderileceği belirtiliyor. Daha büyük ve daha donanımlı bir Irak ordusunun kurulması, Irak ordusundaki ABD'li dağışman ve eğitmenlerin artırılması da, planın bir parçası. Yeni Irak hükümeti de iç sorunları çözmeye daha etkin bir rol üstlenecektir.

Yeni plana göre ekonomik olarak da kimi düzenlemeler yapılacak. Buna göre petrol gelirlerinin 'tüm Iraklılar' dağıtılmak üzere olmasını isteniyor; gerçekte ise, petrol gelirlerinin önemli bir kısmının ABD'li ve İngiliz BP, Shell ve Exxon petrol tekellerine gitmesini sağlayan, ayrıca bu tekellere 30 yıl boyunca petrol çalışmaları yürütme izni veren yeni petrol yasası tasarısı, 1972 yılında petrolün kamuflaştırılmasının arkasından ilk defa yeniden petrolü emperyalist tekellerin talaşına açmış oluyor.

Yeni plan, Iran ve Suriye'yi de hedefe çakıyor ve onların direnişçilere yaptığı yardımların önünü kesileceği tehdidi savruluyor.

Sünnilerin ülke yönetimine daha fazla katılması sağlanacağı söyleniyor. Eski Baasçılardan yeni den çeşitli görevler üstlenmesi kolaylaştırılacak. Bunun yanında bölgedeki Sünni Arap ülkelerinin de Irak konusunda çeşitli biçimlerde yardım etmeleri planlanıyor ki, bir süredir gündemde olan Sünni blok çalışanları bu planla bir kere daha öne çıkartılıyor. Planın açıklanmasından hemen sonra ABD Dışişleri Bakanı Rice, Suudi Arapistan, Ürdün, Mısır, Katar, Bahreyn, Umman, Kuvveyt ve Birleşik Arap Emirlikleri ile görüşmeler yapmak üzere Ortadoğu turuna başladı. Bölgede Iran'ın güçlenmesinden rahatsız olan ve Sünni yönetimlere sahip olan bu ülkelerle, Iran karşıtı bir Sünni blok oluşturmak için çalışmalarını sürdürdü.

Ancak yeni planın Irak savaşında bir değişiklik yapacağına, başta ABD'li muhalif kesimler olmak üzere kimse inanmıyor. Sadece Avustralya ve Japonya yeni planı desteklediklerini söyleyiyorlar. Onun dışında Almanya ve Fransa gibi ABD'nin yeni müttefikleri plana mesafeli yaklaşıyorlar. İngiltere bile 'planı olumlu bulduğunu' söylemeye birlikte asker sayısını artırmayacağını da belirtiyor.

ABD'nin yeni planı, yaklaşık 4 yıldır süren savaş içinde çok fazla yol almadığını göstermekten başka bir anlam taşıymıyor. Plana göre ABD, daha fazla asker, daha fazla çatışma, daha fazla saldırılık ile Irak'taki savaşın rotasını değiştirebileceğini umuyor.

Hedefteki Şii direnişi

Yeni plan öncelikle, Iran'a yönelik bir saldırının 60 bin kişilik gücüyle Iran için savaşmaya hazır olduğunu söyleyen Şii direnişçi lider Mukteda El Sadr'ı etkisizleştirmeyi amaçlıyor. Iraklı Şii direnişçiler ile Iran, ABD'nin hedef tahtasına birlikte çakılıyorlar. ABD, Iran'la Irak topraklarında çarpışıyor.

Yeni gelecek 20 binden fazla ABD askerinin önemli bir bölümünün Bağdat'ta konuşlanacak ve Şii'lere karşı savaşacak olması, Şii direnişçileri de harekete geçirdi. Direnişçiler de kendi hazırlıklarını sürdürmeye başladılar. Şii direnişinin önderlerinden ve Mehdi Ordusu'nun komutanı Mukteda El Sadr, Bush'un yeni planının da öncekiler gibi bir işe yaramayacağını ve sonuç vermeyeceğini söyle-

leyerek "Amerikan askerlerine hoş-geldin diyecek değiliz" dedi ve "Onlar ülkemelerine tabutta donebilirler" söylemeye tehdit etti.

ABD'nin hazırladığı saldırının bü-yüküğü, Şillerin dini lideri olan ve ABD İşbirliğiyle tanınan Sistani gibi liderlerin de Sadr'ın planlarına destek vermesine neden oluyor. Sadr, Sistani'nin de destek verdiği bir direniş örgütlemek için hazırlıklarını sürdürüyor. Sadr'ın talimatıyla Irak'ın tüm bölgelerinde 15 yaşın üzerindeki taraftarları silah altına alınması na başlandı.

ABD elbette ki, Şillere karşı savaş, öncelikle Iraklı güçleri katarak yürütmemi düşünüyor. Çıkan haberlere göre, 17 binin üzerindeki ABD askeri Bağdat'ın dış bölgelerinde, Kürt bölgelerinden getirilecek Peşmerge ise iç bölgelerde, yani daha tehlikeli olan yerlerde savaşacak. Bu çarpışmada, savaşın başından beri ilk defa olarak Kürtler ile Şiller karşı karşıya gelecekler. Kürt işbirlikçi yönetim, bu savaşa Peşmerge göndermek için hızla hazırlanıyorlar, ABD askerleri de Peşmergeyi şehir savaş konusunda eğitimden geçiriyor. Bölgeye gönderilecek 30 bin Peşmerge, bölgede yaklaşık 1 yıl kalacak ve direniş tümdeñ bitirmeyi hedefleyecek. ABD, Peşmergeyi savaşa sürerken en son teknoloji ürünü ağır silahlara donatacak; savaş sonrasında da Peşmerge kendi bölgelerine geri çekilirken bu silahları geri götürebilecekler. Bu durumda Kürt bölgesi önemli bir silah üstünlüğüne sahip olacak.

Ancak diğer taraftan, bu durum Kürt halkı üzerinde önemli bir basinc yaratıyor. Son dönemde, Kürt ordusundan firarlar da artıyor, Kürtler hiç olmadığı kadar savaştan kaçıyorlar. Şillerle karşı karşıya gelmek istemiyorlar çünkü. Geçmişimiz yıllarda çeşitli tarihlerde Peşmerge, Sünni direnişçilere karşı savastırılmış, hatta ABD'nin girmediği arka sokaklara dahi girerek savaşa yürümüştür. Ancak geçen süre içinde, hem ABD'nin hala bir başarı sağlayamamış olmasından dolayı, hem de Arap halklarıyla artık daha fazla karşı karşıya gelmek istemedikleri için, Kürt halkında ve Peşmerge içinde huzursuzluk gelişiyor, savaştan kaçmak için ordudan firar edenler artıyor.

ABD bir taraftan Sadr ile çatışmaya hazırlanırken, bir taraftan da İran'ı hedef alan adımlar atmaya devam ediyor. Yeni Irak planının açıklanlığı saatlerde, Irak'taki Amerikan askerleri Erbil'deki İran konsolosluğunu basarak 5 İranlıyı gözaltına aldı. Bu operasyon ile, bir taraftan daha etkin kılınaçağı söylenen Irak hükümetinin gerçek etkinliğini ortaya koyarken, bir taraftan da İran'a mesaj gönderiliyordu. Ancak yapılan baskının hukuksuzluğu öylesine aleniydi ki, Irak Dışişleri Bakanı Hoşyer Zebari bile İranlıların gözaltına alınmasını doğru olmadığını açıklamak zorunda kaldı.

ABD ise, baskının hemen arkasından gerilimi daha da tırmadırmak için, Körfez'e Patriot füze-leriyle yüklü hava taburunu ve uçak gemisini gönderdi. Böylece Körfez'de ABD'nin ikinci büyük uçak gemisi konuşlanmış oluyor. Karşılığında Rusya da, İran'a Tor-M1 hava savunma füzeleri sattıklarını açıkladı. Bu füzelerin menzili yerden havaya 6 bin metre. Böylece Körfez'de ABD ile İran karşılıklı olarak hava gücünü artırmak için adımlar atmış oldu.

Yeni planda Türkiye'nin yeri

Daha planın yeni açıklandığı günlerde ABD'nin

Türkiye'nin asıl adımı ise, mecliste gizli bir oturumla Kuzey Irak'a askeri bir müdahale olasılığının tartışılmaması oldu. "Irak konusunda kamuoyuna açıklanmayacak gerçekler var" diyen Abdullah Gül, bunların gizli oturumda konuşulacağını söyledi. CHP Başkanı Baykal ise, savaş çırtıkanlığı yapmadan başı çekiyor. Kerkük'teki Türkmenleri bahane ederek, gerçekte ise Kerkük petrollerini kapma hevesiyle, bir an önce sınırıtesi müdahale yapılması gerektiğini savunuyor. Sosyal demokrasının bazı kesitlerde faşizmin rolünü oynadığı, 'kraldan çok kralci' kesildiği tarihsel olarak kanıtlanmıştır. Baykal da bu dönem bu misyonu üstleniyor ve kitleleri savaşa çekmek için canla başla çalışıyor.

eski Irak büyükelçisi Halilzad, "Kimse Irak'ın içlerine karışmaz" diyerek Türkiye'ye rest çekmişti. Ancak hemen arkasından ABD'nin Ankara Büyükelçisi Wilson, "Türkiye kendi güvenliğinin tehliske olduğunu hissederse, gereğini yapar" diyecek, Güney'e yapılacak bir operasyona ABD'nin gözyumacı mesajını verdi. Aslında Türkiye ile ABD'nin arasındaki ilişkiler, savaşın başından bu yana, bu türden gel-gitmeler yaşıyarak süregeldi.

Yeni plan da aynı dalgalı seyri izliyor. Bir taraftan PKK konusunu Türkiye ile Irak arasında 'bir sınır sorunu' olarak isimlendirerek Türkiye'nin tepkisini çekiyor. Bir taraftan da Türkiye ile ilişkilerini güçlendirmeye ve İran'a karşı yürütülecek bir savaşa aktif hale getirmeye çalışıyor. Son dönemde artan İsrail'in İran'ı Türkiye üzerinden vurmaya hazırladığı yönündeki haberler de bu konuda Türkiye'nin de onayının olduğunu gösteriyor.

ABD, bir taraftan Mahmur kampında PKK'ye dönük göstermelik bir operasyon düzenleyerek Türkiye'nin PKK konusundaki talebini yerine getirdiğini göstermeye çalışıyor. Diğer taraftan ise, Irak'a giden Türk işçileri taşıyan uçağın düşürülmesinde ABD'nin parmağı olduğu ve Türkiye'yi de savaşa çekmek için biliçli bir provakasyon düzenlediği yolunda haberler ortaya çıkıyor. Bu uçaktaki işçilerin ölümüyle Irak'ta ABD'den sonra en fazla kayıp veren ülke konumuna yükselen Türkiye, Irak savaşına daha aktif katılmaya çağrıyor, ama aynı zamanda ABD, Türkiye'ye 'benim çizdiğim sınırların dışına çıkma' mesajını da göndermiş oluyor.

Ancak, ABD ile yapılan pazarlıklar, Türkiye'ye verilen sözler ne olursa olsun ABD, Türkiye'nin asıl önemsenmediği konuda, Kerkük'te somut bir adım atmıyor. Dahası, hem Kürt kesimine, hem de Türkiye'ye bu konuda sözler veriyor, oyalama taktiği izliyor. Barzani, Peşmerge'lerin Bağdat'a gönderilmesi konusunda en önemli pazarlık maddesi olarak Kerkük'ü ileri sürüyor. Statüsü belirsiz olan petrol zengini Kerkük'ün Kürt bölgelerine bırakılması karşılığında Bağdat'a gideceklerini söylüyor. Türkiye ise, Kerkük referandumunun en azından 2008'e ertelenmesini istiyor. Ya da tüm

Iraklıların bu referandumda dahil olmasını. ABD iki tarafa da sözler veriyor, ama sonuçta hangi adımı atacağı bugünden belli değil.

Türkiye'nin buna ilk tepkisi, Kerkük konulu bir toplantı için Irak'taki bütün grupların temsilcilerini Ankara'daki bir toplantıya çağırmak oldu. Ancak "Global Strateji Enstitüsü'nün düzenlediği bu toplantıya Barzani'nin partisi IKDP'den kimse çağrılmadı. Buna tepki gösteren Barzani de, İngiltere'de, yine Kerkük konulu ayrı bir toplantı düzenledi. Bu toplantıda ve sonrasında Barzani'nin yaptığı açıklamalarda

ise aynı mesaj vardı: "Kerkük bir Kurt kentidir ve Türkiye bu soruna karışmamalıdır."

Türkiye'nin asıl adımı ise, mecliste gizli bir oturumla Kuzey Irak'a askeri bir müdahale olasılığının tartışılmaması oldu. "Irak konusunda kamuoyuna açıklanmayacak gerçekler var" diyen Abdullah Gül, bunların gizli oturumda konuşulacağını söyledi. CHP Başkanı Baykal ise, savaş çırtıkanlığı yapmadan başı çekiyor. Kerkük'teki Türkmenleri bahane ederek, gerçekte ise Kerkük petrollerini kapma hevesiyle, bir an önce sınırıtesi müdahale yapılması gerektiğini savunuyor. Sosyal demokrasının bazı kesitlerde faşizmin rolünü oynadığı, 'kraldan çok kralci' kesildiği tarihsel olarak kanıtlanmıştır. Baykal da bu dönem bu misyonu üstleniyor ve kitleleri savaşa çekmek için canla başla çalışıyor.

Savaşın bugüne kadar ABD emperyalizmine toplam maliyeti 1 trilyon dolardır. Savaşın futurası ise 400 milyar dolar. Bush'un bu yıl kongre'den istediği 100 milyar dolarla birlikte hesaplandığında 500 milyar dolara çıkıyor.

Bu maliyet, ABD'nin Vietnam savaşının maliyetinin bile üzerine çıkan bir rakam. Ancak Amerikan emperyalizmi buna rağmen bu savaşa yürütmekte kararlı davranıyor. Çünkü bu ABD için sadece Irak değil, genel olarak dünya hegemonyası için yürütülen bir savaş; bir varlık-yokluk sorunu. Bu nedenle, yaşadığı bütün sıkıntılara, başarısızlıklara rağmen, savaşa yürütmeye, yeni çıkış yolları bulmaya çalışıyor.

ABD, Dışişleri Bakanı Rice, "Irak, onca Amerikan kayıplarına rağmen, yine de verimli bir yatırımdır" diyor. Tabii ki, Irak'ta iş yapan Amerikan ve İngiliz tekelleri, olağanüstü büyük karlar elde ediyorlar. Ancak bu söz, basitçe böyle bir kar değil, ABD'nin bütün dünyaya hegemonyasını yasma çabasını ifade ediyor. Bu nedenle ABD'nin taraman yenildiğini, artık adım atamaz hale geldiğini düşünmek doğru değildir. ABD emperyalizmi arayışlarını sürdürerek, şiddetini ve terörünü artıracaktır. Ona karşı direniş de bu ölçüde büyük ve güçlü yürüttümelidir.

Vahşi kapitalizmin vahşileşen cinsel sömürüüsü:

ARTAN ÇOCUK İSTİSMARI

Son dönemde çocuklara yönelik saldırganlık, aklı almaz biçimde boyutlanmış durumda. Hergün çocuklara dönük olarak tüyler ürperten, insanın kani- ni dondurun saidım ve vahşet haberı gazete sayfalarında yer alıyor. Yeni doğmuş bebeklere yapılan taciz ve tecavüzler, küçükçük çocukların, hatta be- beklerin dayak yüzünden hastanelik olması ya da ölmesi haberleri, üstümüze üstümüze geliyor. Hele ki çocuk pornosuna gösterilen ilgi, dehşet verici bir tabloyla önümüze konuyor. Gazete sayfaları, TV ekranları, bu tür haberlerle dolup tasıyor.

Bu olaylar, bir taraftan, toplumun her kesiminden büyük bir tepki de alıyor. Çocugunu döverek hastalık eden bir baba, bebeğin ölümüne neden olan bir bakıcı, tecavüze uğramasına göz yuman bir anne, internetten çocuk pornosu ticareti yapan bir çocuk doktoru ya da 'saygın' bir işadamı nefretle kınanıyor, aşağılanıyor, öfke duyuluyor. Keza Çocuk Esirgeme Kurumları, Devlet Yatılı Okulları gibi devletin himayesi altında olan yerlerde, kız ve erkek çocukların cinsel taciz ve tecavüze uğramaları, kitelerde intial yaratıyor. Ancak sorunun nedeni doğru biçimde ortaya konmadığı gibi, tepki de doğru yere kanalize ediliyor. Bu nedenle bu sorun, giderek büyütlenen ve vahşileşen bir biçimde yaşanmaya devam ediyor.

Çocuklara yabancılaşmak

Kapitalist ekonomi 'yabancılılaşma' üzerine kuruludur. İşçinin sömürülmesinin koşulu emeğinin ürüne yabancılışmasından geçer çünkü. Ürün işçisi değil, kapitaliste aittir. Pek çok işçi için, ürettiği üründen tek bir tane bile satın almak, tatlı ama uzak bir hayal gibidir. Bazı sektörlerde ve bazı ürün kalemlerinde bu açı farkı daha da büyür, işçi ile ürettiği ürün arasındaki uçurum derinleşir. Üstelik de kapitalist, "hepimiz aynı gemideyiz", "emek en yüce değerdir" gibi sözlerin arkasına saklanarak, İşçiye değer veriyormuş gibi görünürek yapar bunu. Gerçekte ise amacı sömürüyü daha fazla yoğunlaştırmak, işçiyi ılıklarına kadar sömürmektedir. Soyut bir 'işçi' kavramına övgüler düber, ama somut biçimde 'kendi işçisi'ni en yoğun sömürüye tabi tutar. Yabancılışmayı derinleştirir.

Ekonomiye damgasını vuran yabancılışma olgusu, toplumsal yaşamın her alanına etkisini yayar. Pekçok ömeyeceğimiz bunu. Mesela kadınlarla çok büyük değer verdiği söyler kapitalizm. Kadınları baştaçı yaptığıni, onların zayıf ve korunmaya muhtaç olduğunu, korumak gerektiğini vaaz eder ajitatif konuşmalarla. Ama gerçekte kadını ikinci sınıf bir meta olarak görür ve onu kelimenin her anlamıyla kullanır. Aile ilişkilerinde, iş yaşamında, kadın hep erkeklerden daha fazla çalışır, daha fazla sümürürlür, daha ağır bir baskı altında ezilir. Soyu bir 'kadın' kavramına övgüler dizilirken, gerçekte kendi yakınındaki bütün kadınları aşağılayan, küçümseyen, kullanan, üzerinde baskı kuran bir ilişki sistemi içinde yaşar. Yabancılışması öylesine derindir ki, bu çıplak gerçeki ve çelişkiyi farketmez bile.

Bebekler ve çocukların da
bundan nasibini almıştır.

'Kutsal'dır bebekler kapitalizmin söylemlerinde. Özellikle bebeklerin küçüklüğü ve masumluğu, çaresizliği ve korunmaya muhtaçlığı üzerine sayısız nutuklar atılır. Çocuk yetiştirmek üzerine uzmanlar, pedagoglar, bürokratlar, bakanlar, üzerinden büyük bir bombardıman gerçekleştirtilir aileler ve tüm toplum üzerinde. Çocuk eğitimi kitapları, neredeyse bütün genç ailelerin başıcu kitapları haline gelmiştir. Çocukların geleceği temsil etiği, dünyanın onlardan emanet alınmış olduğu vb üzerine hamasetli konuşmalar çok yaygındır. Bütün bunları dinlediğinizde çocuklara ne kadar büyük bir değer verildiğini, çocukların nasıl baştaçı edildiğini düşününebilirsiniz. Ama diğer taraftan, toplumda en büyük saldırlar çocuklara ve bebeklere yöneliktedir, en büyük vahşet onlar üzerinde estirilmektedir. Çünkü çocuklara en büyük değeri verdigini iddia eden kapitalizmin gerçek amacı çocukların da en büyük sömürüye tabi tutabilmektir. Bu nedenle, bir yandan çocuklara büyük övgüler dizerken, gerçekte yabanı cilaştırır.

Cocuk sömürüsü.

sömürgeci toplumlara özgüdür.

Cocuklara kötü davranan tek canlı insandır. Onun dışında doğada yaşayan hayvanlar için, çocukların genel olarak büyük bir koruma altındadır. Hatta bu sadece vahşi doğa için de geçerli değildi. Mesela özel olarak saldırganlaştırılmış köpekler gibi kimi hayvanları dışında tutarsak, evcil hayvanları da genel olarak çocukların çok iyi bir ilişki kurar, çocuklara karşı koruyucu davranışları. İnsanlar da, henüz insanın insanı sömürmesinin bilinmediği ilk komünal çağlarda, çocukların her türlü kötü davranıştan dış etkilerden korumuslardır.

Ancak sömürücü toplumların başından itibaren, çocuk en fazla sömürüye uğrayan varlık haline gelmiştir. En fazla sömürüye uğrayandır, çünkü en güçsüz olandır. Kendisinden çok daha büyük, çok daha güçlü olan yetişkin insanlar karşısında, gerçek anlamda savunmasız, gerçek anlamda güçsüz ve çaresizdir. Hatta yaşadığı kötülüğün boyutunu bile tam olarak anlayamayacak, buna ilraz edemeceğek derecede sosyal gelişimi tamamlanmamıştır. Bu nedenle, onu sömürmek, onu kullanmak, onda faydalananmak, yetişkin insanları sömürmekten çok daha kolay, çok daha tercih edilen olmuştur. Ve bu durum, emekçi değerlerden uzaklaşıkça, burjuva sınıfına yaklaşıkça (hem düşünsel, hem de maddi olarak) daha vahim bir hal almaktadır.

Küçük çocukların cinsel sömürüye uğraması, köleci topluma kadar uzanmaktadır. Köle sahipleri, köleleri üzerinde istediklerini yapma hakkını kendilerinde buldukları için, cinsel sömürü de bunun bir parçası olarak rahatlıkla yapılmıştır. Feodal toplumda da, çocuklar zengin kesimalerin, sarayların en büyük eğlenceleri arasındadır. Mesela Osmanlı saraylarında küçük oğlan çocukların padışahlar tara-

fından nasıl kullanıldığı sırrı değilidir.

Bugün sorunu daha da vahim haline getiren ise, yaygınlaşması ve çok daha geniş kesimleri etkisi altına almasıdır. Bu da doğru-

dan kapitalizmin ka
godusu ile baglantili
dir.

Cinsel bir meta
plarak çocuk

Cocuk pomozu ve cocuklarin fuhusa suruklenmesi, kapitalizm icin neredeysse en karli sektordur. Buradan gelen para, uyuşturucudan ya da herhangi bir üretim sektörsünden gelen paradan bile daha fazladır. Geçtiğimiz günlerde "cocuk pomozu" suçundan tutuklanan bir doktor, bunu açıkça ifade etmiş, bu sektörün bir banka gibi çalıştığını, çok büyük paralar kazandığını söylemiştir. Üstelik bu 'pazari' daha yaygın ve daha karli hale getirmek için, kapitalizm koşullarında her türlü olanak hazırır.

Kapitalizm tüm kanallarıyla cinselliği köruklemektedir. Televizyon filmleri, dizileri, hatta basit bir makarna, şampuan reklamı bile, cinselliğin insan yaşamındaki en önemli şey olduğuna vurgu yapmaktadır. Yaşamın bütün değerleri, anlamlı yönleri bir kaleme silinmekte, cinsellik tek olgu haline getirilmektedir. Sevmek geri plana itilmekte, ne olursa olsun ve nasıl olursa olsun karşı cinsle ilişki kurmak teşvik edilmekte, özendirilmektedir. Bu kadar yoğun bir kıskırtmanın sonucunda, bir taraftan cinsel ilişkiye başlama yaşı çok aşağılara düşmüştür, bir taraftan da tecavüz olaylarında büyük bir artış ortaya çıkmıştır.

Genel bir cinsellik kişikirtmasının varlığı, farklı bir yazının konusudur. Ancak bombardıman içinde çocukların yönelik vurgular daha özel bir biçim almaktadır. Mesela çocuk sesiyle ve açık-saçık kıyafetlerle şarkı söyleyen bir kadın sanatçı, eğlence sektörü içinde özel olarak palazlandırmaktadır. O kadın, en bayağı dansları yapıp en adice şarkı sözlerini söyleken, incealtılmış ve çocukläştirilmiş bir ses tonunu kullanmaktadır, ve onun şarkıları burjuva müzik kanallarının vazgeçilmezleri arasındadır. Cinsellik ile küçük kız çocuğu ilişkisini meşrulaştıran, erkeklerin ilgisini bu noktadan çekmeye çalışan bir 'moda'nın başlangıcıdır bu.

Son yıllarda liseli ve Üniversiteli kızlar arasında giderek daha yaygınlaşan, çocuk sesiyle konuşma 'modası' da, kaynağını aynı mantıktan almaktadır. Genel olarak erkeklerin küçük kızlara olan artan ilgisini, bu cinsel çarpıklığı kullanarak dikkat çekmeye ve beğenilmeye çalışan bu yeni kuşak özentili kesim, aynı zamanda bu çarpıklığı derinleştirmeye hizmet etmektedir. Kapitalizmin yozluklarından en fazla etkilenen, aynı zamanda da kapitalizmin yozlaşmasını derinleştiren bir genç kesimdir bu. Ve küçük kız çocuklara dönük cinsel istismarın meşrulaşmasına da hazırlanmaktadır.

Öte yandan, karşı cinsle ilişkilerin başlama yaşıının çok aşağılara inmesi de küçük çocuklara dönük istismarın artmasında önemli bir rol oynamaktadır. Normal, sağlıklı bir çocuk, bebeklik döneminde başlayarak doğum, evlilik gibi konuları merak eder, pek çok şeyi keşfetmeye çalışır. Ancak cinselliğe bilinçli bir biçimde yönelmesi ergenlik dönenin birlikte başlar. Ancak bugün, çocukların izlediği sıradan dizilerde bile bombardıman halinde bu ilişkiler propaganda edilmektedir. Bu programlarda öylesine bir dil ve 'yaşam tarzı' vardır ki, her çocuğun yürümeye başladığı andan itibaren karşı cins-

ten bir arkadaşının olması zorunlu gibi gösterilmektedir. Tek sevgi biçimini karşı cinsel duyuylar sevgiye indirgenmiş, tek arkadaşlık karşı cinsel kurulur gösterilmiştir. Bu ilişkileri kurmayanlar ise, adeta eksik ve özürlü gösterilmektedir. Çocuk henüz gelişimini tamamlamadan önce, karşı cinsel yönelmesi gerektiğini öğrenmektedir.

Bu yaklaşım topluma öylesine yerleştirilmeye başlanmıştır ki, mesela kreşde yeni başlayan bir çocuğa bile öncelikle karşı cinsten bir arkadaş edinip edinmediği sorusu yönetilmekte, eğer böyle bir arkadaşın varlığından sözederse hemen özel imalar ve vurgularla, o arkadaşına farklı yönelikmesi gereği öğretilmektedir. Ve bu ilişki tarzı, küçük burjuva yaşam tarzına sahip olanlar başta olmak üzere, toplumun geniş bir bölümünde hızla öğretilmekte, yaygınlaştırılmaktadır.

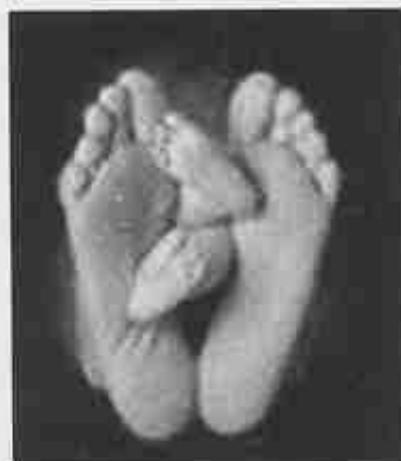
Sevgilisine 'bebeğim', çocuğuna ise 'asım' diye seslenerek konuşma alışkanlığı da, gerçekte çocuğu cinsel bir meta olarak tanımlayan, yozlaşmayı toplumun geniş kesimlerinde meşrulaştıran bir başka davranış biçimidir.

Çocuğun karşı cinsie ilişkiye bu kadar erken tanıştırılması, çocukların da bir cinsel yaşamının olabileceğiinin meşrulaştırılması, çocuk pornosuna kadar uzanan yolun ilk basamaklarıdır aslında. Çünkü yetişkinler, çocukların kendi arasında bu ilişkilerin 'doğallığını' alışıktır, kendiyle çocukların arasında da bu ilişkilerin 'doğallığını' düşünmeye başlamaktadır. Kapitalist toplumda curlyme, hiç farkına bile varmadan toplumun geniş kesimlerini etkisi altına almaktadır. En son çocuk pornosu olaylarında açığa çıktıı gibi, çoluk çocuk sahibi insanların bu pislige batmış olmaları, bu yaygınlaşma ile ilgilidir.

Özellikle kız çocukların çok erken yaşlarda saçlarını boyatmak, makyaj yapmak gibi şeylerlere tanıştırılması, onun erken 'kadınlaşması'na, karşı cinsle ilişkiye hazırlatılmasına neden olan çarpık özentilerdir. Kapitalizm, parfümeri ürünlerinin satışını artırmak için çocukların da hedef kilesi arasına almıştır ve ahlaki sonuçları ne olursa olsun, oldukça fazla kar etmektedir. Pek çok küçük burjuva aile, başta parfüm kullanmak üzere çocukların bu özentilerini teşvik etmeye, ya da en azından engelleyememektedir.

Bunun çok daha abartılmış ve kar oranı kattanmış biçimi ise çocuk yarışma programlarıdır. Bu programlar, çocukların cinsel bir meta olarak parlanlığı en etkili araçlardan biridir. Amerika'da yaşanan bir olay, bu yönüyle oldukça çarpıcıdır. Çocuk güzellik yarışmasına katılan 5-6 yaşlarında bir kız çocuğu, yarışmada birinciliği kazandıktan bir süre sonra kaçırılarak tecavüze uğramış ve öldürülmüştü. Burjuva basın yine timsah gözyaşları döktü çocuğun arkasından. Ancak o yarışma sırasında çekilmiş fotoğrafları, bu fotoğraflardaki bol makyajlı, boyalı ve dekolte elbiseli görünüşü arada kaynadı gitti. 5 yaşındaki bu çocuğu, seksiz bir kadın havasına sokmaya çalışan anlayış, onun tecavüze uğramasının önemli bir sebebiydi. Ve burada asıl sorumluluk, bu yarışma programlarını yaptıran, yaygınlaştırılan, aileleri buna teşvik eden kapitalizmin kar anlayışından başkası değildi.

Çocuk fuşusunun ve pornosunun, kapitalizm açısından çok karlı bir pazar olduğunu söylemiştir. Internet ve genel olarak teknolojinin gelişimi bu sektörün yaygınlaşmasını, bu pazarın 'müşterilerinin'

Cocuklara kötü davranan tek canlı insandır. Onun dışında doğada yaşayan hayvanlar için, çocukların genel olarak büyük bir koruma altındadır. Hatta bu sadece vahşi doğa için de geçerli değildir. Mesela özel olarak saldırganlaştırılmış köpekler gibi kimi hayvanları dışında tutarsak, evcil hayvanlar da genel olarak çocukların çok iyi bir ilişki kurar, çocuklara karşı korumacı davranışları. İnsanlar da, henüz insanın insanı sömürmesinin bilinmediği ilk komunal çağlarda, çocukların her türlü kötü davranıştan, dış etkilerden korumuşlardır.

artmasını kolaylaştırmaktadır. Bir tarafından korkunç bir doyumsuzluk üretilmektedir. Sevginin metalaşması, insanların yalnızlaşması, ilişkilerin çarpıklaması, doyumsuzlukları büyütmektedir. Sadece burjuvazi değil, yoksul-lümpen kesimler de bundan payını almaktadırlar. Bu doyumsuzlukları tatmin etmek için yönelikleri en kolay, en ucuz, en zahmetzsiz iki yoldan biri porno siteleri, diğeri ise aile-akraba-komşu ilişkileri içinde çocuklara dönük cinsel şiddetdir.

Çok geniş bir alanda sömürü

Aslında çocuk sömürüsünün tek biçimi cinsel sömürü değildir. Bundan çok daha yaygın olan çok daha meşru görülen sömürü biçimlerine karşı çıkmadan, cinsel sömürünün bitirilmesi de mümkün değildir.

Mesela çocuk işçiler, genel olarak işçi sınıfı içinde en yoğun sömürüye maruz kalan kesimdir. Sendika ve sosyal haklarından yoksun, ağır çalışma koşullarında en düşük ücretle çalışırlar. Normal bir insanın bile kaldırılamayacağı pek çok ağır iş, çocukların genç bedenlerinin üzerine yükler. Yoksulluğun çaresizliği onları çalışma yaşamına sokar, burjuvazi ise, bundan sonuna kadar faydalanan.

Çocukların reklamlarda oynatılması da ağır bir sömürü biçimidir, ama en çok gözardı edilen sömürü biçimi de budur. Çocukların rol alıtları reklamlardaki ürünler, hem kendi yaştaları, hem de yetişkinler için, yetişkinlerin oynadığı benzer ürünlerdeki reklamlara göre çok daha çekicidir. Onların en sevimli, en masum halleriyle yaptıkları 'bunu satın alın' çağrısını geri çevirmek, hatta o reklamı izlemeyi reddetmek kolay değildir. Bu nedenle burjuvazinin en çok kullandığı yöntemlerin başında gelmektedir, reklamlarda çocukların kullanmak. Bu durum, çocukların bir fabrikada sigortasız, sendikasız çalıştırılmasından bile daha büyük bir sömürür. Çünkü kapitalizm, o çocuğun oynadığı reklam sayesinde çok büyük bir kar elde ederken, çocuğu, henüz hazır olmadığı bir dünyaya da sokmaktadır. Reklam pazarına girmesi, kapitalist vahsi rekabetin aşırıca sürdürüldüğü bir alanda, çocuğu da hızla metaştrmaktadır.

Kapitalizmin 'popüler' isimlerinin, medyatik figürlerinin, daha doğmamış çocukların bile reklam unsuru olarak kullanmaları da giderek yaygınlaşmaktadır bir bataklıktır. Hamileliğinin her aşamasında poz veren, bebeğin ilk fotoğrafını astronomik rakamlara satışa çıkarılan ünlüler, onu da yaşama başlamadan öncesinde bir meta haline getirmiş, onun sırtından para kazanmaya başlamışlardır bile. Onun üzerinden kazandıkları para, kim zaman kendi işlerinden kazandıklarının üzerine çıkmaktadır.

Sömürücü sınıfların alle ilişkilerinde, çocuğu başkası genel olarak böyle şekillenmektedir aslında. Çocuk bir 'varis' tir burjuvazının gözünde. Yaşam-daki-ailedeki yeri bu kadardır. Bu nedenle sevgisiz, ilgisiz, özel okulların ve özel eğitmenlerin eline terkedilmiş olarak büyütülür burjuvazının çocukları. Vakti geldiğinde mirası devrelacak, para-y-zenginliği büyütmeye devam edecek bir araçtır sadece. Burjuvazi, zenginliğini büyütmede kullandığı her araç gibi kullanır çocuğunu da.

Savaşlarda çocukların en büyük hedef haline gelmesi de benzer bir durumdur. Nerede bir savaş, bir katliam, bir kırımdı varsa, orada mutlaka öncelikle hamile kadınlar, kundaktaki bebekler, çocukların öldürülür. Çocuklar, irkçılığın, militarismin de ilk hedefidir çünkü.

Diğer taraftan, yoksulluktan dolayı çocukların dilencilere, kapkaçılara vb. 'kiralan', başlık parası için küçük kızlarını erkenden ve istemedikleri erkeklerle evlendiren, buna karşı çıktıığında da töre cinayetleri işleyen aileler de çocuk sömürüsü ağının önemli bir parçasıdır. Onlar da çocukların kullanarak para kazanmakta, çocukların sömürmektedirler.

Buraya kadar gördiğimiz çocukların kullanmanın, çocuk sömürüsünün en vahşi, en ahlaksız, en yozlaşmış biçimleridir. Bunlar kadar vurgulu olmasa da, günlük yaşam içinde doğal kabul edilen, ama gerçekle çocukların kullanmaya dayanan pek çok davranış biçimi vardır aslında.

Mesela kocasından yediği dayaktan sonra hırsını çocuğundan çıkaran bir anne; otobüste yanında yaşlı bir insan zorlanarak ayakta beklerken çocuğunu kucagini almayaçkakar yanında oturan, böylece 'yer kapmış' olan bir ebeveyn; yoksul olmasına rağmen pahalı bir yiyecek satın almak isteyen ve rafaya uzanırken 'ama bunu çocuklar yiyecek' diyecek kendi özütsini gizlemeye çalışan bir aile; daha alt düzeyde de olsa çocukların kullanmakta, onların üzerinden 'fayda' elde etmektedir.

Sömürüğe karşı çıkmak

Emekçi değerlerini kaybetmemiş ailelerde ise çocuğu gerçekten değer verilir. Çocuk, sevgi ve emek ile büyütülür, korunur, gözetilir. Çalışma yaşamına belki erken atılmak zorunda kalabilir emekçi ailelerin çocukların yoksulluktan dolayı. Ancak onun çalışacağı işlerin daha az yırprıcı, daha az yorucu olmasını dikkat edilir. Asıl önemli, çocuğun kazanacağı para ailenin geçiminde temel unsurlardan biri haline getirilmemiği için, çocuk kapıları olarak görülmeli için, ona fazla yüklenmez, gücünün üstüne çıkması beklenmez. Tabii bu tür aileler genel olarak kapitalizmin pisliklerine daha az bulaşmış, kapitalizmin kirlenmesinden daha az etkilenmiş ailelerdir. Toplumsal değerleri daha güclü, insana saygıları daha büyük, emege verdikleri değer daha sağlamdır.

Zaten sorunun çözümü de buradadır aslında. Çocuk sömürüsünde karşı çıkanın, çocuk sömürüsünü durdurmanın tek yolu, kapitalizmin sömürücülüğe karşı çıkmaktır. genel olarak sömürüye karşı çıkmaktan geçmektedir. Çünkü sömürü var olduğu sürece, güçlü olan zayıf sömürdüğu sürece, çocukların her türden sömürüsü ilk sırada yer almaya devam edecektir. Çünkü çocukların doğadaki en zayıf, en korunmasız, en çaresiz varlıklardır. Kapitalizmin gözü dönümüş kar hırsının ona yönelikmesi kaçınılmazdır.

"BUGÜN BENİM"

Her insan gibi, kurumların da doğum günleri vardır.

Hele de bu "canlı bir organizma" ise.

Bu ay, ihtilalci komünistlerin kuruluş ayı. Bir nevi doğum günleri. Her Şubat ayında olduğu gibi bu Şubat da, bunun onurunu, coşkusunu ve mutluluğunu yaşayacaklar.

Nasıl yaşamasınlar ki?

Şubat ayında, karanlığın en koyusunda bir şafak gibi doğmuşlardır bu topakların üzerine. Hem de iki kez! İlk, 19-21 Şubat'taki İleri Militanlar Toplantısı (IMT)'dır. İkinci, 15-17 Şubat'taki "yeni doğuş" olan III. Konferans!

Her iki doğum da oldukça uzun ve sancılı bir dönemin ardından gelir. Her doğum gibi öncesinde büyük acılar yaşatacak ama sonrasında çok daha büyük bir mutluluk ve coşku vererek... Bunun verdiği itimle en kritik süreçlere damgasını vuran, önemli başarılarla imza atan, dostun-düşmanın saygı duyduğu bir yapı çıkmıştır ortaya.

Kökleri '68'e dayanan bir yapıdan söz ediyoruz. Önderlerini o hareketli yıllarda, anti-emperyalist mücadele içinde, faşistlerle çatışmalarda, boykot ve işgallerde, grev ve direnişlerde yetiştirmiş bir yapıdan...

O yıllarda küçük bir devrimci gruptur. Fakat yüzünü sınıfa dönmüş, devrimin önden olarak işçi sınıfını görmüş, sınıf içinde çalışmayı esas almıştır. Faşizme karşı kavgada militant, dövüşkendir. Commer'in arabasının yakılmasından 6. Filo'nun denize dökülmesine kadar, dönemin gençlik eylemlerinin içinde yer alırlar. Osman Yaşar Yoldaşcan, Mehmet Fatih Öktülmüş, İsmail Cüneyt, Sezai Ekinci gibi Türkiye Devrimci Hareketinde mütevazılığı, direnişçiliği, gözüpkliği ile öne çıkmış önderler yetiştirmeler.

'71 devrimciliğinde belirgin olan devrimci dayanışmanın en güzel örneklerini sunmuşlardır. O zor günlerde ellerindeki olanaklıları paylaşır tereddüsüzce... 12 Mart işkencehanelerinde yazarlar ilk direniş destanlarını. Mahkemelerde devrimci görüşlerini haykırırlar. Zindanlarda firar girişimlerinde bulunur, hep dışarıyla, sıcak mücadeleyle yaşırlar.

Denizlerle atar yürekleri. Ve içерiden çıktıktan sonra birleşme girişimleri başlar. Fakat bu sağılsız bir birleşme çabasıdır. Denizlere duygusal yakınlık, ideolojik-siyasal farklılıklar geriye itmiştir başlarda. Fakat sonrasında bu farklılıklar daha fazla açığa çıkacaktır. Bunda, birleşmeye çalışıkları yapının '71 sonrası sağcılara çizgisini de rol oynar. Sağcı politikalara ve menşevik-legalist örgütlenmeye karşı "devrimci muhalefat"ın başını çekerler. '77'de aynılık kaçınılmaz bir hal alır ve kopuş gerçekleşir.

Ne var ki, '79'a kadar grup yapısından örgütle geçmemenin tüm sanıları yaşanacaktır. Hem siyasal hem kitleSEL olarak güçlü bir şekilde kopulmuştur fakat

ona uygun bir yapılanma yaratılmayınca, parçalanma ve dağılma süreci kaçınılmaz olmuştur.

Her geçen gün biraz daha eridi, umutların azaldığı bir dönemde, geride kalan bir avuç kararlı komünist, "İleri Militanlar Toplantısı"nda bir araya gelir. Ölüm-kalım toplantısıdır bu. Ya tümden kaybolacak, ya da silkinip ayağa kalkacaktır. İkinci olur. "Buradan örgüt çıkaracak!" sözü, kolektif iradeye dönüşür. Ve IMT, komünist bir örgütün doğusunun "kurucu kongresi" olarak geçer tarihe... Takvim yaprakları 19-21 Şubat 1979'u göstermektedir.

ML bir program ve tüzükle yeni bir sayfa açarlar. Sağlam bir yeraltı örgütü yaratmaktadır ilk hedefleri. Tıpkı Lenin'in "Ne Yapmalı"sında söyledi gibi "bana bir örgüt versin, dünyayı yerinden oynatayım" derler. Ve ilk iş olarak bu örgütü oluşturmada "çekül ipi" olacak yeraltı yayın organını çıkarırlar. 12 Eylül yılının tek devrimci yayını "Orak-Çekic"in ilk sayısı, Nisan 1979'da basılır ve kapılarıdan işçiler, emekçilere ulaşır. Ardından teorik yayın organı "İhtilalci Komünist" çıkmaya başlar. Teorik açılımlarıyla devrimci hareketi sarsar, birçok konuda 'ilk'lere imza atar.

"Küçük ama çelikten bolşevik müfreze"dir o. Kısa sürede belli başlı sanayi şehirlerinde kök salmaya başlar. Bir yandan faşist diktatörüğün, diğer yandan oportünizmin azgın saldırılanna göğüs gererek, arka arkaya şehitler verecek kavganın ortasında pişer, yetkinleşir. Faşizme karşı mücadeleyi ML bir perspektifle ve militanca yürütürler. Faşist katillerin cezalandırılması, yasadışı kitle gösterileri, karakol baskınları, tutnak yoldaşların kaçırılması, polis/asker kolluk güçleriyle çatışmalar, ihtilalci komünistlerin ilk bir yıl içindeki eylemleridir. Kadrolarını bu çetin kavgada hazırlar, çelikleştirir, yeraltı sanatıyla eğitir, ML teoriyle donatırlar... O yüzden "seçkin kadrolar örgütü" olarak nam salacaktır sonrasında.

12 Eylül'e böyle girerler. 12 Mart deneyimini yaşamış ve ondan doğru sonuçlar çıkarmasını bilmiş önderler sahip olmanın üstünlüğü vardır. O yüzden "hüküm" derler 12 Eylül'ün ilk günlerinde... Saldırı taktigidir kararları. "Çivili civili soker" demiştir Yoldaşcan ve "geldikleri gibi gidecekler" diye eklemiştir. Gerçekten de direniş tek panzehiri faşist cuntası. Ne var ki, kısa sürede yalnız kahırlar bu kavgada. Ve ard arda önderlerini, kadrolarını yitirler çatışmalarda, zindanlarda...

12 Eylüllarında gücü oranında belki de en fazla kaybı ihtilalci komünistler verecektir. Fakat işkencede, zindanda, mahkeme direnişin sembolü haline gelmey de böyle başaracaklardır. Dişe diş, dövüše dövüše yürüyerek...

12 Eylül yenilgisinden çıkışlı yeniden toparlanmanın yaşıdığı '85 sonrasına ise, iyi bir giriş yapamaz ne yazık ki. Yönetici ve kadrolarının önemli bir kısmı şehit düşmüş, diğerleri de tatsaktır. Fakat aslolarak mücadelenin o dönemki ihtiyaçlarını kavrayıp ona göre konumlanmamakta yaşar sorunu. '88'e kadar bir nevi "nekahat dönemi"dir yaşanan. Sonrasında toparlanmaya gidecek ve ardından gerçekleşeceğini II. Konferansı ile büyük bir atılım gerçekleştirecektir.

'90larındaki Körfez savaşına karşı geliştirdikleri "Savaşa ve Faşizme Karşı Genel Grev/Genel Direniş" çağrıları, bu yönde yoğun ajitasyon-propaganda ve eylem hattı; 12 Eylül'ün 10. yılında yükseltikleri protesto eylemleri ve çatışmalarıyla; gençlik içinde artan nüfuzu ve döneme damgasını vuran Boğaziçi işgali, Bornova yürüyüşü gibi eylemleriyle; işçi sınıfında "Devrimci Sendikal Birlik" örgütü, işçiler ve bizzat önderliğini yaptıkları direnişlerle; emekçi memurların sendikalaşma mücadeleşine büyük katkılarıyla;

KOMÜNLÜ
NE
İÇİN
SAVASYOR...

OĞUM GÜNÜM!"

sanatsal alanda açılımlıyla işçi ve emekçiler arasında hızla etkinliğini artıracak, ülkenin dört bir yanına yayılacaklardır.

12 Eylülliğinde devrimin yüz aki olmanın, mücadelenin tüm cephelerinde direniş destanları yazmanın prestiji, bu yıllarda meyveye durur. 12 Eylül fırsatının en karanlık günlerinde devrimci inancını korumuş, zulümle en katlanılmazına boyun eğmemiş "yekpare mermerler", yeni kuşağa da kendi özelliklerini vererek, onlarca, yüzlerce kadro yetiştirmek. Bu kadrolarla direnişler, işgaller, yürüyüşler, eylemler örgütlenir; Boğaziçi'ler, Gazi'ler yaratılır. Yunus'lar, Eralp'ler, Nilgün'ler, Zeynep'ler, Hicabi'ler böyle yetişir ve her biri kavganın doruklarında ölümü göğüsler... Kendinden önceki şehit yoldaşları, Ataman, Metin, Aslan, Mehmet Ali gibi... Sadece basit bir "geleneginizi" sürüş değildir bu. Geleneği ileriye taşıma, kitleye yaymadır. Remzi'nin teşhir masasına vurduğu tekmede olduğu gibi, Şaban'ın son kurşununa dek çatışıp "Yaşasın Partimiz!" sloganıyla can vermesi gibi...

Şehitlerin kaniyla yazılmıştır bu tarih... İleriye doğru her gelişmede, her kilometre başında onların büyük özverileri, canları vardır. Ve gende kalanlardan tek istekler; bu yapıyı daha da büyütmeleri, devrime taşımalarıdır.

Ne var ki, şehitlerin bu vasiyetini unutanlar çıkaracaktır. Onlara bağlılıklarını kaybedenler, yüreklerindeki ateşi söndürenler, yapının ulaşığı aşamayı görmeyip gelişimin önünde duranlar, devrime karşı sorumluluklarını yitirenler olacaktır. Yaklaşık 20 yıllık emeği, bin bir zorluk ve meşakkatle katedilen yolu, dökülen ter ve kani bir çırıpta heba edenler, onun en temel özelliklerini kaybettirmek, başkalarına benzetmek isterler. Ve gecenin en uzun, günlerin en kısa olduğu o karanlık 21 Aralık 1997 günü, kapkara bir kara imza atarlar. Son birkaç yıldır başlattıkları yapıyı tasfiyesini, fili tasfiye ile tamamlamaktır amaçları.

Ama elbette "sabahın bir sahibi vardır." Ve elbette yaptıklarının hesabını soran çıkacaktır.

Kuruluş öncesi gibi, yine nedametlerle, ihanetlerle dolu bir süreci yaşamaktadır ihtilacılar. Büyük bedellerle ortaya çıkardıkları yapıları, ruhsal birlikleri parçalanmış, örselenmiştir. Kolektif irade değil, "kisi eksen" öne çıkmış, her şey sanal, her şey imaj için yapılmıştır. O güne dek yadrigadıkları, yabancıları oldukları ne varsa karşılardadır.

Yapının 'yapı taşları' bunları fark etmeyecektir. Lakin ona karşı nasıl mücadele edeceklerini de pek bileyemeler. Önce bir infil, ardından suskunluk başlar. Kendinde yeni bir başlangıç yapma gücünü bulamayanlar, varolana teslim olup, daha güvenli buldukları ilmana çekiliyorlar sessizce. Daha ileri gidip "Brütüs" olanlar da çıkacaktır, yaranmak için Senato'ya.

Ayakta kalmayı başaran bir avuç komünist ise, yine bir Şubat ayında "dalgaları karşılayan gemiler gibi karanlıklar yara yara" bir güneş gibi doğacaktır yeniden bu toprakların üzerinde. "Yeniden doğuş" derler buna. Tasfiyeçiliğe karşı devrimci duruşun, bolşevizmin çıkışıdır bu.

İlk doğumdan çok daha sancılı olmuştur ve ilk doğumdan çok daha sancılı, uzun bir süreç vardır önlüğünde. Ama inançları, umutlarını hiç yitirmezler. Şe-

hitlerine, tanrılarına dayarlar sırtlarını, yok edilmek istenen geleneklerine. Köklerinden kopmadan, onun özsuyu ile beslenir, yataklarını yavaş yavaş büyütür "yeraltı nehirler" olurlar. "İhtilacı Komünist" yıllar sonra yeniden yaşam hayatına girer. "Kesilmiş bir koi gibi, omuzbaşında hissedilen boşluğu" doldurur. Bildiriler görülür kapılarını, afişler, pankartlar, duvar yazıları süsler, şehrin en merkezi yerlerini. Korsan gösteriler gerçekleşir, kuruluşta, şehitler ayında, 1 Mayıs'tarda...

Zindanlarda da yeniden ihtilacı komünizmin direniş çizgisi yükselir. Fırar girişimlerinin, barikatların, fili direnişlerin başını çeker bolşevik tutusaklar. Ve alıntılarına taktikler kırmızı banda asia leke sümmezler, firesiz bitirinler bu maratonu da... Fatih'ın öğrencisidir onlar...

Geleneklerindeki ilk'lere bir yenisini daha ekleyip I. Kongre ile girerler 2000'li yıllara... Yeniledikleri programları ve emperyalizmin yeni paylaşım savaşına karşı geliştirdikleri politika ve taktiklerle...

İlk olarak '79'da yükselen ve bolşeviklerin elinde '98 Şubat'ında "yeniden doğan" Şubat günü, o günden bugüne ihtilacı komünistler ve ona gönüllü verenleri ısıtmayı sürdürür.

Bu güneş yükseldikçe, etrafa ısıtma-ya başladıkça, çamurlar da bir bir dökülmeyecek. O kapkara günde kapkara karara imza atanlardan geriye ne kaldı? Kimileri içerde, kimileri dışarıda çözüldü. Aldıkları kararın utancı hepsinin alıntılarında bir kara leke olarak kalacak ve onun ağırlığı altında ezilmeye devam edecekler. Dost-düşman herkesin saygısını kazanmış, her tuğlasında, her taşında yoldaşlarımızın teri, şehitlerimizin kani olan, o sapasağlam yapıyı tasfiye girişi menin vebalini kaldırılamayacaklar. Tarih bir kez daha göstermiştir ki, komünistlere kin kusanlar, düzmece iddialarıla saldırıyla geçenler, illah olmazlar!

Zorlu ama bir o kadar onurlu yolu seçenler ise, bugün dimdik ayakta. Gidecek daha sağlamlaşıyor, emin adımlarla geleceğe yürüyorlar...

Teslimiyetçilik ve tasfiyeçilik yeniliği mahkumudur. Zafer er ya da geç diğerenlerin, devrimci duruşta israr edenlerin olacaktır.

Bu ay, ihtilacı komünistlerin kuruşlu ayı.

Her Şubat'ta olduğu gibi bu Şubat'ta da kuruluş günlerini kutlayacaklar. Şehitlerini bir kez daha saygıyla anarak, her zaman onur duydukları tarihlerini yeniden irdeleyerek, kavga bayrağını daha da yükselterek... Geçmişin iyi ve doğru yönlerini alıp geliştirirken, yanlış ve eksik yönlerini yok edip, tarihe gömerek ve hep ileriye koşarak... Bu değerli yapıyı gözü gibi koruyup, onu işçi ve emekçilerin umudu haline getirmek, devrimin partisi yapma hedefinden şaşmadan...

Doğum gününü kutlu olsun!

Somali'de işgal ve direniş...

Aralık 1992'de ABD emperyalizminin BM desteği ile Somali'yi işgal etmesinin arkasından bir türlü huzura kavuşmayan Somali halkı, yeniden işgalin ve savaşın içine sokuldu. Geçici Hükümete iştirak halinde Somali'yi işgal eden Etiyopya ordusu ve Somali halkının üzerine bomba yağdırın ABD emperyalizmi, Somali'yi yeniden kan ve ateş deryasına sürüklendi. BM, Afrika Birliği ülkelere ulaşacağı 8 bin askerden oluşan bir 'Barış Gücü' hazırlanarak Somali'ye gönderilmesi kararını aldı. ABD, Somali kıyılarına 3 savaş gemisi gönderdi.

Çatışmalar, yaklaşık bir yıl önce, Şeriat Mahkemeleri Birliği (SMB) adlı bir direniş hareketinin, hükümete ve Somali içinde her yerde palazlanan yerel çetelein terörüne karşı mücadeleyi yükseltmesinin arkasından başladı.

Ülkede 1991 yılında hükümetin devrilmesi ve iç savaşın başlamasının arkasından, Aralık 1992'de ABD işgal bağılmıştı. Ancak işgalden 11 ay sonra Ekim 1993'te direnişçilerin gücü, ABD'nin yenilgiye uğramasına neden oldu. Başkent Mogadişu'da 18 ABD askerinin cesetlerinin sokaklarda sürükleneşmesinin arkasından ABD emperyalizmi, arkasına bile bakmadan ülkeyi kaçtı. O günden bu yana ülkeye iç savaş bir türlü bitmedi, istikrarlı bir merkezi hükümet kurulmadı.

2004 yılında BM'nin kararıyla ve ABD'nin desteğiyle bir Geçici Hükümet kuruldu. Ancak bu Geçici Hükümet, sadece Baldoa Kentinde hukümeti kurabiliyor, ülkenin geri kalanında ise tam bir kargaşa hukum sürüyor. ABD emperyalizminin desteği bu hükümetin arkasındaydı, ancak kitleler bu hükümete tepki duyar, uzak duruyorlardı. Buna karşılık, "yillardır ilk kez düzene benzer bir yapı oluşturmayı başladığı" söyleyen SMB, kitleler üzerinde terör estiren, onları haraca bağlayan yerel çetelein savaşıyor, onları etkisizleştirerek kentlerin dışına sürüyor, kentlerde yönetimler oluşturuyordu. Bu nedenle kitlelerin de destegini kazanıyor, gücü giderek artıyordu. Arkasında Somali'nin giderek güçlenmeye olan burjuvazisi bulunan bu hareketin içinde radikal Müslüman kesimler vardı, ancak önderliğini 'İlimli' olarak bilen kesimler yapılıyor.

Haziran ayından bu yana, SMB giderek artan bir biçimde güç kazandı ve çeşitli kentlerde hukümeti ele geçirmeye başladı. Temmuz ayında başkent Mogadişu'ya, Eylül ayında liman kenti Kismayo'ya girdi. 6 ay içinde ülkenin orta ve güney kesimlerinin kontrolünü büyük ölçüde ele geçirdi. Bunun üzerine Somali'yi işgal eden Etiyopya, Geçici Hükümetin de yardımıyla Aralık ayında başkent Mogadişu'yu geri aldı, SMB kentten çekildi. Geçici Hükümet'in başbakanı Ali Muhammed Geddi, zaferini ilan ederken, SMB'nin lideri Şeyh Serif Ahmet, bombardımanın başlamasının arkasından savaş taktiklerini değiştirdiklerini ve uzun süreli bir savaşa hazırlandıklarını açıkladı.

Ancak Somali sokaklarında çalışma ve direniş sürüyor. Somali İslami militanları El Kaide ile bağlantılı

Savaşın bir diğer nedeni, Somali'nin coğrafi konumudur. Somali, Ortadoğu ile Afrika'nın sınır bölgesinde son derece kritik bir boğazi tutan bir ülkedir. Akdeniz'den başlayarak Suez Kanalı'ndan geçen, Kızıldeniz'den Aden Körfezi'ne uzanan ve oradan Hint Okyanusu'na açılan yol, Somali'nin kontrolü altındadır. Sadece Kızıldeniz'e kıyısı olan Mısır, Sudan, Etiyopya, Suudi Arabistan ve Yemen gibi ülkeler bile, petrol ticareti açısından oldukça önemli bir konumda bulunmaktadır. Ama onların ötesinde, Akdeniz'den Hint okyanusuna kadar uzanan bir coğrafyada hakimiyeti elinde tutmak isteyen emperyalist, Somali'yi elinde bulundurmak zorundadır.

olduğu bahanesini ileri süren ABD ordusu, Etiyopya ordusu ve Geçici Hükümetin Somali ordusu ile birlikte, çeşitli operasyonlar yürütüyor. Sadece deniz ve havadan müdahalede bulunduğu söyleyen ABD, başkent sokaklarında direnişçi avi sürdürüyor. SMB ise, başkentten çekildiğini, direnişe devam edenlerin kent halkı olduğunu açıklıyor. Kitleler, işgale karşı direnişi sürdürüyorlar.

Somali'nin stratejik önemi

1990'ların başlarında ABD petrol şirketlerinden oluşan bir konsorsiyum, Somali'nin kuzey kesimlerinde sondaj çalışmaları yürütüldükten sonra, önemli ölçülerde doğalgaz ve petrol rezervlerine rastladığını açıkladı. Aslında çok daha öncesinden de Somali'de bu kaynakların olduğu tahmin ediliyordu. Araştırma bunu resmileştirmiş oldu. Bunun üzerine 1993 yılında, Amerikan İşgalî daha devam ederken, ABD'nin en büyük petrol tekeleri Conoco, Amoco ve Chevron, Somali topraklarının dörtte üçünü kapsayan büyüklikte arazi üzerinde araştırma yürütmek üzere anlaşmalar yaptılar, önemli imtyazlar elde ettiler. Sonrasında da, Somali'de büyük oranda hukümetsiz ve düzensiz geçen 16 yıl içinde İngiltere, Fransa, Çin ve Birleşik Arap Emirlikleri de değişik hükümetlerle anlaşmalar yaptılar.

Dünyada petrol ve doğalgaz kaynakları hızla azalırken, daha önce emperyalist rekabetten dolayı işlevsiz hale gelen bu türden kaynakların sahipliği sorunu büyük bir önem taşımaktadır. 2004 yılında yapılan bir araştırmaya göre, dünyadaki tüketim koşulları değişmediği sürece yaklaşık 40 yıl yetecektir petrol, 60 yıl yetecektir doğalgaz rezervi kalmış. Ve dünyada tüm petrol ve doğalgaz rezervlerinin tespit edilmiş durumda oluşu sorunu daha da kritik hale getiriyor. Yapılan bütün araştırmalara rağmen, 1972'den bu yana önemli sayılabilecek yeni kaynak bulunmadı, bulunma ihtimali de yok. Diğer taraftan, son iki yılda sadece etrafımıza dönük basit gözlemlere dayanarak bilie, doğalgaz ve petrol tüketiminin ne kadar hızla arttığını görebiliyoruz. Bu durum, emperyalistler açısından enerji kaynaklarına dönük olarak hegemonya savaşını daha da kızıştırın bir etkendir. Somali'de yaşayanlar da bunun bir parçasıdır.

Son yıllarda emperyalist ülkeler Afrika'ya daha fazla yönelmektedir, oradaki rekabet büyümektedir. Afrika'ya el atan ülkelere biri de Çin'dir. Çin son yıllarda, geniş kaynakları olan Angola ve Nijerya ile petrol ve doğalgaz anlaşmaları imzalamış durumda. Keza iki yıl önce,

bugünkü Somali'ye benzer bir biçimde iç savaş yaşayan ve açılık pençelesen Sudan'da da bir petrol rafinerisi inşa etti. Sudan'dan Kızıldeniz'e ulaşan boru hattından akan petrol, Çin'e taşınmaktadır. Çin de tipki diğer emperyalistler gibi, Afrika petrolüne göz dikmiş durumdadır ve bu konuda diğer emperyalistler karşısında giderek daha fazla avantajlı hale gelmektedir. Bugün Somali'de giderek şartlaşmekte olan savaşın nedenlerinden birisi petrol kaynaklarına egemen olma çabasıdır.

Savaşın bir diğer nedeni, Somali'nin coğrafi konumudur. Somali, Ortadoğu ile Afrika'nın sınır bölgesinde son derece kritik bir boğazi tutan bir ülkedir. Akdeniz'den başlayarak Suez Kanalı'ndan geçen, Kızıldeniz'den Aden Körfezi'ne uzanan ve oradan Hint Okyanusu'na açılan yol, Somali'nin kontrolü altındadır. Sadece Kızıldeniz'e kıyısı olan Mısır, Sudan, Etiyopya, Suudi Arabistan ve Yemen gibi ülkeler bile, petrol ticareti açısından oldukça önemli bir konumda bulunmaktadır. Ama onların ötesinde, Akdeniz'den Hint okyanusuna kadar uzanan bir coğrafyada hakimiyeti elinde tutmak isteyen emperyalist, Somali'yi elinde bulundurmak zorundadır. Afrika kıtasından Ortadoğu'nun altına doğru adet bir barikat, bir siper gibi uzanan Somali toprakları, bunun için en uygun coğrafyadır.

ABD emperyalizminin 1991'den bu yana bu ülkeye verdiği önemin altında yatan bir başka etken de budur. Somali'ye alt Berbera kentinde bir deniz üssü kumak isteyen ABD, Arap coğrafyasının petrol ve ticaret rotasını denetim altına almak istemektedir. Bu, en başta Mısır ve Suudi Arabistan gibi, ABD'ye bellî bir bağıllıkları olmakla birlikte 11 Eylül'den bu yana bellî bir mesafeyle de yaklaşan Arap ülkelerini denetim altına almak için gereklidir. Ama ondan da önemli, Ortadoğu'daki gücü ve etkisi artık lartılmaz bir hale gelen Çin'in, bu bölgedeki hareketlerini kontrol etmek ve olabildiğince engelleyebilmektir.

Çin'in bölgeye müdahalesi sadece petrol alışverişle sınırlı değildir. Kasım 2006'da Çin'de düzenlenen Çin-Afrika Zirvesi'ne, 53 Afrika ülkesinden 48'inin katılmış olması son derece önemli bir konudur. Çin bu ülkelerle önemli ekonomik-ticari anlaşmalar imzalamıştır. Zambiya ve Kongo'nun madenlerini Atlantik kıyısına taşıyan bin kmlik Benguela demiryolunun arkasından Nijerya Lagos demiryolunun inşasına başlaması önemlidir. Üstelik Çin sadece doğrudan anlaşmalar yoluyla değil, işbirlikçileri aracılığıyla da pek çok adım atmaktadır. Hemen arkasından Aralık ayında düzenlenen Latin Amerika-Afrika Zirvesi'nde de başta Venezuela olmak üzere işbirlikçileri aracılığıyla hem Latin Amerika hem de Afrika ülkeleri üzerindeki etkisini hissettirmiştir.

Somali'deki savaşa yolaçan bir diğer etken ise, Irak'ta hegemonyasını kurmayı başaramayan ABD emperyalizminin, çıkış yolu arayışlarından. Dikkatleri Irak'tan uzaklaştırıacak, soluklanmasını sağlayacak hatta mümkünse küçük 'zaferler' getirecek yeni kapılar aramaktadır ABD emperyalizmi. Bunun için, 16 yıldır iç karışıklıklardan bir türlü kurtulamayan Somali 'İsabetli' bir seçimdir. Üstelik, burada Etiyopya gibi, sık sık savaşın içine doğrudan giren bir işbirlikçisi de vardır. Bu da onun işini kolaylaştırmaktadır.

Somali'de emperyalist rekabet bir kere daha savaşın şiddetlenmesine neden oldu. Somalili kitleler ise, işgalde karşı direnişlerini sürdürmüyorlar.

BARIŞ KONFERANSI ve YANKILARI

13-14 Ocak tarihlerinde Ankara'da "Türkiye Barışını Arıyor" başlıklı bir konferans düzenlendi. Konferansın, tam da "sınır ötesi operasyon", "Kerkük" gibi konularda savaş çıktıklığının yeniden yükseldiği bir dönemde yapılması, onu daha önemli kıladı ve dikkatleri üzerinde topladı.

Konferansa dönük ilginin diğer bir nedeni ise, Yaşar Kemal, Vedat Türkali gibi aydınların ve kimi politik simaların, konferansa katılmış olmasızdı. Tanınmış aydınların yanı sıra düzen partilerinden temsilcilerin, bunların içinde Ağar'ın son açıklamalarıyla öne çıkan Doğru Yol Partisi'nin- keza MHP'ye yakınlığı ile bilinen Mümtazer Türköne, eski MİT Müsteşar yardımcısı Cevat Öneş gibi isimlerin yer almazı, dikkat çekiciydi.

Konuşmalar ve sonuç bildirgesi

50'ye yakın konuşmacının söz aldığı konferansta, birinci gün açılış konuşmasını yapan Yaşar Kemal ve ikinci günün açılış konuşmasını yapan Vedat Türkali'nin sözleri, başında da en fazla yer alan konuşmalar oldu.

Yaşar Kemal, "Türk'ün Türk'ten başka dostu yoktur" sözüne atfen "Türk'ün Türk'ten başka dostu var, Malazgirt'ten bu yana, Kürtler, Türklerin dostudur" dedi. Atatürk'ün, 14 Kasım 1923'te İzmit'te yaptığı bir basın toplantısında, "Kürtlere anayasaya muhtarıyet verildiğini" söylediğini belirten Yaşar Kemal, "bu nutuk, sonradan kaybolmuştur" dedi. Yaşar Kemal, Kuzey Irak'taki Kürtlerin bağımsızlık değil, federasyon istediğini belitti ve "bir insana, halka ne yaparsanız yapın, onuruyla oynamayın" dedi. Bu savaşın "ülkeyi çürütecek bir savaş" olduğunu dikkat çekerek, konuşmasını, "ya gerçek demokrasi, ya hiç" diyerek bitirdi.

Konferanstaki en yaşlı kişi sıfatını da taşıyan Vedat Türkali ise, Atatürk'ün sözlerine atfen "Yurtta diyalog, dünyada diyalog" dedi. "Bir başka halkı baskı altında tutan ülke, kendi halkını da özgür bırakamaz" diyen Türkali, Demirel'in "28 defa kazandık" sözlerinin Kürt isyanlarının bitirilemediğinin de bir itirafı olduğunu söyleyerek, "28 defa yenildiniz! Bu halk sizden 28 defa hakkını istiyor!" dedi. Ve "29. 30. İsyanda bu beraberlik yıkılır" diyerek bunun kimseye fayda sağlayacağını belitti.

Yaşar Kemal ve Vedat Türkali'nin karanfiller verecek öptükleri "barış anneleri"nden, oğlu gerilla olan bir ananın Kürtçe yaptığı duygusal konuşmayı, Diyarbakır Belediye Başkanı Osman Baydemir Türkçe çevirdi. Ayrıca Baydemir, kendi yaptığı konuşmada, Diyarbakır'ın Cumhuriyet'in ilk yıllarında Türkiye'nin sanayileşmiş 3. büyük şehri iken 2000'li yıllarda 63. olduğuna vurgu yaptı ve "savaşılacaksa birlikte yoksulluğa karşı savaşalım" dedi.

Konferansın "sonuç bildirgesi"nde; silahlı çatışmaların karşılıklı olarak bitirilmesi, "barış dili"nin yaratılması, seçim barajının kaldırılması, yeni bir siyasi partiler yasasının çıkarılması, yeni bir anayasa hazırlanması, "ka-

muoyu vicdanının renkide etmeyecek bir siyasi alıf'ın çıkarılması, koruculuk sisteminin kaldırılması, faili meşhullerin aydınlatılması, mayınların temizlenmesi ve gö-

ce neden-

ları giderecek önlemlerin alınması vb. yer aldı.

Konferansa Yaşar Kemal damgası

"Barış Konferansı"na ve buradaki konuşmalara öncü bir yer ayıran burjuva medya, Yaşar Kemal'in konuşmasını öne çıkardı. Sonraki günlerde Yaşar Kemal'in konuşmasındaki "federasyon" ve "gerillaya terörist dedik de ne oldu?" bölümlerini özellikle cımbızlayarak, saldırayı başlatıldı. Keza CHP, İP gibi karşı-devrimci şoven partiler de benzer bir şekilde saldıruya geçtiler. ANAP Genel Başkanı Erkan Mumcu, Yaşar Kemal'in sözlerini ters çevirerek "Kürdün dostu Türklerdir" dedi.

Orhan Pamuk'un Nobel ödülünü, Ermeni ve Kurt soykırımı üzerine sözleriyle aldığı iddia eden bu çevreler, Yaşar Kemal'in de bu sözleriyle Nobel ödülünü hak ettiğini söyleyerek aydınlarla olan düşmanlıklarını bir kez daha kustular. Bu kez de Yaşar Kemal' boy hedefi haline getirdiler.

Elbette Yaşar Kemal gibi dünyaca tanınan bir yazar, Kurt sorunu üzerine devletin resmi politikasını eleştiren bir konuşma yapması, hem içe hem dışa yankı uyandırdı. Konferans üzerine daha çok konuşulmasına sağladı. Bu konuda uzun bir süredir sessizliğe bürününen Yaşar Kemal de yıllar sonra ilk kez Kurt sorunu üzerine bir toplantıya katılmış ve görüşlerini ortaya koymuştur.

Kuşkusuz Yaşar Kemal, Vedat Türkali gibi aydınların Kurt sorununa duyarlılıklarını ve şovernizme karşı duyuşlarını ortaya koymaları önemlidir. Hem de savaş çıktıklığının ve şovernizmin böylesine yükseldiği bir dönemde bunu ifade etmeleri, çok daha anlamlı olmuştur. Fakat Kurt sorunun çözümü olarak "sonuç bildirgesi"ne geçirilen maddeler, demokratik talepler olmakla birlikte, Kurt sorununu çözerek talepler değildir. En başta "Kurt halkın kayıtsız şartsız kendi kaderini tayin hakkı" gibi en temel haktan söz edilmemektedir. Keza emperyalizm döneminde diğer ulusal sorunlar gibi, Kurt sorunun da düzen içi reformlarla çözülemeyeceği, bunun bir devrim sorunu olduğu gerçeğinin üzerinden atlannmaktadır.

Yaşar Kemal de, bir süreden beri Kurt reformistlerinin dillerine doladıkları Atatürk'ün İzmit konuşmasını referans almış ve böylece Kurt sorununu devlet tarafından kabul edilebilir hale getirmeye çalışmıştır. Her ne kadar "federasyon" gibi bugünkü Kurt reformistlerinin ilerisinde çözümler söylemişse de, Kurt sorununa bakışı belli olan, asimilasyon ve katliamları bizzat yürüten Atatürk'ü örnek vermesi, bir çelişki olduğu kadar, Kemalizmin aydınlar üzerindeki etkisini göstermektedir.

MİT'in konferansa ilgisı

Konferans öncesinde savcılığın, yazar Mehmet Uzun ve eski DEP milletvekili Orhan Doğan'ın konuşmalarını dinleme kararını çıkartması, Ankara TEM Şubesinin konferansı baştan sona kaydetmesi bir yana, eski MİT Müsteşar yardımcısı Cevat Öneş'in de konferansa katılması ve konuşmaları not etmesi, dikkatleri çekti. Bütün bunlar, devletin konferansla ne denli ilgilendiğini gösteriyordu. Bu durumdan konferans düzenleyicileri de memnundu. Orhan Doğan "zaten biz de konuştuklarımıza devletin duymasını istiyoruz, buraya gelmeleri iyi oldu" diyerek bu memnuniyetini belirtti.

Konferansa katılan eski MİT Müsteşar yardımcısı Cevat Öneş, sonrasında çeşitli gazetelere, televizyon kanallarına konuk oldu, röportajlar yaptı. Öneş, konferansı bir "çicek bahçesi"ne benzeterek, konferansta "tüm etnik, inanc, mezhep ve kültür farklılıklarının gücü ve zenginliğini görebilmekten mutlu olduğunu" söyledi. Devletin bugüne dek izlediği resmi politikayı eleştirdi.

tren Öneş, Atatürk'ün "Ne Mutlu Türküm Dıyene" sözünü, toplumsal gelişme ve değişimleri dikkate alarak "Ne Mutlu Türkiye Vatandaşıyım!", "Ne Mutlu Türkiye Yurtseveriyim!" şeklinde daha kapsayıcı hale gelebileceğini söyledi.

Öneş'in Kurt konferansına katılması ve arkasından verdiği demeçler, MİT Müsteşarı Emre Taner'in açıklamalıyla üst üste bindi. Bu da MİT'in Kurt politikasında ABD'ye yakın bir çizgi izlediğini ve bu konudaki Türkiye'nin politikasını değiştirmek için daha atak girişimlerde bulunduğu gösterdi.

Abdullah Öcalan da "Kurt konferansını olumlu bulduğunu" söylediğinden sonra, "Her kesimden aydınların katılması önemlidir. Bu aydınlar ve akademisyenler toplumun içdanıdır" dedi. Öcalan: "Mesela Mümtaz Türköne, bir Türk milliyetçisi, yurtseveridir. Yine Cevat Öneş, eski MİT Müsteşar yardımcısıdır. Sanırım söylemekle, son günlerde açıklamalar yapan MİT Müsteşarının açıklamaları birbiryle örtüşüyor. Muhtemel tehlikeyi görüyor ve uyarıyor" dedi.

Bu durum çeşitli tepkileri de beraberinde getirdi. MİT Başkanı Devlet Bahçeli, Öneş'i ima ederek, bu tür açıklamalardan rahatsızlıklarını dile getirdi ve üstü örtük biçimde tehdit etti.

Konferansla artan umutlar

Konferansın beklenenden daha fazla ilgi görmesi ve sonrasında yarattığı tartışmalar, Kurt reformistlerini fazlasıyla memnun etti ve yeniden umutları, bekenti-leri artırdı.

Konferans katılımcıları yaptıkları açıklamalarda, bu konferansın sadece sorunları dile getirmekle yetinmediğini, bir "barış meclisine dönüştüğü"nu, barış programı ve inisiyatifi ortaya koymalarını, önemzende günde bunun toplumsal örgütlenmeyle birlikte sonuçlarının alınacağından umutlu olduklarını belirttiler. Konferansın, bir süredir Öcalan'ın dillendirdiği İtalya örneğindeki gibi "zeytin dalı" projesi doğrultusunda ilk adım olabileceğini de söylediler.

Konferansın örgütleyicilerinden Demokratik Toplum Partisi, konferanstan sonra, 21 Şubat'ta olağanüstü kongreye gitmeklerini duyurdu. Olağanüstü Konferansta yeni yönetimi seçeceğini belirten DTP, yaklaşan seçimlere yönelik politikalarını da saptaya-cek. DTP içinde bir süredir, seçim barajının düşürüldüğü durumda, bağımsız adaylarla seçime katılma tartışmaları sürüyor. Keza ÖDP, SDP, EMEP, SHP gibi reformist partilerle bir seçim bloku oluşturma hazırlıkları da görülmüyor.

Sonuç olarak "Türkiye Barışını Arıyor" konferansı, Kurt reformistlerinin uzun bir süredir dillendirdikleri, "siyasal çözüm" taleplerinin bir kez daha dile getirildiği ve daraltılmış olarak "sonuç bildirgesi"ne geçirildiği bir konferans oldu. Türkiye'nin tüm ezilen ulus ve topluluklarıyla barışmasını öngören konferansta, sadece Kürtlere degenilmesi, diğer ulusal topluluklardan hiç sözdeilmemesi de ayrıca eleştiri konusuydu.

Ancak biliyoruz ki, kültürel özerliğinin de gerisine düşmüş reform kırıntıları ile ezilen ulus ve toplulukların sorunlarına kalıcı çözümler getirmek mümkün değildir. Bu tarihsel olarak da kanıtlanmış bir gerçekler. Bu yönlerle son barış konferansının da -daha fazla ilgi çekmesi ve yarattığı yankılarla rağmen- diğerlerinden öz olarak farklı olmadığını söylemeliyiz.

Konferansa Yaşar Kemal damgasını vurdu. olan yıkım-

Türkiye Ekonomisinin Dönüm Noktaları

Kapitalizmin kredi sistemine varması emperyalist aşamaya özgü bir durumdur. Türkiye Cumhuriyeti, 1. Dünya Paylaşım Savaşı sonrasında kurulduğunda, artık uluslararası ticarette "altına çevrilebilir kağıt ve kredi durumunda olan paralar" kullanımdan kalkmıştı. Türkiye, dünya emperyalist ekonomisine ayak uydurmaya çalışırken, yeni bir dünya paylaşım savaşı da alttan alta olgunlaşmaktaydı.

Kapitalizme geçiş meta dolasımı ile gerçekleşmişdir. Dış ticaret ise, kapitalistleri yeni pazarlara yeni hammadde kaynaklarını ulaştırmış ve bu yolla ülkeleri hegemonyalın altına alabilmişlerdi. Çünkü ucuz hammadde kaynaklarını gasp edip yüksek fiyatla sanayi ürünlerini satmışlardı. Buradan ek bir kar elde eden kapitalistler, oluşan meta borsaları sayesinde, üretimde yer almalar halde, dünyada üretilen tüm mallar üzerinde egemenlik kurdular. Ve bu malların satış hakkını da tarsulları altına aldılar.

Sömürücü kapitalist sınıfın elinde binken servetin tamamının kaynağı olan artı-değer, ortaya büyük miktarlarda sermaye birimine yol açmıştır. Bu sermayenin, para sermayeye dönüşmesiyle yeni bir aşamaya geçiş yapılmış oldu.

Sermaye İhracı, emperyalizmin bir olgusudur. Bu olsa kredi sistemini kaçınılmaz hale getirdi. Bununla, aynı zamanda, meta İhracı da -serbest rekabetçi aşamaya göre- gelişkin bir yapı kazanmış oluyordu. Dolayısıyla, kapitalizmin krizleri keskinleşiyor, dünya pazarlarının yeniden paylaşım ihtiyacı kendini dayatıyordu.

1. Dünya Paylaşım Savaşı, bir bütün olarak güçler dengesini sarsarken, bunun ekonomide yeni alt-üst oluşları beraberinde getirmesi doğallığından gerçekleştii. Savaşın büyük bir talep doğurduğu altın, koruma alındı. Böylece, hisse senedi, tahvil, kağıt para, police vs.nin, "altına çevrilebilir" hali ortadan kaldırıldı ve altın, uluslararası ticarette kullanılmıştı.

Bu durumda emperyalist kapitalistler, krizden çıkış yolu olarak karşısız para basabildiler. Fakat "değerli ulusal para"nın yarattığı zorlukları, lükse bunalımlarını atlatmanın yolu olarak pek çok "ekonomik önlem", merhem olma özelliğini çabuk tüketiyordu, açık kl. hiçbir "çare", sistemin doğal yapısından kaynaklanan aşırı üretim bunalımlarının önüne geçemiyordu.

2. Emperyalist Paylaşım Savaşı böyle olgunlaşdı. Savaş öncesi dolar ve sterlin çatışması doruk noktayı dayarken, savaş sonrasında bu çatışma, doların hakimiyet kurması sonucunu ortaya çıkarmıştı. Emperyalist cephede bular olurken, ilk savaşın elverişli ortamında devrimini gerçekleştiren ve sosyalist Sovyetler Birliği'ni kurulan Rus Bolşevikler'in önderliğindeki işçi ve emekçilerin emsal teşkil etmesiyle bu yolu izleyen çok sayıda ülke halkları, 2. emperyalist savaş sonrasında sosyalist ve halk cumhuriyetleri rejimlerini kurmuş, ülkelerini emperyalist sisteme koparmışlardı.

Böylece dünyanın büyük bir bölümü kriz nedir bilmeden, sömürüyü ortadan kaldırılmış olmanın refahıyla yaşar ve yaşam düzeylerini sürekli ileriye doğru düzeltirken, devrimini gerçekleştiremeyen ülkelerde sömürü kalmerleniyor, baskı mekanizmaları emperyalist sistemin yaşaması için çalışıyordu.

1. ve 2. emperyalist paylaşım savaşı arasında do-

Birinci ve ikinci emperyalist paylaşım savaşı arasında doğan ve henüz çok genç bir ülke olan Türkiye'de, ticaret burjuvazisi, Hristiyan komprodorları önemli ölçüde tasfiye ederek, toprak ağaları ile ittifak halinde dünya pazarları ile bütünlüğe emperyalist ülkelerle ilişkili geliştirmekle uğraşıyordu. II. Paylaşım Savaşı öncesinde "sağlam para denk bütçe" politikasını başlatan ve o güne dek ya ticaret burjuvazisi ya da toprak ağaları veya kısmen orta sınıftan gelip emperyalist sermayeye komisyondorluk yaparak sermayesini yoğunlaştırmak isteyen kapitalistleşmiş az sayıda sermaye sahibi, yönü sermayenin merkezileşmesi ve tekelleşmeye doğru olan gelişim seyrini, savaş sonrasında palazlanması sürecine doğru ilerletecekti.

ğan ve henüz çok genç bir ülke olan Türkiye'de ise, ticaret burjuvazisi, Hristiyan komprodorları önemli ölçüde tasfiye ederek, toprak ağaları ile ittifak halinde dünya pazarları ile bütünlüğe emperyalist ülkelerle ilişkili geliştirmekle uğraşıyordu. 2. Paylaşım Savaşı öncesinde "sağlam para denk bütçe" politikasını başlatan ve o güne dek ya ticaret burjuvazisi ya da toprak ağaları veya kısmen orta sınıftan gelip emperyalist sermayeye komisyondorluk vs. yaparak sermayesini yoğunlaştırmak isteyen kapitalistleşmiş az sayıda sermaye sahibi, yönü sermayenin merkezileşmesi ve tekelleşmeye doğru olan gelişim seyrini, savaş sonrasında palazlanması sürecine doğru ilerletecekti.

1929 emperyalist dünya genel krizini, sermaye birimini henüz sağlayamamış bir burjuva sınıfla karşılayan Türkiye, işçi ve emekçilerin yarattığı artı-değerin gaspedilmesinden çıkış yaparak burjuvaziyi beslemeye yolu olan "devlet kapitalizmi"ne geçiş yapmış (1930-1939), '45'lere uzanan savaş yılları ise, gericileşmeyi beraberinde getirmiştir.

Savaş sonrası dönem, dünyadaki güçler dengesinde yaşanan değişime paralel olarak Türkiye koşulları da "yeni dönemeç'e giriyyordu.

Ve '60'lara dek uzanan süreçte önemli dönüşümler gerçekleşti.

Türkiye burjuvazisinin tekeli konuma yükselme çabalarının yolu, özellikle '50'ler sonrasında emperyalist bağımlılık ilişkilerinin kökleşmiş politikalardan yürütülmesi ile açılmıştı. Bu yolda, ülke geri bir tarım ülkesi olarak bırakılırken, sadece hafif sanayinin bellİ oranda gelişmesi temel alınmıştır. 1960'lı yılların başında ise, "sermaye birimi modeli" ithal ikameci ekonomik politika ile uygulanmaya sokuldugunda, planlı kalkınma adı altında yürütülen bu politikayı, iç talebe yönelik "ithalata dayalı sanayileşme"yle gerçekleştirdiler.

Sermaye birimi modeli, o dönemin düşük petrol fiyatları koşullarında, enerji kaynakları da dahil dış girdilerle gerçekleşen sanayiye dayanıyor ve ithalata bağımlı bir ülke haline getiriyordu Türkiye'yi. Büyük bir dış borç açığı artışına da yol açarak... Ekonomi-

deki hızlı ve sağıksız büyümeye kamu yatırımlarına bel bağırken, kamu açığı dış borçlanma ile (kısa ve uzun vadeli kredilerle) karşılanmaktadır. Cari açığın ciddi bir sorun teşkil etmesi bu dönemde başlamıştı bile.

Ithal ikameci politika, bir yandan iç pazarda canlılık, nispeten yükselen ücret ve maaşlar, carianan hafif sanayi ve azalan döviz ihtiyacı gibi olumlu bir gidişata yol açmış görünürken, diğer yandan da burjuvazi, hem büyütmen hem de

yeni olan sorunlarla karşılaşmış. Açılan yeni sanayi alanları nedeniyle yatırım genişlerken, ara mal ithalatının artması ihtiyacı doğmuş, dış ticaret açığı çıkmıştı ortaya. Aslında ana sorun, ithal ikameci politikanın karakterinde var olan emperyalizme bağımlılık ve bunun giderek artması sorunudur. Başka bir ifadeyle, özellikle '45'ler sonrası yeni sömürgecilik koşullarında, Batı kapitalizmi ile öncesinde kurduğu yakın ilişkilerin ABD'nin hegemonyasına girmesiyle tamamlandı; burjuvazının teknikleşme sürecine girmesi ve ithal ikameci politikanın olgunlaşması ile yakından ilişkisi olan, artık her alanda emperyalizme bağımlı bir Türkiye gerçeği vardır, sorun da buradadır.

Dolayısıyla 1960'ların sonunda, ekonomi de dahil siyasi, kültürel, sosyal her alanda büyük dalgalanmalar yaşanıyordu Türkiye'de. Enflasyon artıyor, yurtdışına gög etmek zorunda bırakılan işçilerin getirdiği dövizlerin de çare olmadığı dış borçlar ödenemez noktaya varıyor, yatırımların arkası kesiliyor. Kuşkusuz sermaye biriminde belli bir yol alınmıştı, ancak büyük burjuvazının palazlanması için yapılan yasal düzenlemeler bile sermaye biri içinde beklenen düzeyin yakalanmasına yetmemiştir. Öte yandan artan emperyalist bağımlılık ilişkisi, kitlelerin tepkilerini derinleştiriyor, bir yandan da dünya genelinde yaygınlaşan "1968 anti emperyalist mücadele dağası"yla bu tepkiler birleşerek, işçi ve emekçilerin mücadeleini de içine çekmeye başlıyordu. Dünyayı sırip sarmalayan direniş dalgası, Türkiye'den de yükselen büyük direnişlerle buluşmakta gecikmedi.

İşbirlikçilikte sınır tanımama ve tekelleşme yolunda atılan adımlar, direniş barikatına çarpması "tehlike" ile karşı karşıyaydı. 1971 yılında tezgahlanan 12 Mart yarı askeri darbesi ile burjuvazi, bu "tehlike" önünde set oluşturdu. Savaş sonrası 25 yıl gibi koca bir dönemin üzerinden yükselen süreç, emperyalist ekonomi ve siyasetle kurulan bağları karakterizedir.

Yakın Kısa Tarih

Türkiye ekonomisinin yaklaşık son 35 yılını dört tarihsel dönem altında toparlayabiliriz.

1) 1970'li Yıllar: 12 Mart'ın anlamlı, tekelleşme ve tekelleşmiş olan burjuva kesiminin, hem ekonomide hem de siyasette hakim hale gelmeye başlamaları ve banka sermayesinin yoğunlaşması; işçiler, işçi ve emekçiler, aydınlar ve devrimci gençlik için ise, artan sömürü, baskı, işkence ve imha anlamına gelyordu.

Ekonomi ve siyasetle ancak böyle güç olabilmiş tekeli burjuvazi, Türkiye'yi dünya genelinde baş gösteren "1973 Petrol Krizi"nin karşısına büyük bir cari açılaştı. Yükselen petrol fiyatları, krizi cari açıla karşılayan ülkenin, dış ticaret hadlerini olumsuz etkilemiş ve krizlerle boğuşmasına yol açmıştır. '73-'77 yılları arasındaki kapsayan "Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma

Planı ile alınan kararlar, 1974 krizinin ardından yaşanan 1977 krizinde rol oynamıştı kuşkusuz. Ancak krizin temelleri, önceden uygulanan ekonomik programlara dayanmaktadır ve ithal ikameci politikanın iflasını ifade etmektedir.

1970 yılının ortalarından sonra yeni önlemler paketi, yaşanan ekonomik ve siyasi krizden sözde çıkış yolu olarak gündeme girmiştir. Bu paket, devalüasyon ve yeni döviz kuru na geçişe de öngörülüyordu. Finansman Kanunu (ki 1970 yılında Merkez Bankası Kanunu çıkarılmış, Türk Lirası yeniden devalüe edilmiştir) ve TL'nin değerinin düşürülmesi aynı dönemin uygulamalayındır. Dış borçlanmaya dayalı bir büyümeye hızı, yüksek seyirli ithalat, dış finansman sağlamada MB başta olmak üzere bankacılık sektörünün rolü ve bunun bir yandan paraya olan ihtiyacı artırması, diğer yandan enflasyonist bir baskı oluşturması ve tabi DÇM politikasının işlevi.

Cari açık, DÇM (Döviz Çevrilebilir Mevduat) ile kapatılmaya çalışılmıştır. Ama DÇM'nin esas amacı, emperyalist mali sermayenin ülkeye çekilmesinde bir araç olarak kullanılmıştır. Kısa vadeli ve yüksel maaliyetli borç ağırlıklı bu uygulama, aynı zamanda dış borç krizinin de tetikleyicisidir.

1974-1979 arasında, Türkiye ekonomisinin ana sorunu, gittikçe büyüyen ve cari açıkla kamu harcamalarının da kaynağı olan dış borçlanma idi. DÇM'ler, emperyalist mali sermaye ve yerli işbirlikçilerinin (Sancı, Koç, Karamehmet gibi) en büyüklerinin servetini büyütüyordu.

Sorun tek başına dış borçlanma ile sınırlı değildi. Dış borç krizleri dış borç ertelemelerine dek vardi. Bankalar arasında merkezileşenler, diğerleri ile arasındaki makası iyice açarken, ekonomik borç ertelemeleri ve dış kaynak arayışı içinde boğuluyordu. Emperyalist tekeller ise, kesenin ağını açmak için yeni kölelik anlaşmaları dayatıyordu. Örneğin, "kaynak aktarması" ancak yüzde 47 oranında yapılan devalüasyon (1979'da) sonrasında mümkün olmuştu.

İşbirlikçi tekeli burjuvazi kullandığı tüm yöntemlere rağmen tam bir sıkışma yaşıyor, gerek ekonomik politikaları, gerekse de açık terörü biçim alan faizişin yoğun saldırısının biriktirdiği yiğinsal tepkiler, varlığını uzun süre bu şekilde sürdürmesine olanak tanımadı. Anti-faşist halk hareketinin yükselişinin niteligi de yığıncağı da, her geçen gün faşist baskı mekanizmalarını ezerek işlemez hale getiren bir sığrama içerisindeydi.

Öte yandan, emperyalist sistemin '70'li yıllarla birlikte dünya genelinde büyük bir sarsıntıyla başlayan ve '70'li yılların sonunda da devam etmekte olan krizi, dünya halklarının mücadeleini yükseltten bir zemin yaratıyordu ve bu direniş dalgası Türkiye'yi de derinden etkilemeye sürüyordu.

Böyle olunca emperyalist tekeller, Regan-Theatcher-Kohl üçlüsü ile neo-liberal politikalara geçiş yapmak isterken, kitlelerin dünya çapında gittikçe sertleşen mücadelelerine çarpıyordu. Bu politikalar, ancak yan-sömürgeleştirilmiş ülkelerde peşpeşe tezgahnan askeri faşist diktatörlüklerle, emperyalist ülkelerde ise boyutlandırılmış faşist terör dalgası içinde uygulanabiliyordu. Türkiye için de, aslında "24 Ocak Kararları" benzeri ekonomik kararlar ve askeri faşist darbe kararını, 1977-1978'lerde almıştı emperyalistler. Fakat ülke içi dengeleri bunu başarmasına engel olarak gördüler.

Bu nedenle ekonomik olarak Turgut Özal ile bir hizlilik ve olgunlaşma beklenisi zorlu hale gelmişti. 2001 Krizinde Kemal Derviş'e biçilen misyon benzeri bir işlevle donatılan Özal, ekonominin kurmayı haline getirildi. Ancak uygulanmakta olan ekonomik programın yaşam bulması için, dünya ekonomik-siyasi konjonktürü ve yine iç dengeler nedeniyle o dönemin Türkiye'sinde, kimseyin cesaret edip bu role soyuna mayacak kadar engellerle dolu bir yapıyı vardı. 1979 yılında karar altına alınan "24 Ocak Ekonomik Prog-

2001 Krizinde Kemal Derviş'e biçilen misyon benzeri bir işlevle donatılan Özal, ekonominin kurmayı haline getirildi. Ancak 1979 yılında karar altına alınan "24 Ocak Ekonomik Programı" bile, 12 Eylül 1980 faşist darbesi tezgahnanmadan uygulanamadı. Hatta programı, tam olarak ancak sivil görünümden altında Özal'ın başbakanlık görevi esnasında ele alabildiler. "24 Ocak Kararları" ve 12 Eylül 1980 rejimi ile emperyalist burjuvazi, liberalleşme içinde geciken Türkiye'yi bu politikanın içine çekme operasyonu başlatıyor, ithal ikameci politikaya son verip liberal ekonomiye geçiş yapmasını istiyordu.

ramı" bile, 12 Eylül 1980 faşist darbesi tezgahnanmadan uygulanamadı. Hatta programı, tam olarak ancak sivil görünümden altında Özal'ın başbakanlık görevi esnasında ele alabildiler.

2) 12 Eylül Dönemi: "24 Ocak Kararları" ve 12 Eylül 1980 rejimi ile emperyalist burjuvazi, liberalleşme içinde geciken Türkiye'yi bu politikanın içine çekme operasyonu başlatıyor, ithal ikameci politikaya son verip liberal ekonomiye geçiş yapmasını istiyordu.

Ekonominin liberalleşme süreci, Türkiye ekonomisinin emperyalist tekellerin sömürüsüne tümüyle açık hale getirilmesi ve emperyalist ekonominin tikanan damalarına taze kan pompalanması sürecidir.

İşbirlikçi tekeli burjuvazi bu süreçte dışa açılma yöneldi. "İhracata dayalı sanayileşme" stratejisinin uygulama alanına sokulmasıyla, burjuvazının tekeli karakteri de büyümeye başladı. Kuşkusuz ithal ikameci politika ile yapısal değişiklikler geçirmiş ve biriken sermaye üzerinden tekeli dönüşümü sağlama çalışmıştır, fakat esas dönüşümü 1980-'83 yılları arasında zor yoluyla aldığı önlemlerle (sonraki yıllarda devam eden önlemler bunlar) kendi gücünü pekiştirek gerçekleştirdi.

1980 dönemeciyile, tekeli karakterini pekiştiren Türk burjuvası paralel olarak Türkiye kapitalizmi de kabuk değiştiriyordu. Emperyalist sermaye girişini tümüyle rahatlattan yasal düzenlemeler, '80'li yıllar boyunca sürdürdü. Özellikle '90'lara doğru şirket birleşmeleri ve şirket satın almalar artış gösterdi. Öte yandan, para piyasaları 24 Ocak Kararları'yla yaşam bulan ekonomik önlemler sonucunda canlanmıştır. Yani ücret-maaşlar düşük, eğitim-sağlık vs. gibi sosyal harcamalar ve sübvansiyonlar az, ama faiz oranları serbestleşmiş... Döviz kuru devalüe edilirken, ('80'lerin sonunda TL aşırı değerlendi) faizler yükseldi.

Döviz kurunun MB tarafından belirlenmesi, kampanya rejiminin serbestleşmesi, ihracatçı özendiren kolaylıklar gidilmesi, bir yandan da ithalatın önündeki her türlü engeli kaldırarak liberalleştirilmesi... Emperyalistlerin istediği tüm "ekleme" önlemleri sürüyordu ve merkezileşme yoluna da girdi. Bankacılık sektöründe yoğunlaşma, bankerlerin bir kısmını batırırken, küçük bir azınlık merkezileşmesine ve büyük servetler biriktirmesine yol açmış örneğin. Özellikle Akbank, Garanti Bankası gibi az sayıda banka ayakta kalmış, büyük çoğunluk ise iflastan kurtulamamışlardı. (En büyüklerin midesi inmişlerdi.)

12 Eylül'ün bir diğer anlamı, bankacılıkta yoğunlaşma ve merkezileşmeyi güçlendirme ve emperyalist malli sermaye ile bütünlüğündür çünkü. Banka faiz sisteminin piyasada oluşmasını sağlayan düzenlemeler bu dönemde yapılmış ve böylece uluslararası-

bankaların Türkiye'ye akışı sağlanmıştır.

Ekonominin, siyasi, sosyal, kültürel, her alanda emperyalist kapitalizmin hakimiyetini pekiştiren 12 Eylül süreci, bu yolu nasıl açmıştır?

Fabrikalar ve tüm üretim merkezleri, üniversiteler ve tüm okullar, hastaneler ve tüm sağlık kurumları kişıldır. İşçiler ve emekçiler, öğretmen ve öğrenciler, aydınlar ve bilim insanları tatsaktır. Sokaklar, caddeler, dağ ve köyler, kent ve kasabalar, asker postları altındadır. İşkence merkezleri, cezaevleri binlerce insanı hapsetmiş; kafeteler, infazlar, idamlarla ülke kan deryasına çevrilmiştir. Sendikalar kapalı, grev ve TİS yasaktır, ama artık Yüksek Hakem Kurulu, gerici-faşist YÖK yönetimi vardır. Örgütüzlendirme, yüksek çalışma saatleri ve düşük ücret-maaş, işten atmalar, ağır çalışma koşulları ve özgür basın da dahil her sesin susturulması...

Ağır sömürü koşulları ve kazanılmış tarihsel hakların gasp edilip esaretin dayatılması ile emperyalist sermayeye açılan yol, kölece bağımlılık ilişkileridir.

3) 1994 Krizi ve "5 Nisan Kararları": Sosyalist sistemin 1950'li yılların ortalarından itibaren kapitalist restorasyon sürecine sokulması, '90'lı yıllarda revizyonist sistemin çöküşü ile tamamlanınca, emperyalistlerin "zafer" nidalarıyla çöndü dünya. Oysa emperyalist sistem, 1970'li ve '80'li yıllarda yaşadıklarından çok daha şiddetli krizlerle cebelleşiyordu. Tarihinde yaşadığı krizlerden farklı olarak, artık krizler iç içe geçmiş (ikiz kriz olusu) devreleri kısaltıdı üstelik. Çözüm üretmekte de farklı boyutları uğraşmak durumda kalmıştı emperyalistler.

Avrupa ülkeleri, 1992'de boydan boyaya krize girdi ömeğin. ABD durgunluk yaşarken Japonya benzer bir durumdaydı. 1994-'95 Meksika ve Türkiye krizleri... '90'lardan aynı zamanda emperyalizmin krizden çıkış yolu olarak bağımlı ülke halklarına daha fazla yüklenme yillardır. Sermaye hareketlerini serbest bırakma zorunluluğunu, bunun için yasal düzenlemelere gidilmesini bağımlı ülkelere dayatması, bu yillarda rastlar. Bağımlı ülke ekonomileri neo-liberal politikalarla her şekilde değişime uğramaya zorlanmış, işçi ve emekçilerin "elinde nesi var-nesi yoksa" hepsi zorla alınmıştır.

Türkiye, '80'li yılların sonuna doğru yeni bir sıkışma içine girmiştir. Karamameler ve suren programlarla, ekonominin emperyalist tekeller çıkarına düzenlenmesinde istenen hızlılık sağlanamamıştı. Bu durum egemen sınıfları, "24 Ocak Kararları"nı yeniden revize edilmek üzere daha fazla sıkıştırılarak sürdürmesi kararını gündemlerine almak zorunda bırakmıştır.

Fakat ülke konjonktürü buna izin veren bir atmosfere sahip değildir. Kemer sıkılıkça, demokrasi ve özgürlükler özlemeyle yanıp tutuşan kitlelerin öfkesi alttan alta mayalandıktır. Aradan yoksullukla kölece çalışma koşullarına, 12 Eylül rejiminin devam eden boğucu faşist terörle karşı başkaldırmaya başlanmışlığı. 1989 bahar eylemleri, böyle bir sürecin bir ürünü olarak alevlendi. İşçiler, ülkenin her köşesinde sokaklara dökülmüş, gençlik ve memur eylemleriyle de mücadele büyük bir yaygınlık kazanmıştır. Ardından Kurt halkı serhildanıyla ulusal uyanışını alanlara yansitti. '90'lı yılların ilk yarısı, ezilen ve sömürülen kesimlerin yükselen mücadelelesine tanıklık ediyordu.

Burjuvazi, "24 Ocak Kararları"nı sıkılaştırımadığı gibi, krizlerle karşılaştı. Bu durum, '94 yılında açığa çıkan daha büyük bir krizle karşılaşıcaya dek sürdü. '94 öncesi krizleri "genişlemeci para politikası" ile yönetmek isteyen burjuvazi, yerli parayı devalüe etmeden faizleri düşük tutarak sürdürüyor, fakat ne dış dengeyi ne de bütçe dengesini tutturabiliyordu.

'94 Krizi kapıya çaldığında, emperyalist sermaye, kendisini (ve kırmızı ile avuttuğu yerli işbirlikçilerini) rastlatmak için "5 Nisan Kararları"nı sotku devreye. İşçi ve emekçilerin sırtından sistemi ayakta tutmayı

çalışıyorlardı bununla. Kuşkusuz İşçi ve emekçileri zapt-ü rapt altına alındıkları ölçüde başaracaklardı.

Ancak direniş durmak bir yana, nice ve niteliksel olarak gelişim içersine girmiştir. Eylemlerin şiddeti, burjuazının saldırısının şiddetine denk bir rotaya yürüyordu. Özellikle '98 yılı, kitle hareketinin doruğa çıktığı bir yıl oldu. Böylece, ne "5 Nisan Kararları"nı hayatı gereklidiler ne de onu revize etmeye kalışmalarla işe yaradı. Artı-değer sömürüğünde istedikleri düzeyi yakalayamadılar.

Öte yandan, dünya ekonomisi krizlerle sarsılmaya devam ediyordu. Başka zayıf halkalarda kriz beklenirken Türkiye zayıf halkası kırılmaya başladı. Güney Kore, Endonezya, Tayland vb. Asya ülkeleri, Rusya ve Brezilya zincirinin hâkâsı olarak kriz, Türkiye'yi de içine aldı. '97-'98 krizleri patlak verdiğinde, '94'te birbirini izleyen banka iflasları da büyük bir artış gösterdi.

4) 21. Yüzyıl Eşiği ve 2000'ler: "Güçlü ekonomiye geçiş" programı, 1990'ların sonunda ele alınabildi. Türkiye için emperyalist ekonomiye eklemlenmede yaşanan gecikmeler hızla aşma programıydı. Oyle ki, 2000 yılında dayattığı programı, aslında emperyalist tekeller, '90'lann ortasından itibaren bütün hükümetlere uygulamak istemişler, ancak bir türlü "ileniye" sıçratamamışlardı. Türkiye'yi. Açıktı ki, '90'larnın sonunda uygulama sokulkuları bu programa, "elini çabuk tutma" operasyonu ilevi yüklenmişti.

Çünkü yönü yeni bir emperyalist paylaşım savaşına çekilmeye doğru giden, keskin bir kriz yaşamaktan sisteme. Emperyalistler, 1973 (dünya çapında yaşanan) krizden daha derin yaşanacak bir kriz beklemektedir ve bundan dolayı krizi atlama yolları, krizle re dayanıklı yöntemler arayışı yaşamsal bir sorun haline gelmiştir. Artık tüm hazırlıkları da, bu sorunu en az zararla kapamaya dönük olarak sürdürmektedir.

Dolayısıyla emperyalist tekeller, sömürük kanallarını açmadı (dünya ekonomisine uyum sağlamak dedikten sey bu) ciddi sorunlar yaşayan Türkiye'yi, jeostratistik ve politik öneminden dolayı bulunduğu yerden çok öteye koşması için, işbirlikçilerinden gerekli hızı bekliyordu. 2000'ler Türkiye'si, emperyalist yağmacı ülkelerin dünyayı yeniden paylaşma ihtiyacına cevap olacak şekilde düzene sokulmak üzere, ameliyatmasına yatinmış bir Türkiye halidir. Özellikle de "Sursurluk" ve "28 Şubat" sonrasında Türkiye, bu süreçte hazırlık içine sokulmuştur.

'90'lı yıllar, sermayenin hızlı çıkış yapmasının bütün koşullarının yaratılmaya çalışıldığı yıllardır. Bu durum, aynı zamanda, bağımlı ülkelerin emperyalist ülkeler için "nefes borusu işlevi"ni görmesi uğruna, vahşice sömürülmesi anlamını taşımaktadır. Bağımlı ülkeleri, sıcak paraya mahkum eden mekanizmaları kurma yönünde, her çeşit baskıya tabi tuttular dolayısıyla. "Fon saglama" dedikleri, yüksek faiz "kazancıyla" aktarılan "kaynaklar" (mal, hizmet, ekipman, işgücüne "kaynak" diyorlar) emperyalist tekellere büyük servetler yarattı. Kredi, hisse senedi satın alma türünden "fon transferleri", geniş bir örgütlenme ağı yaratılarak sağlandı. Üretimle hiçbir ilişkisi olmayan para sermayedarlarının teknolojik gelişime ile paralel olarak etkin bir örgütlenme sistemi kurmasıyla oluşan, para sermayenin bankalarda veya başka kurumlarda merkezileşmesi; işçi ve emekçilerin yarattığı artı-değerin hızla büyük servet kaynağı ortaya çıkarmasıyla gerçekleşti.

Sermayenin hızlı hareket eden bir yapıya kavuşması, işçi ve emekçilerin kölece çalışma koşullarına mahkum edilmesiyle denk bir gelişmedir ve bu, sistemin çürüyen yapısını da açıklamaktadır.

Emperyalist sermayenin her şekilde serbestçe giriş '89 yılında gerçekleşti Türkiye'de. Faiz tavanları kaldırılmış yerini "hisse senedi ve devlet kağıtları piyasaları"na terk ettiler. 1985'ten 1994 yılına dek geçen yaklaşık 10 yıllık dönemde pek çok düzeneyme yapıldı. Özellikle bankacılık sektörü için belli başlı

Türkiye'de savaş karşılığı hem çok yüksektir, hem de özel olarak ABD emperyalizmi karşılığı geniş bir yelpazeyi kapsamaktadır. Fakat Türkiye'nin belli başlı burjuva klipleri -ve onların sözcüsü hükümet- kendi rejimlerinin güvencesi açısından, ABD ile ittifak kurma üzerinde önemle durmaktadır. Dış politikasını ABD'nin rotasına göre çizerken, bölge ülkelerinin efendisi rolü oynamaya israrlıdır... Ve bu, ülkeyi tam bir felakete sürüklüyor. Fakat unuttukları bir şey var! Türkiye İşçi sınıfı tarihi, onların bütün ekonomik programlarını parçalama tarihıdır aynı zamanda. 2000'lerin programını da parçalaması çok uzak değildir.

değişimlere yol açan yeni kararlar, ancak 90'lı yılların sonunda sokulabildi devreye. Finansal liberalleşme için '89'da atılan adımlar, '99'da Bankacılık Kanunu ve Vergi Kanunu'nu değiştirmek hizlandırmaya çalışına girdiler. "Yan Sabit Kur" politikasını uygulamışlardır.

Kaldı ki, ya dalgalı kur ya da sabit (veya yarı sabit) kur politikası uygulamaya zorunluydu. Çünkü Türkiye gibi ülkelerin ekonomisi, para politikasını uzun vadeden disipline edecek mekanizmalarla sahip değil ve zorunlu olarak "kur çapısı"nı esas almakla karşı karşıya bırakılmışlardır. Yani, "gelismekte olan ülkeler" denen orta gelişmişlik düzeyine erişmiş Türkiye gibi ülkeler, bir "döviz piyasası"na sahiptir. Dolayısıyla bağımlı ülkeler için uygun görülen "döviz çapısı"na dayalı "istikrar programı"ydı bu. Ve "Sıkı Para Politikası" hedefiyle yürürlüğe sokulmuştu. Değerli TL ile enflasyon kontrol altında tutulurken, bu sayede emperyalist sermayeyi çekmek için bol miktarda borçlanmıştır Türkiye. İç ve dış borçlanma ile finansman ihtiyacının karşılanması '80 sürecinin uygulamalarıydı ve bu, '90'larnın sonuna doğru olağanüstü bir artışa yol açmıştır.

1999 yılında uygulamaya sokulan IMF programı üç yıllık sıkıştırılmış bir programdır, ama ilk bir buçuk yıl içerisinde sonuç alınmaya başlığı için iki kat sıkıştırılmış bir programa dönüştürülmüştür. Ne var ki, kaçınılmaz patlama 7 ay sonra, önce Kasım 2000'de sonra (üç ay sonra) Şubat 2001'de geldi.

2000-2001 krizlerinden sonra, ekonomi, yeni bir IMF programıyla yeni bir "ayar" a tabii tutuldu. "Enflasyona Mücadele Programı ve Bütçe Disiplini"ydi bunun adı. Bir yandan da, "sabit kur, döviz piyasası yok ediyor" gerekçesiyle "dalgalı kur" sistemine geçiş yapıldı ve ekonominin kurmayı Kemal Derviş oldu.

Türkiye için 2000'li yılların anlamı, emperyalist tekellerin isteklerinin artık gecikmeye tahammüllerini kalmadığı yönündeki şiddetli yaptırımlarının önünde diz çökmESİdir. Ve Türkiye -bu anlamba- öyle büyük bir "değişim" sürecine sokulmuştur ki, bu ne 1950'li-'60'lı yıllar, ne de '80'li yıllarla karşılaşılabilir. Sorun, ne sermaye birlikiminde ortaya çıkan tıkanmalara ne de "eklemlenme"de yaşadığı gecikmelerin tefafisine benzemektedir. Elbette gecikmelerden kaynağını alan sorunlarla hala boğuşmaktadır burjuvazi. Şu anda sermayenin merkezleşmesi ve savaş ekonomisi sorunu ve dünyanın yeniden şekillenmesinde yer edinme gibi "var olma-yok olma" ile karşı karşıyadır. Bu aynı zamanda burjuvazının en büyükleri ile diğer kesimler arasındaki çatışmayı da kesinleştirmekte, siyasi çatışmanın "uzlaşma noktaları"nı da ortadan kaldırılmaktadır. İşbirlikçi tekeli burjuvazının kendi arasında süren hakim hale gelme ve rant paylaşımı -emperyalist tekeller arasında süren çatışmaya paralel olarak- hepten kızışmaktadır. 2001 krizinden çıkış yolu, bizzat ABD'li tekellerin IMF eliyle (zor yoluyla yeni bir IMF programı dayatarak) yerli işbirlikçilerini hızla getirmesi yoludur. Tabii ki en güçülerin azami kanını artırması uğruna...

Bunu anlamak için neleri zorladıklarına bakmak yeterli: Kamu bankaları da dahil özelleştirmelerin önündeki engellerin kaldırılması, işçi ve emekçileri örgütlenmesi arı-değerin gasp edilmesinde kolaylıklar yaratacak yasal düzenlemelerin derhal yapılması, tarimsal istihdamın azalmasına yol açacak sübvansiyonların kaldırılması da dahil emperyalist tarimsal programların uygulanması...

"Cari açıkla büyümeye" sorunu, özellikle 2003 yılından sonra ciddi boyutlara vardi. 2006'nın ilk yarısına dek de büyük bir artış gösteren cari açık sorununun kitlelerin yaşamında yarattığı sonuçlar, kallanılamaz bir hal aldı.

2006'nın ilk yarısında (Mayıs-Haziran) krize girildiğinde, faizler daha da yükseltilip sıcak para çıkışına tersine döndürülmemeye çalışılmış, sömürük yükü böylece hepten ağırlaştırılmıştır.

Yüksek faizle tekrar giren sıcak paranın yarattığı ayağı cukurda bir ekonomi ve "enflasyon hedellemesi"ne yapılan geçişle girilmiştir 2007'ye. Büyüyen cari açık, ithalat artışı, dış ticaret açığı ve devasa bir borç stoku bir yanda, diğer yanda sömürük boyutlanmış artıca yüksek vergilerin ve her tür sosyal hakkın ortadan kaldırılmasının yarattığı kitlelerin olağanüstü zorlaşan yaşamı...

Resmi rakamlara göre son dört yıl içerisinde (2002'den 2006'ya dek) neredeyse 20 kat artış gösteren cari açık; yüksek faizle kaçmasa önlenen sıcak para ve sürekli artan bir dış borçlanma ile kapatılma çalışılınca, kitlelere ağır bedel ödetilmiştir. İşçi ve emekçilerin artan çalışma saatlerine karşılık son derece düşük ücret ve maas, sosyal hakların gasp edilmesi, yükselen vergiler, çığ gibi büyüğün işsizlik, borçlu yaşamaya mahkum edilen milyonlarca insan, aclar ordusu...

"Düşük kur, yüksek faiz politikası", artan sermaye akışını daha da yükseltmek için uygulamaya girmiştir. Düşük kur, aynı zamanda ithalat artışıydı. Sözde enflasyonla mücadele düşük kur ucuz ithalat ile yapılmaktadır çünkü, Emperyalist sermaye giriş resmi rakamların da ilade etiği gibi ülke tarihinde görülmektedir. (Son iki yılda 5 kat arttı) Engelsiz girdikçe de borçla finanse edilen can açık, büyündükçe büyümüştür. Bankacılık ve enerji gibi alanlar tümüyle emperyalist sermayeye terk edilmişdir. 2000'lerde özelleştirilmeyen alan ise, neredeyse kalmamıştır.

Sonuç ortadadır: Emperyalist kolelik ilmine sıkıştırılması, artı-değer sömürüsünün devasa boyutlara varması, yıkım savaşı...

Yıkıcılar Yıkılacaktır

Türkiye'nin şu anki yönü, ABD politikalarından yana çizilirken, ekonomik yansısı onun korsanca emelleri uğruna örgütlenmektedir. Öte yandan AB'li emperyalistler de dahil tüm emperyalist güçler Türkiye'ye büyük oranda sermaye akışı sağlamaktır, "geleceğine yön verme" yarısına girmektedirler. Örneğin, AB sürecine girildikten sonra, salt AB'li emperyalistlerden değil, diğerlerinden de sermaye akışı tarihinde hiç olmadık şekilde artmıştır.

Türkiye'de savaş karşılığı hem çok yüksektir, hem de özel olarak ABD emperyalizmi karşılığı geniş bir yelpazeyi kapsamaktadır. Fakat Türkiye'nin belli başlı burjuva klipleri -ve onların sözcüsü hükümet- kendi rejimlerinin güvencesi açısından, ABD ile ittifak kurma üzerinde önemle durmaktadır. Dış politikasını ABD'nin rotasına göre çizerken, bölge ülkelerinin efendisi rolü oynamaya israrlıdır.

Bu durum, ABD sermayesinin ülke ekonomisi üzerinde etkin olmasını koşullayacaktır. (Kaldı ki, Türkiye'nin zenginlikleri ABD tarafından yağmaalanırken, ekonominin ABD ordusunun çıkarları için düzenlenmesi, TSK ve güvenlik teşkilatlarının kimi faaliyetlerinin içine çekilmesi, ucuz işgücü temin etme de dahil, ekonominin tüm alanlarını 'emre anade' durumuna doğrudan genişletilmesi söz konusudur.) Ve bu, ülkeyi tam bir felakete sürüklüyor. Fakat unuttukları bir şey var!

Türkiye İşçi sınıfı tarihi, onların bütün ekonomik programlarını parçalama tarihıdır aynı zamanda. 2000'lerin programını da parçalaması çok uzak değildir. Ve bu sefer parçalayacağı yalnızca ekonomik programları da olmayacağı...

★ 4 Şubat 1945-

Yalta Konferansı yapıldı

2. emperyalist paylaşım savaşı sırasında Alman faşizmini tüm dünyaya yaymaya çalışan Naziler, diğer emperyalistlerin de örtük onayıyla sosyalist Sovyetler Birliği'ne saldırınca, kendi sonunu da hazırlamış oldu. Büyük bir anti-faşist halk direnişi gerçekleştiren Sovyet halkları, Nazileri sadece kendi topraklarından değil, işgal ettiği diğer topraklardan da sürmeye başladı. Alman faşizminin yenileceğinin kesinleşmesiyle birlikte İngiltere ve Amerika Birleşik Devletleri, Sovyetler Birliği ile ittifak içine girdiler. Kırım yanmadasında bulunan Yalta'da toplanan üç devletin başkanları Hitler'in kesin yenilgiye uğratılması ve Alman Genelkurmayının tümüyle ortadan kaldırılmasına karara bağladılar. Yalta konferansı, Alman faşizminin yenilgisini tescillemesi ve üç devletin birlikte hareketinin resmilesmesinde önemli bir yer tutar.

★ 10 Şubat 1969- 6. Filo eylemi

'68 hareketinin öğrenci gençliği, İstanbul ve Ankara'da 6. Filo'nun gelişini protesto ettiler. 16 Şubat'ta gerçekleşen ve bu kez çoğunu işçilerin oluşturduğu protesto eyleminden ise, devlet destekli dincilerin saldırısı sonucu "Kanlı Pazar" olarak tarihe geçen olaylar yaşanır. ABD'nin 6. Filosu'nun İstanbul'a gelişini protestosu ve ABD askerlerinin denize dökülmesi, sadece gençlik hareketi açısından değil, Türkiye devrimci hareketi açısından da önemlidir. Çünkü ülkemiz tarihindeki belli başlı anti-emperyalist eylemlerden biridir. Keza tarihe "Kanlı Pazar" olarak geçen olaylar da, karşı-devrimin provokasyonlarını bilmek açısından ibret vericidir. O günden sonra da faşizmin bu tür provokatif eylemleri sürdürmüv ve her defasında "Kanlı Pazar"ı akla getirmiştir.

★ 13 Şubat 1967-DİSK kuruldu

Kısa adı DİSK olan Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu, 1960'lardan başı yükselen sınıf mücadelesinin bir ürünü olarak '67 yılında kuruldu. 1960'lı yılların başında sendika, toplu sözleşme ve grev hakkının kazanılması için yapılan yaygın ve kitlelî eylemlerde işçilerle polis sok sık karşı karşıya geliyordu. Yükselen bu militan mücadele sonucunda Türk-İş'in Amerikan tip sari sendikacılık çizgisi daha fazla açığa çıktı. Türk-İş'ten kopan Lastik-İş, Basın-İş, Maden-İş ve Gıda-İş sendikaları tarafından DİSK kuruldu. Doğal işçi önderlerinin, militan direniçi işçilerin DİSK'te toplanmasıyla kısa sürede etkinliğini artırdı. Fakat DİSK her zaman reformcu bir mevziye kaldı. Başına çökkenen revizyonist-reformist yöneticileri DİSK'in devrimci sınıf sendikası olduğunu iddia etmelerine rağmen, DİSK, sınıfın sendika ağalarını aşan eylemlerine de hep set oldu.

Bunların içinde 15-16 Haziran ve Tariş, en fazla bilinenidir. DİSK, 12 Eylül faşizmi karşısında da hiçbir direniş sergilemeden teslim oldu. 12 Eylül'den sonra yeniden kurulan DİSK, "çağdaş sendikacılık" adı altında daha açık bir sınıf işbirliği ve teslimiyet çizgisi izledi.

★ 19 Şubat 1972-

Ulaş Bardakçı katledildi

THKP-C'nin kuruluşunda önemli bir rol oynayan ve '68 kuşağından yığıt devrimci Ulaş Bardakçı, Arnavutköy'de bir evde polis tarafından kuşatıldı. Ulaş, kendinden önce şehit düşen yoldaşları gibi son kurşuna dek çatışarak şehit düştü. Ölümünden sonra, birçok çocuğun isim babası oldu; halkımız onun adına ağıtlar yaktı.

★ 22 Şubat 1848- Bebel doğdu

Lenin'in "İşçi yiğinlarının en çok sevdikleri liderler" arasında saydığı Alman komünist August Bebel doğdu. Bir işçi olarak kendini bilimsel sosyalizm öğretisiyle yetiştirmeyi başaran Bebel, birçok önemli yaptığı da imza attı. Bunların içinde "Kadın ve Sosyalizm" en çok bilinen eseridir.

★ 24 Şubat 1948-

Komünist Manifesto yayınlandı

Marks ve Engels tarafından kaleme alınan Komünist Manifesto, işçi sınıfının siyasal mücadelesinin nedenlerini ve hedeflerini ilk kez bilimsel bir tarzda ortaya koyduğu siyasal bir metindir. Aynı zamanda proletaryanın siyasi partisinin devrimci programı olma özelliği taşıyır. Sosyalizm tarihinin en önemli metinlerinden biri olan Komünist Manifesto, "Avrupa'da bir hayalet dolayıyor: Komünizm hayaleti" diye başlar ve burjuvazinin komünizmden duyduğu büyük korkuyu ifade eder. Ve son sözleri "bütün ülkelerin işçileri birleşiniz!"dır. 150 yıldan fazla bir zaman önce kaleme alınmış olmasına rağmen ne burjuvazinin komünizm korkusu bitmiştir ne de işçi sınıfının kurtuluşunun kendi eseri olacağı gerçeği. Komünist Manifesto, bugün de güncelliliğini ve tarihsel önemini korumaktadır.

Şubat ayında şehit düşen ihtilalci komünistler

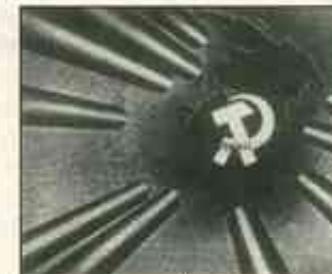
9 Şubat 1978-Atilla Acartürk
17 Şubat 1996-Nurettin Demir

22 Şubat 1980-Hacı Köse

23 Şubat 1918

KIZIL ORDUNUN KURULUŞU

"Sosyalist anavatan tehdikede!"

Alman hükümeti, ateşkesi bozup gençik Sovyet ülkesini işgale kalkıştığında, Parti'nin ve Sovyet hükümetinin, Sovyet emekçilerine yaptığı çağrıydı.

Ekim devriminin üzerinden henüz bir kaç ay geçmişti. İç karışıklıklar, tümüyle kontrol altına alınamamıştı. Yeni biten bir

savaşın tahribatlarıyla ülke ekonomisi felç olmuş, halkın korkunç bir sefalet içinde yaşıyordu. Ama Alman emperyalizminin saldırısı, bir anda ülkenin devrimci bir kabarıyla muazzam bir seferberliğe geçmesine neden oldu.

Ekim devrimini yaratılan proletarya, Parti'nin bu çağrısına, Kızıl Ordu alayları oluşturarak cevap verdi. Narva ve Pskov da Alman ordusunu güçlü bir direnişle karşılaştı ve Petrograd üzerinde yürüyüşünü durdurmak zorunda kaldı. Alman işgalcilerinin geri püskürtüldüğü gün olan 23 Şubat 1918, Kızıl Ordu'nun doğum günü oldu.

Devrimin ilk yılları, Sovyetler için her yerde savaş anıma geliyordu. Bir yandan sosyalizmin inşasıyla uğraşırken, diğer yandan savaşmaya devam ediyorlardı. Üstelik, sadece Alman ve Japon emperyalizminin vb. ordularıyla değil; Kolçak gibi, Denikin gibi, karşısındaki devrimin usağı, ülkeyi içten çökertmek için, halkın ayaklandırmaya çalışan hainlerle de savaşıyordu. Kızıl Ordu'nun maddi olarak neredeyse hiçbir şeyi yoktu. Korkunç bir açlık çekiyorlardı. Kimi zaman düşmandan ele geçirilen, kimi zaman Çarlık ordusundan kalan eski uniformaları giyiliyorlardı. Doğru düzgün silahları yoktu. Silahı olan, birçok birliğin barutu yoktu. Top yok denecek kadar azdı. 1918-22 yılları Kızıl Ordu'nun en zorlu dönemi idi. Savaşçıların pek çok şeyi eksikti, ama önemli bir şeye sahiptiler: Sosyalizm inancına ve başarma kararlığına. Bu nedenle bu yıllar, savaşın kan ve ateşi içinde, Kızıl Ordu'nun piştiği yıllar oldu. İlk günlerin, ellerinde derme çatma silahları bile olmayan proletер gönüllüler, dünyayı dize getiren yığıt savaşçılara, komutanlara dönüştülerdi. Böyle olması çok doğaldı da. Sosyalizmin savunulması için, gözünü kırpmadan kendini feda edebilecek kitleler söz konusuydu. Ve başkomutanları, büyük bir askeri deha, sağlam Bolşevik değerlere sahip olan Stalin'dı.

İkinci Emperyalist Paylaşım Savaşında, Almanların bütün saldırılarda başarı kazanmış olan 'Beşinci Kol' falyeti ve 'Yıldırım Savaşları', Sovyet topraklarında hiçbir işe yaramamıştı. Alman ordusu ilerlerken, arkasında dağınık bir cephe gerisi değil, kolektif çiftçilerin oluşturduğu gerilla birlikleri bırakıyor. Bir de bu birliklerle savaşmak zarında kalmıyordu. Moskova Kentinin doğal bir kale biçiminde inşa edilmiş olduğunu, emperyalistler Moskova kuşatıldığında fark etmişlerdi. Moskova kuşatması sırasında doğrudan Stalin'in başında olduğu birlikler, şehrin sokaklarında rahatça manevra yapabiliyorlardı.

Savaş başladığında, ilk 9 haftada Kızıl Ordu'nun kayıpları, emperyalist ülkelerin aklını durduracak kadar çoktu. 7 bin 500 silah, 4 bin 500 uçak ve 5 bin tank. Aynı ordu, 1945 Mayısında Berlin'deki Reichstag'da (Alman parlamento binası) kırmızı bayrağı dalgalandırıyordu.

Kızıl Ordu, 1918'de olabilecek en ağır koşullar altında korumuştu Sovyet ülkesini. 1945'te ise, Alman faşizmini ve dünya genelini dize getirmiş olarak selamlıyordu dünya halklarını. Kızıl Ordu'nun zaferi, sosyalizmin zaferiydi.

Yeni emperialist savaşta

GEÇEN YILIN BİLANÇOSU-II

ABD'de başkanlık seçimleri ve çatış arayışları

ABD emperializmi, izleyeceği siyasi-askeri politikaları, Savunma Bakanlığı'nın dört yılda bir hazırladığı ve 'Dört Yıllık Savunma Gözden Geçirme Raporu' (QDR) adı verilen belgelerle kamuoyuna duyurur. Bu raporlar, önemli stratejik değerlendirmeler içerir. Mesela QDR-2001 raporunda üzerinde durulan temel unsur 'önleyici savaş' kavramı idi ve en önemli belirlemesi 'Çin-Hindistan-Rusya ittifakını önlemek' üzerine yoğunlaşmıştır. Sonrasında dört yıllık süre boyunca, gerçekten de bu doğrultuda adımlar atıldı. Afganistan ve Irak'ın işgal ile Hindistan ve Rusya'ya yaklaşma arayışları, bu dönemin en önemli unsurları oldu.

Raporun en önemli unsuru, ABD'nin 'küresel çapta' ve 'sonu belirsiz' bir savaş içinde olduğunun belirlenmesiydi. Raporla göre, ABD emperializmi, başlayan savaşın sonuçlarının daha belirsiz, önceden tabmin edilmesi daha zor, bu yıyla da daha karamsar olduğumu düşünmektedir. Dünyadaki ber türlü gelişmeyi takip etmek, olası sonuçları öngörmek, buna göre bazılık yapmak için milyonlarca dolarlık bütçeler, sayısız gizli ajanlar, her ülkede işbirlikçiler, onlarca strateji kurumu vb kullanan ABD için, tehlikenin önden tahmin edilemeyeceğini söylemek oldukça önemlidir. ABD emperializminin eski gücüne ve özgüvene sahip olmadığıının en çarpıcı göstergelerinden biridir bu. Gerçekten de savaş her geçen gün ABD'nin aleyhine bir nitelik kazanmaktadır. ABD'nin yaptığı her hamle, kendisini vuran bir silaha dönüştürmektedir.

Rapordaki bir başka unsur,

ABD'nin iki büyük savaşı aynı anda sürdürme kapasitesinin güçlendirilmemesidir. Irak'taki savaşın handikapları devam ederken, bir taraftan da İran'dan bir cephe açma çabası, rapordaki bu değerlendirme ile ilgilidir. Keza, dizişlerle ülkede çok sayıda özel harekatı sürdürürken, aynı anda kendi ülkesinde doğal nedenlerle ya da "terörist saldırısı" sonucu oluşmuş büyük bir felakete başedebilme kapasitesinin güçlendirilmesi de, ABD emperializminin bugündünden çok daha zorlu bir savaşa hazırlanmakta olduğunun göstergeleridir.

Rapor, ABD'nin emperialist ülkelerde ilişkilerini de yeniden tanımlamaktadır. Bir önceki dönemde Almanya ve Fransa gibi ülkelerde ilişkileri koparma noktasına getiren, AB'yi bölmekle övünen ABD emperializmi, yeni dönemde en yakın müttefik olarak bu ülkeleri görmekte olduğunu açıklamaktadır. Zaten Almanya'da Merkel'in seçimleri kazanmasının arkasından her iki ülke ile de giderek yakınlama çabaları bunu doğrulamaktadır. Yıl boyunca da, ABD emperializmi en çok bu ülkelerde ilişkilerine önem vermiş, onları kendi politikalara yedeklemek için uğraşmıştır.

2001 raporunda öne çıkan konulardan biri de 'İslam ülkelerinde demokratikleşme' konusudur. 2005 raporunda ise, ABD artık İslam ülkelerini 'demokratikleştirme' hedefinden vazgeçmiş, bu ülkelerin başında her kim olursa olsun işbirliği yapmaya yeminmiştir. ABD artık yüzüne takmış 'demokratikleştirici' maskesini çıkartarak, gerçek hedeflerini daha açıktan ifade etmektedir. Ülkelerin rejimlerinin ne olduğundan çok, savaşta kendi yanında olup olmadığıla ilgilenmeye, bunu da geçmişteki gibi ortak biçimde değil, açıktan yapmaktadır.

Raporun en önemli unsuru ise, Çin'e yaklaşımıdır. ABD emperializmi,

bu savaşın asıl olarak ABD ile Çin arasında geçeceğini raporda ortaya koymustur. ABD'nin 2006 yılının başlarından itibaren attığı adımlara damgasını vuran, rapordaki bu belirlemelerdir.

Ancak 2006 yılında da, ABD emperializmi aşağıya doğru kesintisiz inisini durduracak bir çözüm bulamamıştır. 2006 Kasımında gerçekleştirilen ABD Kongre seçimleri de bunu derinleştirici bir rol oynamıştır.

7 Kasım günü gerçekleşen seçimlerde, Demokrat Parti ezici bir çoğunluğu ele geçirdi. Bu bir yıyla kitlelerin Bush yönetimine karşı güvensizliklerini ve tepkilerini ifade etmekteydi. Diğer yıyla ise, ABD'li tekellerin de artık yıpranmış olan Bush yönetiminin yerine, başka seçenekler aramaya başladığının göstergesi. 2005 Ocak ayında, ikinci defa seçilerek Başkanlık koltugu na oturan Bush'un arkasında önemli bir destek gücü vardı. Kitlelerin belli bir kısmını savaş komusunda manipüle etmeyi başarmış olmanın zaferiydi bu ve Kongre'nin her iki kanadı da Cumhuriyetçi Parti'nin kontrolü altındaydı. Ancak geride kalan iki yıl içinde Bush ve Cumhuriyetçi Parti fazlaıyla yıprandı, kitlelerin gözünde önemli bir prestij kaybına uğradı. Irak'taki işkence skandalının ulaşlığı boyut; Saddam'ın nükleer silaha sahip olmadığını ve Bush'un bu konuda yalan söylediğinin açığa çıktı; dünyanın dört bir tarafında açığa çıkan CIA işkence merkezleri ve işkence uçağı; resmi rakamlara göre bile 3 binin üzerine çıkan asker cenazesi; Irak'ta büyüğen direniş ve ABD'yi de sarın savaş karşı hareket; 'Yurtseverlik Yasası', yeni telefon dinleme ve takip yasası gibi yasalar, işkence kavramının yeniden tanınanarak işkencenin de yasal hale getirilmesi gibi uygulamalarla kitlelerin özgürlüklerinin bordanması; ABD içinde patlayan yönetim skandalları vb etkenler, Bush'un yıpramasına ve kitleler nezdinde prestij kaybetmesine neden olan en önemli unsurlardır. Hatta yalanlara dayalı bir biçimde Irak'a yüzünden fazla asker gönderen Bush yönetiminin, Kuzey Kore'nin yaptığı nükleer deneme karşısında sessiz kalması ve sorunu en büyük rakibi Çin'e devretmek zorunda kalması, ABD emperializminin asıl hedefinin, kitlelere söylenen yalanlardan çok farklı olduğunu gösteren önemli bir veridir.

Oyle ki, Mart ayında ABD'de Quinnipiac Üniversitesinde yapılan bir ankette, Bush 61 yılın yanı II. Emperialist savaş sonrası en kötü başkanı seçildi. Mayıs ayında yapılan bir ankete göre ise, Bush'a verilen destek, seçildiği günden buyana en düşük seviyeye girdi ve yüzde 29'a kadar indi. Haziran ayında, Irak'ta görevlendirilen bir ABD'li subayın, işgalin yasadışı olduğunu söyleyerek, birliğine katılmayacağını açıklaması, kitlelerin savaş politikalarına karşı tepkilerinin boyutunu göstermesi açısından çarpıcıydı. Çünkü bugüne kadar Irak'a gitmekten ya da Irak'tan çeşitli biçimlerden kaçan askerler bir yana, bu subay, Irak'a gitmemiştir reddeden ilk ABD askeri, ıstılk de bir subayı.

7 Kasım'daki Kongre seçimlerine bu tabloyla girilmiş olduğu için, Cumhuriyetçilerin güç kaybetmesi ve Demokrat Parti'nin çoğunluğu ele geçirmesi, şaşırıcı bir durum değildir. Ancak Demokrat Parti'nin çoğunluğu kazanmasından dolayı da Irak ya da genel olarak savaş politikalarında bir değişiklik yaşanmayacaktır. Geçmişteki Demokrat Partili başkanlar döneminde gerçekleştirilen savaşlar ve katliamlar düşünüldüğünde bu daha somut olarak görürlür.

ABD emperyalizminin, geride bıraktığımız yıl da iniş devam ettiğini söylemiştim. Fakat onun yenildiğini, bu savaşı kaybettiğini söylemek için oldukça erken. Zorluklarının artması onu yeni arayışlara itiyor ve kimi geçici çözümleri de buluyor. Çünkü savaş tek bir biçimde, tek bir yontemle sürdürmüyor. Manevra kabiliyetini henüz kaybetmemiş ve seçenekleri tümüyle tükenmemiş olduğu için bunu başarabiliyor.

Mesela bugüne kadar savaşın dışında duran İsrail'i de öne sürerek yeni bir cephe açmaya çalışıyor. Lübnan savaşının provası olarak gerçekleştirilmiş. Prova her ne kadar başarısız olduysa da, İran'a olası bir İsrail saldırısı ihtimali hala geçerliğini koruyor. Üstelik de İsrail, bugün henüz ABD'nin yapmak istemediği şeyi yapabilecek, doğrudan nükleer silahlarıyla İran'a saldırına gecebilecek durumda.

Mesela, Irak nezdinde 'Hristiyan dünya'nın 'Müslüman dünya'ya karşı 'Haçlı seferi' olarak başlayan savaş, bugün 'Müslüman dünya'nın kendi içindeki 'mezhepler' savaşına dönüştürmüştür. ABD hedefleri açısından önemli bir başarıdır. Kendisinin Irak halkına karşı savaşının yerini, Ortadoğu Sünni ülkeler olan Suudi Arabistan, Mısır ve Ürdün'ün, Ortadoğu Şii ülkeler İran ve Suriye'ye karşı savaşını almaktır.

Keza, savaşın başında karşısına aldığı Avrupalı emperyalistler de bugün ABD'ye daha yakın duruyorlar. Çünkü büyük Çin tehdisi onları da tehdit ediyor ve bu nedenle ABD ile ittifak halinde Çin'i durdurma çalışmak onlara daha doğru geliyor.

Kaldı ki, ABD emperyalizminin bugün dünyanın her tarafına yayılmış 700 civarında askeri üssü bulunuyor. Ayrıca yeni üsler kurmak için de çalışmalarını yürütüyor. Geride bıraktığımız yıl içinde Çek Cumhuriyeti, Polonya ve Macaristan'da üsler kurmak için girişimlerde bulundu. Bulgaristan ise, ülkesinde ABD'nin üç askeri üs kurulması için anlaşma imzaladı. Bu anlaşmayla Bulgaristan, 1325 yıllık tarihi boyunca, topraklarına yabancı askerlerin girmesine ilk defa izin vermiş oldu. ABD, benzer bir anlaşmayı Romanya ile de imzaladı. Bu üsler, hem Rusya'ya karşı Doğu Avrupa'da bir savunma cephesi kuruyor, hem de uzun menzilli füzeleri daha Avrupa'ya ulaşmadan yoketmeyi hedefliyor. Ayrıca, İran ve Suriye'ye dönük saldırınlarda da bu üslerin kullanılması büyük bir olasılık.

Diğer taraftan başta Güney Kore ve Japonya olmak üzere Pasifik kıyılarda, Kafkas ve Orta Asya cumhuriyetlerinde çok sayıda askeri üslere sahip. Bu üslerle Rusya'yı ve Çin'i kuşatmayı hedefliyor. Azerbaycan ile de Dağlık Karabağ sorununun çözülmesi için yardım sözü karşılığında, İran sınırında üs kurulması anlaşması

imzalandı. Bütün bu üsler ve askeri harcamalar boşuna gerçekleştirilmiyor, ABD emperyalizmi, çok daha büyük bir çarpanın hazırlıklarını yapıyor.

Kitlelerin savaş karşıtı tepkileri güçlü ve ABD'nin karşısındaki rakip emperyalist Çin'in gelişimi oldukça hızlı. Her ikisi de ABD açısından önemli bir dezavantaj anlamına geliyor. Ancak diğer taraftan ABD emperyalizminin, egemen sınıfların binlerce yıllık yönetim tecrübesine ve kendisinin yaklaşık yüz yıllık hegemonya alışkanlıklarına dayanarak, savaş karşıtı kitleleri manipule etme, kendi politikalara yedekleme ve çeşitli manevralar yapma ihtiyalî hala belli düzeylerde de olsa sürüyor. Bu nedenle, ABD'nin yenilgisinin kesinleştiği, savaşı kaybettığı, hegemonyasını tümenden yitirdiği yönünde değerlendirmeler yapmak gereği yansımaz. Üstelik de kitleleri yanlışlıkla sürüklüyor, ona karşı savaşa ve direnme gücünü zayıflatır.

Eski Savunma Bakanı Rumsfeld'in şu sözleri, ABD'nin savaşma konusunda ne kadar kaçınılmaz bir zorunluluk içinde olduğunu çarpıcı bir ifadesidir: "Irak'tan zamanından önce çekilirsek, düşman bize Afganistan'dan, sonra da Ortadoğu'dan çekilmemizi söyler. Ve eğer Ortadoğu'dan çekilirsek, bize ve militan ideolojilerini benimsemiş herkese, İspanya'dan Filipiner'e kadar 'İsgal edilmiş Müslüman toprakı' dedikleri her yerden çekilmemizi emrederler. Ve nihayet o zaman, Amerika kendi evine yakın bir yerde savaşa kabul etmek zorunda kalır."

ABD'nin müttefikleri süküntü

ABD'nin savaşa beraber başladığı ülkelerin yönetimleri, tipki ABD yönetimi gibi, oldukça sıkıntılı günler geçiriyorlar. ABD ilk kaybını İspanya konusunda yaşamıştı. İspanya'da yapılan hükümet değişikliğinin arkasında, yeni Başbakan Zapatero, tüm İspanyol birliliklerini Irak'tan çekmiş, böylece savaşın dışına çekilmiş. Sonrasında ise İspanya'nın rotası, Latin Amerika ülkeleri ile Çin yönüne dönmüş, bu ülkelerle ilişkilerini güçlendirerek savaş karşıtı saflara geçmiştir.

Bugün artık, ABD'nin saflarında bulunan başka bazı ülkelerde de hükümet ve rota değişiklikleri gündeme geliyor. İtalya, seçimler sonrasında hükümetin değişmesinin arkasından Irak'taki askerlerini geri çekti. Japonya, askerlerini çekme kararını açıkladı. G. Kore, Irak'ın değişik bölgeinde çalışma alanlarında bulunan birliklerini, daha güvenli görülen Bağdat'a çekeceğini açıkladı. İngiltere'de ise, Tony Blair oldukça zor günler yaşıyor, üzerindeki baskın her geçen gün artıyor.

İtalya'da, Irak'ta savaşın başlamasından sonra her geçen gün biraz daha yükselen kitle tepkisi, Nisan ayında yapılan pa. Bugün artık, ABD'nin saflarında bulunan başka bazı ülkelerde de hükümet ve rota değişiklikleri gündeme geliyor. İtalya seçimlerinde hükümetin devrilmesine kadar uzandı. Seçimleri, Romano Prodi'nin başkanlığında genişletilmiş merkez sol ittifak ('Zeytin Ağacı' olarak da anılan Birlik) kazandı. Seçimlerden önce işsizliğin ulaştığı boyut, ekonomik büyümeyen eksilere düşmüş olması, eğitim, sağlık ve kamu reformlarıyla pek çok sosyal hakkın gaspedilmesi, orta kesimlerin üzerine binen vergi yükü, bütçe açığının

büyümesi gibi etkenler, kitlelerin hoşnutsuzluklarını turmandırmış. Elindeki büyük medya imparatorluğu aracılığıyla ekonomik tabloyu tozpembe gösterme çabaları da Berlusconi'yi kurtarmaya yetmedi. Bütün bu sorunları daha da katmerli hale getiren ise Irak savaşının aldığı boyut oldu. Savaşın ve ABD emperyalizminin en büyük destekçilerinden biri olan Berlusconi, ABD'nin Irak'ta yaşadığı yenilginin sonuçlarını onunla birlikte paylaşmak, Irak'a ilişkin suçlamaların ortaklığını da üstlenmek durumunda kaldı. Bu nedenle seçim sandıklarında sadece ekonomik süküntünlük değil, Irak savaşının da faturası ödetildi Berlusconi'ye.

Seçim sonuçları Berlusconi kadar ABD açısından da kabul edilemez biçimdeydi. İspanya'da Aznar'ın arkasından İtalya'da Berlusconi'nin de seçimleri kaybetmesi, ABD için büyük bir hayal kırıklığı anlamına geliyordu. Böylece ABD, Avrupa'daki ikinci önemli müttefikini de kaybetmiş oldu. İtalya'nın yeni hükümeti, Irak'tan çekileceklerini açıkladı ve 2006 Aralık ayında son İtalyan askeri de Irak'tan ayrıldı. Yeni parlamentonun Meclis Başkanlığı'na seçilen Bertinotti'nin, "Bu parlamento, 25 Nisan (Faşizmden Kurtuluş Bayramı) ile 1 Mayıs İşçi Bayramı arasında görevi devralıyor. Meclis Başkanlığı'na seçimimi işçilere adıyorum" sözleri ise, hem ABD'nin hem de faşizme karşı mücadele geleneğini unutturma çabasında olan İtalyan sağının tepkisiyle birlikte, geniş kitlelerin sempatisini ve desteğini kazandı.

İngiltere'de ise, Mayıs ayında gerçekleşen yerel seçimlerde Tony Blair'in partisi oldukça zor günler yaşadı. Parti önemli skandallar bombardımanı altında girdi seçimlere. Başbakan Yardımcısı Prescott'un sekreteriyle ilişkisi; İçişleri Bakanı Clarke'in yabancı kökenli suçluların sınır dışı etmek yerine serbest bırakması; sağlık sektöründe hiçbir sorunu çözemeyen Sağlık Bakanı Hewitt'in bu yılı 'Sağlık Yıl' ilan etme girişimi; Savunma Bakanı Reid'in evinde esrar bulunması; İşçi Partisine kredi sağlayanlara 'Lord' unvanı verildiğinin açığa çıkması gibi olaylar Blair'i zor duruma soktu.

Ancak Blair'in yaşadığı asıl zorluk, savaşa ilişkin tutumu ve İngiliz ordusunun başından itibaren Irak'ta başlayan savaşın içinde yer almıştı. Geçmişin "toprakları üzerinde güneş batmayan imparatorluk"u İngiltere, ABD güdümlü politika izlemekten kurtulamıyordu. II. Emperyalist savaştan bu yana, ABD'ye bağlı bir çizgi izliyor. Hem bu açıktan bağımlılık ilişkisi, hem de savaşın geldiği aşama, kitlelerin hükümet politikasına hoşnutsuzluğu büyütüyor. Irak'taki savaşın tümüyle yalanları dayalı olarak başladığının açığa çıkması, İngiliz ordusunun Irak'ta yaptığı işkencelerin basında yer alması, artan asker cenazeleri vb. İngiltere'deki savaş karşıtı tepkilerin temelini oluşturuyor.

Ancak İngiliz emekçilerinin hükümetin tepkilerinin tek nedeni savaş değil. Blair hükümetinin, emeklilik yaşıını yükseltmenin yeni bir yasayı gündeme getirmesi, kitleler tarafından çok büyük protesto eylemleriyle karşılandı. Öyle ki, İngiliz işçi ve emekçileri, 1920'lardan bu yana, en büyük grev hareketlerini gerçekleştirdiler. 1,5 milyon işçinin sokaklara döküldüğü eylemlerde, birçok bölgede hayat durdu.

Burjuvazi ise, savaşta başarıya ulaşabilmesi için kitle desteği zorluluğunu biliyor ve kitleleri etkilemek, bu desteği kazanabilmek için çeşitli gelişmelerden faydalananmaya çalışıyor. Mesela Temmuz 2005'te Londra'da patlayan bombalar, kitleleri savaşın kaçınılmazlığını ikna etmek ve İngiltere'nin Irak işgalini meşrulaştırmak için kullandı. Patlayan bombaların yarattığı sarsıntı, ölü ve yaralıların oluşturduğu duygusal atmosfer, bunun için fazlaıyla elverişliydi aslında. Yaklaşık bir yıl sonra, Ağustos 2006'da, bu defa bombalar patlamadan önce benzer bir atmosfer oluşturulmaya çalışıldı. Bir terör saldırısı istihbaratı ve ihtimali üzerinden güvenlik en üst seviyeye çıkarıldı ve İngiliz halkına terörün vahşeti yeniden hatırlatıldı. Ancak her iki olay da burjuvazinin istediği sonuçları oluşturmada zayıf kaldı. İlk anda korku ve panikin etkisiyle belli bir uyusma yaratmış olsa da, savaşa karşı tepkiler azaldı.

Kitlelerin tepkileri, burjuvazının içinden de Blair'e dönük çatlak seslerin ortaya çıkmasına neden oluyor. 2006'nın son aylarında İngiliz ordusunun üst kademeinden Blair hükümetinin dış politikasına yönelik senteleşirler yağmaya başladı. Genelkurmay Başkanı Richard Dannatt'ın, Irak'tan kısa sürede çekilmek gereğiği yönündeki açıklamasının arkasından, Afganistan'da görev yapan Tugger general Ed Butler de, Irak savaşının sürdürülmesinin, Afganistan'da ilerleme sağlanmasının engelleğini söyleyerek eleştirileri sürdürdü.

Blair'in Eylül ayında gerçekleştiği Ortadoğu turunda yaşanan gelişmeler, onun sadece iç kamuoyunda değil, dünya kamuoyunda da tekiyle karşılaşğını gösteriyor. Bu ziyaretler sırasında, Filistin halkı tarafından 'istenmeyen adam' ilan edildi, Lübnan'da ise binlerce kişi sokaklara dökülp protesto gösterileri gerçekleştirildi. Lübnan'ın önünde gelen Şii dini lider Fadilullah, Blair'i Israel'in Lübnan'a attığı savaşa desteklemekle suçladı.

İngiltere'de yayınlanan Sunday Telegraph gazetesi Mart ayında açıkladığı bir ankete göre, halkın yüzde 73'ü Blair hükümetini 'aşın kirleme' buluyor. İngiliz burjuvazı ise, bütün tepkilere ve yer yer ortaya çıkan çatlak seslere rağmen, henüz Blair'in görevinin tamamlanmadığını düşünüyor ve Irak savaşında ABD'ye yedeklenmeye devam ediyor.

Japonya ise, bir taraftan Irak'tan askerini çekme karar aldığı açıkıyor, diğer taraftan ABD ile daha yakın bir ilişki kurmaya hazırlanıyor. Aynı zamanda askeri gücünü de artırmayı, askeri alanda kendini ortaya koymayı hedefliyor. II. Emperyalist savaşa yenilmesinin ardından ordusu dağıtılan Japonya, sonrasında da orduyu ancak 'öz savunma gücü' olarak kullanabilecek hakkını elde edebilmisti. Bugün ise, yeni başbakan Shinzo Abe, anayasaya değişikliği yaparak orduyu öz savunma gücü olmaktan çıkarmak ve uluslararası alanda daha etkili kullanmak istiyor. Anayasaya değişikliği, II. Emperyalist savaş sonrasında Savunma Bakanlığı dağıtılan Japonya'nın bir Savunma Bakanlığı kurmasına da olağan taniyacak. Ve bu yönde önemli bir adım atarak ABD ile ilişkilerini güçlendirecek bir 'ortaklaşa savunma konsepti' açıklıyor. Japonya'nın attığı bir başka önemli adım, nükleer silahlamanma konusunda bir anlaşmanın başlamış olması. Kuzey Ko-

ABD'nin savaşa beraber başladığı ülkelerin yönetimi, tipki ABD yönetimi gibi, oldukça sıkıntılı günler geçiriyorlar. ABD ilk kaybını İspanya konusunda yaşıyor. Bugün artık, ABD'nin saflarında bulunan başka bazı ülkelerde de büyümeye de getiriliyor. İtalya, seçimler sonrasında büyümeyenin arkasından Irak'taki askerlerini geri çekti. Japonya, askerlerini çekme kararını açıkladı. G. Kore, Irak'ın değişik bölgelerinde çatışma alanlarında bulunan birliklerini, daha güvenli görülen Bağdat'a çekmeğini açıkladı. İngiltere'de ise, Tony Blair oldukça zor günler yaşıyor, üzerindeki baskıcı geçen gün artıyor.

re'nin yaptığı denemenin arkasından, Japonya da bu silaha sahip olmak istiyor ve nükleer silah üretebilecek donanma sahip olduğunu açıklıyor. Bütün bunlar, II. Emperyalist savaşın ardından, 'uluslararası anlaşmazlıklar yol açtığı' gerekçesiyle, 'savaşma hakkından vazgeçme' karar alan Japonya'nın askeri olarak daha etkili bir güç haline gelme çabasının göstergeleşti.

Japonya için, askeri hedefleri tamamlayıcı bir adım olarak, eğitim müfredatı da yasal bir değişiklikle yeniden düzenleniyor ve ulusal duyarlılıklar, tarih bilincini güçlendirerek bir hale getiriliyor. Japonya'da ulusal kültürün oldukça önemli ve kitleler nezdinde etkili olduğu bilinir. II. Emperyalist savaş sırasında, Japon halkın faşist saldırganlık politikalarına hızla yedeklenmelerinde bunun önemli bir etkisi vardı. Bugün ise, bunun yeniden yükseltilmesi çabası, Japonya'nın savaşta daha aktif bir rol oynarken, kitleleri savaşa yedeklemeye isteğinden kaynaklanmaktadır.

Amerika'nın savuştaki en yakın müttefikleri, iç kamuoyundaki savaş karşıtı tepkiler yüzünden oldukça sıkıntılı günler geçiriyorlar. Ancak diğer taraftan, Japonya gibi kimi ülkeler, kendi ülkelerindeki halkı savaş politikalarına yedeklemek için sistemli çalışmalar yürütüyor. Bunun yanında, Amerika'nın yeni müttefikleri de, onun savuştaki konumunu güçlendirici bir etki yaratıyor.

ABD-AB yakınlaşması: yeni müttefikler

Karikatür krizi, ABD ile Avrupa ülkesinin yeniden yakınlaşması için adeta bir fırsat oldu. Danimarkalı bir gazetedede yayınlanan ve Muhammed'e hakaret eden karikatürler yüzünden, dünyanın hemen her tarafında Müslümanlar ayağa kalktı, Danimarka başta olmak üzere Avrupa ülkelerin büyüklerine, kurumlarına dönük eylemler, milyonlarca kişinin katıldığı protesto gösterileri düzenlendi. Bu durum, tam da ABD'nin istediği konjonktürü oluşturdu. Müslümanların öfkelerini, Hristiyan dünyasını birleştirmek amacıyla kullandı. Savaşın Müslümanlar ile Hristiyanlar arasında olduğunu ilan etti; hem Avrupa ve Amerikalı kitleleri savaşın haklılığını ikna etmek, hem de Avrupa devletleri kendi politikasına yedeklemek için bu propagandayı yükseltti. Bunda başarılı da oldu. Almanya ve Fransa gibi ülkelerin yönetimlerinin giderek ABD'ye daha fazla yaklaşma sırasında ve Avrupa kitlelerin Irak savaşına karşılıklarının zayıflamasında önemli bir kilometre taşı oldu karikatür krizi. Savaşın yeni başladığı günlerde, Avrupa'yı 'eski' olarak nitelendiren, AB'yi bölmekle övünen Amerikalı jargonunun yerini, ittifaktan, birlikte mücadeledeki sözden yeni bir jargon aldı bu olay sonrasında.

Fransız Devlet Başkanı Chirac'ın danışmanının ortalamaya ayda bir düzenlenen olarak Washington'a gelerek görüşmeler yapmayı başlaması, yaşanan yakınılmış çarpıcı göstergelerinden biridir. Keza İran konusunda da iki ülkenin açıklamaları birbirini destekleyici, tamamlayan içeriktedir.

Keza Almanya'da da benzer bir politika değişikliği söz konusudur. 2005'in sonlarında Almanya'da gerçekleşen seçimleri küçük bir farklı kazanarak Başbakanlığı

Schröder'den devralan Merkel, ABD ile ilişkileri düzeltmek için hemen çalışmaya başladı. ABD'ye düzenlediği ilk gezi sırasında da "ABD ile olmanın hayatı olduğunu düşünüyorum" açıklamasını yaptı. Sonrasında da Bush ile Merkel çeşitli biçimlerde sıkça biraraya geldiler ve özellikle Iran konusunda ortak açıklamalar yapmaya özen gösterdiler. Almanya'nın geçmişte Iran ile çok güçlü ekonomik ilişkileri vardı ve Iran üzerinde Alman hegemoniyası söz konusuydu. Ancak Iran'da Çin etkisinin güçlenmesi ve Almanya'nın zayıflamasıyla birlikte, Almanya da Iran'ın karşısına geçti ve onu durduruya çalışınan içinde yer aldı. Bu nedenle her önemli aşamada, Iran'ın nükleer çalışmalarına karşı olduğunu belitti. Benzer biçimde, Israel'in Lübnan saldırısı da Almanya'nın açıktan onayladığı konular arasında yer aldı. Israel saldırısında pek çok ülke tarafsız görünmeyi tercih ederken, Almanya, ABD kadar pervers bir biçimde Israel'i destekledi.

Aşında Almanya'nın ABD ile olan işbirliğinin daha eskiye, savaşın başladığı dönemlere kadar uzanmış olduğu, Irak savaş sırasında Almanya'nın gizlice ABD'ye yardım etmiş olduğu ortaya çıktı. Açıklandı verilere göre, savaş boyunca Irak'ta bulunan iki Alman şan, ABD ordusuna yardım etmiş, bombardanacak hedefleri göstermiş, Alman elçiliği kapatılmış olduğu için Fransız elçiliğinde kalmış. Keza Alman İstihbarat Örgütü BND'nin, 2004 yılında bir Iraklı sorgulanmasına katıldığı da ortaya çıktı. Savaş sırasında ABD'ye karşılmış gibi görünen Almanya'nın, gerçekte ikili oynadığı ve ABD'nin işgali gerçekleştirmesine yardımcı olduğu böylece anlaşıldı.

Bugün ise Almanya artık kartları daha açıktan oynuyor, ABD'nin dümən suyunu daha doğrudan giriyor. 2005 sonunda yapılan seçimler nedeniyle gerçekleşen hükümet değişikliği de bunu gösteriyor. Savaş karşıtı söylemleri ve kısmen 'solcu' görüntülü bir hükümet olan Schröder'in koalisyon hükümetinin yerine, Merkel'in sağcı ve Amerikançı yönetimi geldiğinden beri böyle gelişiyor.

Almanya bununla da yetinmek istemiyor, askeri olarak varlığını ve etkisini artırmaya çalışıyor. Bunun için de anayasaya değişikliği tartışmalan yürütlüyor. Buna göre, anayasada geçen 'savunma' kavramının yeniden tanımlanması isteniyor. Anayasada yer almayan, ancak bugünkü savaşın temel argümanlarını oluşturan "kriz ve çatışmaların çözümü", "uluslararası teröristlere mücadele" gibi argümanların da savunmaya eklenmesi isteniyor; güvenlik politikasına "sadece değerlerin değil çatıların da yön vermesi"nden söz ediliyor; "ekonomik çıkarların ve kaynakların güvençeye alınması" ifadesiyle yeni hedefler belirleniyor. Böylece Almanya, yeni emperyalist savaş içinde daha güçlü bir konumluğa geçmek, bunun için öncelikle yasal düzenlemeleri gerçekleştirmek istiyor.

ABD'nin yeni müttefiklerinden Fransa ise, daha karmaşık ve burjuvazi açısından sıkıntılı bir dönem yaşıyor. 2005 Kasımında göçmenlerin isyanının patlamasının arkasından Mart 2006'da öğrenciler, genç işçiler, işsizler, sokaklara döküldü. İri ufaklı 150 kente başlayan gösteriler, Nisan ayında 280 kente yayıldı, harekete ka-

tilan insan sayısı 3 milyona ulaştı. Eylemlerin çıkış noktası, devletin 'ilk iş yasası' adını verdiği ve gençlerin her türlü sosyal güvenceden yoksun, dizginsiz bir sömürüşünü hedefleyen yasayı hazırlamasıydı. Eylemler sonrasında hükümet yasayı geri çekmek zorunda kaldı.

Yaşanan gücü kitle hareketlerinin sonuçlarından birisi hükümet değişikliği tartışmalarının başlaması oldu. Chirac-Villepin hükümeti sarsılmaya başladı. Bu sarsıntıyı artıran bir diğer etken ise, bazı politikacıların, yurtdışında gizli banka hesaplarının olduğunu ortaya çıkarmasıydı. Bu nün üzerine hükümete güvensizlik bildirilerin ve istifasını isteyenlerin sayısı arttı. Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin en güçlü adayı olarak görülen İçişleri Bakanı Sarkozy de bu saldırılardan hedefleri arasında yer aldı.

Ancak yaşanan hükümet çalkantıları, Fransa'nın savaş içindeki konumlanma çabalarını ve ABD işbirlikçi tutumunu bozacak bir etki yaratmayı. Fransa, Iran'a karşı tehdit ve yaptırımlar söz konusu olduğunda, BM içindeki tartışmalarda ABD ile işbirliği içinde hareket ediyor. Ayrıca, kitle hareketinin dikkatini dağıtmak ve kitleleri savaşa hazırlamak için çeşitli propagandalar da yürütülüyor.

Mesela, El Kaide'nin yeni hedefinin Fransa olduğuna, "Haçlı Fransızları cezalandırmak" yönünde talimatlar yayınladıklarına dair açıklamalar yapıyor. Ve bu açıklamalar üzerinden, Fransa'daki güvenlik önlemleri, özgürlükleri ve hakları kısıtlayıcı uygulamalar artırılıyor. Terörün Fransa'sı da vurmaya hazırladığı çırktanlığı içinde, kitlelerin devlete karşı tepkileri unutulmaya çalışılıyor.

Aslında Fransa'nın, daha savaşın başlığı döneminde itibaren, ABD ile sınırlı da olsa bir ilişkiyi sürdürdüğü ve gizli biçimde işbirliği yaptığı ortaya çıktı. Mesela, Guantanamo'da tutuklu Arap asıllı Fransız vatandaşlarının, 2002 yılında Fransız gizli servisi tarafından sorulduğu, ABD'nin bu konuda Fransa'ya 'yardımcı' olduğu yolunda belgeler basına sızdı.

Bu haberin duyulmasının hemen arkasından, Fransa'nın başkenti Paris'te, 6 ülkenin gizli servislerinin toplantı yaparak, uluslararası bir 'antiterör hücresi'ni daha 2002 yılında (Fransa'da 'solcu' bir hükümet başlayken) kurdukları ortaya çıktı. ABD, İngiltere, Kanada, Almanya, Avustralya ve Fransa'nın istihbarat örgütleri tarafından kurulan bu hücrenin, sonrasında da faaliyetlerini sürdürdüğü ve 'antiterör' operasyonlarını işbirliği yaparak yürütüllerini öğreniliyor.

'Güvenlik' gereği, her durumda öne sürülen bir bahane haline gelmiş durumda. Bu isim altında her türlü hak gaspi doğal sayılıyor. Ancak her ülkenin kendinde yaptığı kısıtlamalar yeterli gelmiyor, ABD çok daha geniş bir alanın kendi de netime açılmasını istiyor. Avrupa'nın telefon ve mail arşivini, ABD-Avrupa arasındaki uçak yolculuklarında yolcu bilgilerini almak istiyor. 2001 yıldandan bu yana, ülkeyeki üç büyük telekomünikasyon şirketinin tüm kayıtlarını devalan ve 200 milyondan fazla kişinin telefonunu dinleyen ABD emperyalizmi, AB'nin de telefon ve mail arşivini almak üzere bastırıyor. Avrupa'dan ABD'ye uçuş yapan havayolu şirketlerine ise, uçakların kalkışından 15 dk

sonrasında, isim, adres, telefon ve ödeme şekli dahil yolcu bilgilerini içeren 34 madde listesi bildirimini zorunluluğu getirmiştir.

Bugün artık, Fransa ve Almanya ile ABD'nin arasındaki işbirliği çok daha açık, çok daha doğrudan kurulmaktadır. Aslında her iki ülke de, ABD'ye karşı geçmişten gelen tepkileri olan ülkelerdir. II. Emperyalist savaş sonrasında her iki ülke de Avrupa üzerinde hegemonyasını kuran ABD emperyalizmi karşısında güçsüz düşmenin sıkıntısını yaşamış, ABD'nin hegemonyasından rahatsızlık duymuşlardır. AB'nin kuruluşunun temelinde yatan bile, ABD'ye karşı güçlerini birleştirmeye isteydi. 11 Eylül saldırıları sonrasında, ABD bütün dünyada savaş rüzgarları estirirken ve Irak işgalini gerçekleştirirken, bu iki ülkenin sessiz ve mesafeli durmasının nedeni bitti. Ancak geçen süre içinde, Çin faktörünün daha güçlü olarak devreye girmesi, dengeleri değiştirmiştir. Hegemonya yöntemleri bildik bir 'düşman' olan ABD emperyalizmi, sonuca Fransa ve Almanya ile aynı 'gemide'dir. Çin ise 'sol' söylemle, girdiği ülkelerde devletçi adımları teşvik edici sömürgeci yöntemleri ve populist uygulamalarıyla, bilinmeyen ve Türkücü bir düşmandır. Bu nedenle, savaşın gelinen aşamasında, bu ülkelerin tercihi ABD'den yana olmuştur. Kıtayı haritanın silmeye yetecek 480 nükleer silaha sahip olan Avrupa ülkelerinin, ABD'nin işbirlikçi olması, ABD emperyalizmi açısından önemli bir olanaktır.

Rusya yeniden sahnedede

2006 yılı, Rusya için siyasal etkinliğini güçlendirmede ileriye doğru adımlar attığı bir yıl oldu. Bu adımların her biri Rusya'nın sessiz ve derinden ilerleyişyle ne kadar yol almış olduğunu gözler önüne serdi.

Birincisi, Amerikan 'renkli parlamento darbeleri' ile kendisinden uzaklaşan eski BDT ülkeleri üzerindeki nüfuzunu güçlendirmek amacıyla önemli adımlar attı.

2006 yılının ilk günlerine damgasını vuran Ukrayna ile Rusya arasındaki doğalgaz krizi, Ukrayna açısından önemli bir tarihte gündeme gelmiştir. Mart ayında yapılacak parlamento seçimleri öncesinde, Rusya Ukrayna'nın aldığı gaza yüzde 400 zam yapmış, parayı ödemediği takdirde gazı keseceğini açıklamış, öyle de yapmıştır. Sert koşulları altında bir anda gazdan yoksun kalan Ukrayna üzerinde önemli bir basın oluşturmuştur bu. Aslında Ukrayna'da 'turuncu darbe'den bu yana yönetim fazlaıyla yıpranmıştır. Daha bir yılı dolmadan, başbakan Timoşenko yolsuzluk iddiaları nedeniyle görevinden alınmıştır. Yolsuzlukları yokedeceğini söyleyerek başa gelen bir hükümet için çarpıcı bir gelişmemiştir. Sonrasında da hükümetin verdiği sözlerin hiçbirini tutmamış olması, yavaşlayan ekonomik büyütme ve genel olarak ekonomik sıkıntılardan artması, başta Başkan Yuşenko olmak üzere yolsuzluk söyletilerinin ayyuka çıkması, Rusya ile ilişkilerin bozulmasından dolayı yaşanan doğalgaz krizi gibi etkenler, seçimlere giderken 'turuncu' darbecilerin epeyce güçten düşmesine neden olmuştur. Bu durum Moskova işbirlikçi Yanukoviç'in elini güçlendiren bir etki yarattı. Ve Rusça'yı ikinci resmi dil yapma, Moskova

ile ilişkileri düzeltme, NATO'ya katılma planlarını askıya alma gibi vaadleri olan Yanukoviç seçimleri kazanarak Başbakan oldu.

2006 yılı Gürcistan-Rusya ilişkileri açısından da oldukça çalkantılı geçti. Yılın başında Gürcistan'a doğalgaz götüren boru hattında patlamalara gerçekleşti ve Gürcistan günler boyunca doğalgazsız kaldı. Bu patlamaların, Gürcistan üzerinde baskı kurmak isteyen Rusya'dan kaynaklandığı düşünülüyor. Hem Ukrayna'da hem de Gürcistan'da yaşayanlar, Rusya'nın doğalgaz kaynaklarını, artık siyasi baskı aracı olarak etkin bir şekilde kullanmaya başladığını gösteriyor.

Rusya ile Gürcistan arasındaki en önemli çatışma nokalarından biri de Güney Osetya ile Abhazya'nın durumu. Her ikisi de Gürcistan sınırları içinde bulunan özerk cumhuriyetler olan Güney Osetya ile Abhazya, '90'lardan başlarından itibaren bağımsızlıklarını ilan etmiş durumlardır ve Gürcistan'ın yönetimini tanımıyorlar. Her iki cumhuriyetin nüfusunun yüzde '90'un aşan bir kesimi Rusya vatandaşısı ve Rusya'ya bağlanmak istiyorlar.

Eylül ayında Gürcistan'ın casusluk yapıkları gereğince 4 Rus askeri yetkilisini gözaltına alması, iki ülke arasındaki gerginliği yeni bir boyuta sıçrattı. Bunun üzerine Rusya da Gürcistan'daki askeri üslerden askerlerini geri çekmeye dardurdu ve Gürcistan'a ambargo uygulamaya başladı. Gürcistan elindeki tutuklu askerleri teslim etmesine rağmen, Rusya uyguladığı ulaşım, posta ve enerji ambargosunu sürdürmedi, Rusya'da çalışan Gürcülerin 15 milyon nüfusu Gürcistan'ın 1 milyon vatandaşı Rusya'da çalışıyor) ülkelerine para göndermesini engelledi, Gürcü işyerlerine baskınlar düzenledi. Amerikan bir darbe ile işbaşına gelen ve maaşlarını doğrudan ABD'den alan Gürcistan hükümeti, Rusya'dan uzaklaşmak ve ABD ve NATO ile ilişkileri güçlendirmek konusunda kararlı duruyor. Bu durum, Kafkaslardaki kavganın daha da kızışacağını gösteriyor.

ABD'nin elde etmek için uğraştığı Belarus'ta Mart ayında gerçekleşen seçimde, ABD ile Rusya arasında gerginlik nedeni oldu. Seçimler, eski BDT ülkelerinde yaşanan diğer seçimler gibi, ABD'nin adayı ile Rusya'nın adayı arasında bir yans olarak yaşanmıştır. Devlet Başkanı Lukaşenko yeniden başkan seçilmesiyle, yarı Rusya kazanmış oldu. Muhalifet, diğer ülkelerdeki ABD işbirlikçi muhalifet partilerinin yaptığı gibi, kitleleri sokaklara dökmeye ve parlamento darbesi gerçekleştirmeye çalıştı, ancak hem o kadar insanı harekete geçirerek gücü yoktu, hem de hükümetin aldığı sert önlemler küçük çaplı hareketlerin de hızla bitmesine neden oldu. Lukaşenko ise, "halktan Rusya ile Belarus'un birleşmesi için kayıtsız şartsız yetki alındı" belirterek safi bir kere daha ortaya koymuş oldu.

İkincisi, yılın başında Duma'dan (Yasama Meclisi) geçen bir yasa ile Rusya içinde etkinlik gösteren ve sayıları 400'ün üzerinde olan 'sivil toplum örgütleri'nin mali kaynakları ve faaliyetlerinin denetlenmesi karara bağlıdır. TV kanalları ve gazeteler üzerindeki denetimlerini artırdı. Böylece Rusya, ülke içindeki muhalif odaklılar yeni bir darbe daha yürümuş oldu. Eski BDT ülkelerinde gerçekleşen

Amerikan patentli ve 'devrim' etiketli parlamento darbelerinin kendisini de tehdit ettiğini bilen Rusya, bu yasa ile önlem almış oluyordu. Daha öncesinde de Hodorkovski ve Brezovski gibi Amerikan işbirlikçi işadamlarını tutuklayan ya da ülkeyden kaçmasına neden olan, petrol devi Yukos'u parçalayarak devletlesiren Rusya, böylece ülkeye Amerikan faaliyetlerini kontrol altına almış oluyordu.

Üçüncü, çıkartılan yeni yasalarla yönetim mekanizmasını daha merkezi hale getirdi, denetimi artırdı. Eyalet valilerinin yerel olarak seçilmesi uygulamasını kaldırıldı. Seçimlere yüzde 7 barajını koyan ve bağımsız adayların seçimlere girmesini engelleyen yeni bir yasa çıktı. Daha önce de ülkeyi 7 idari bölgeye bölün ve bunların her birini, merkezi yönetimle daha sıkı bağları bağlayan yasalar çıkartılmıştı. Bu son yasalarla birlikte, merkezi otoriteyi daha da güçlendirmiş oldu. Daha sonra Mart ayında çıkartılan 'Kontra-Terör Eylemi' adlı yasa ile, kaçınıldığına kanaat getirilen, hayatı hedefler ya da insanların için tehdit oluşturduğu düşünülen uçakların içindeki erler beraber düşürülmüş, gemilerin batırılmasına olanak tanıyor, Rusya'nın sınırları dışındaki uluslararası teröristlere yönelik caydırıcı eylemler düzenlemeye hakkının saklı olduğunu vurguluyor. Yasada telefon dinleme, kimlik kontrolü gibi özgürlükleri kısıtlayıcı maddeler de bulunuyor.

Dördüncü, Çeçen direnişini bitirmede önemli bir adım attı. Mart 2005'te Çeçen lider Aslan Mashadov'un öldürülmesi Çeçen direnişine önemli bir darbe vurmuştu. Üstelik o dönem, Aslan Mashadov'un 'koşulsuz barış' çağrıları yaptığı, Çeçen direnişinin zayıflamakta olduğu bir dönemdi. Temmuz 2006'da ise Şamil Basayev bir operasyonla öldürülüdü. Çeçenlere Irak'tan cepheye gönderileceğini öğrenen Rusya hükümeti, Türkiye ve ABD'nin yardımıyla bu cepheye içine uzaktan kommando bomba yerleştirdi ve Basayev'i öldürmekle bu bombanın patlatılması gerçekleşti. ABD emperyalizminin desteğiyle büyüğen işbirlikçi Çeçen direnişi, ABD'nin Rusya ile yaptığı pazarlıkların sonucu olarak yine ABD'nin yardımıyla bitirmiştir.

Beşinci, yüksek petrol ve doğalgaz fiyatlarının kendi ekonomisini rahatlataşından da faydalanan askeri teknolojisini yeniliyor ve güçlendiriyor. Mesela 2005 sonrasında, yeni 6 bin 900 mil menzilli ve yolda yön değiştirecek savunma sistemlerini açabilen Topol-M balistik füzelerini geliştirdiğini ve kullanmaya başladığını açıkladı. 2006 ortalarında ise, bunu İran başta olmak üzere ABD muhalifi ülkelere satmaya başladı. Rusya, uluslararası silah pazarında yüzde 30'luk bir paya sahip ve bunu her geçen gün büyütüyor. En çok da ABD ile sorunlu ülkelere silah satıyor. Çin, İran, Suriye gibi ülkeler, Rusya'nın ihracatında önemli bir yere sahip. En son Temmuz 2006'da, Venezuela'ya 3 milyar dolarlık silah satış anlaşması yapması, ABD'nin iki Rus şirketine yaptırım uygulama kararına almasına neden oldu.

Rusya, savaşın başlamasından sonraki ilk yıllarda, çok öne çıkmayan bir çizgi izlemiştir. 2000 yılının başında Putin'in başa gelmesi, Rusya'nın savaşçı ve hegemonyaçı politikalarına döneceğinin bir işaretiydi. Ancak uzun yıllar dağılmayı şokunu üze-

Rusya, savaşın başlamasından sonraki ilk yıllarda, çok öne çıkan bir çizgi izlemiştir. 2000 yılının başında Putin'in başa gelmesi, Rusya'nın savaşçı ve hegemonyaçı politikalarına döneceğinin bir işaretiydi. Ancak uzun yıllar dağılmayı şokunu üze-

rinde atamamış, ekonomik krizlerle boğuşmak ve IMF reçetelerini uygulamak zorunda kalmış olan Rusya için bu kolay bir süreç değildi. Zorlu ve sıkıntılı bir biçimde, ama kararlı adımlarla hegemonyasını yeniden kazandı Rusya. İlk yıllarda, diploması alanında genellikle ABD'ye yakın duran, fazla itiraz etmeyen ve anlaşma yanlış bir çizgi izledi. Ancak bu görünürdeydi. Gerçekte ise, ABD ile anlaşma yaptığı, çeşitli sözler verdiği her konuda, verdiği sözleri bir kenara bırakarak, kendi çikanına uygun adımları attı.

Son yıllarda ise, savaş karşısındaki tutumunu daha açıkta ortaya koymuyor, hegemonyasını kurmak istediği alanlarda çok daha aktif bir çizgi izliyor. Başta İran ve Suriye gibi ülkelerle silah ve nükleer enerji anlaşmaları gerçekleştiriyor, Venezuela ve Küba gibi ülkelerle yakınılaşarak ABD'nin arkası bahçesine dalmıyor; en önemli dagdan eski BDT ülkelerini yeniden kendi etki alanına almadı önemli adımlar atıyor. Bütün bunlar, ABD'nin büyük tepkisini çekiyor, ancak ABD emperyalizmi, yeniden canlanan Rus 'hayaleti' karşısında yapacak fazla bir şey bulamıyor.

ABD'yi en fazla turkten konu ise, Rusya'nın Çin ile giderek daha da yakın bir ilişki içinde girmesi. Şanghay İşbirliği Örgütü ile Asya bölgesinde önemli bir askeri ve ekonomik gücü ulaşan, bölgedeki pek çok ülke üzerinde hegemonya kuran, ortak askeri tatbikatlar ile zaman zaman ABD'ye de gözdağı veren bu üç ülkenin, 2006 yılında da önemli doğalgaz ve petrol anlaşmalarına imza attılar. Bu anlaşmalarla Asya'daki doğalgaz ve petrol akışını önemli ölçüde kontrol altına almış olacaklar. Daha sonra, ikili ilişkileri öylesine gelişti ki, 2006, Çin'de 'Rusya yılı' ilan edildi, 2007'nin ise Rusya'da 'Çin yılı' ilan edilmesi kararlaştırıldı. Bu üç önemli emperyalist gücün işbirliği yapması, ABD'nin karşısına oldukça etkili bir rakip olarak çıkmalarına neden oluyor. Bu da ABD'yi ürkütüyor.

Dünya Ekonomik Forumu tarafından 20 ülkede yapılan bir araştırmaya göre, 2001'den bu yana 19 ülkede, kitlelerin ülke yönetimlerine karşı güvenleri sürekli olarak azalmış, ancak Rusya'da bu güven artmış. ABD emperyalizmi Irak savaşında her geçen gün biraz daha güç ve prestij kaybederken, ABD halkın, hükümete karşı güvenleri ve destekleri her geçen gün azalırken, Rusya'da bunun artıyor olması son derece önemli bir olgu. Rusya, sadece ekonomik ve siyasi olarak güçlenmeye kalmıyor, Sovyetler Birliği'nin güçlü ve refah dönemlerine özlem duyan Rus emekçilerinin umutlarını, güvenlerini ve desteklerini de kazanıyor. Bu destek, Rusya'nın, diğer pek çok emperyalist ülkeyen farkı olarak, savaşa hazırlanırken kendi halkın destegini de arkasına alma, kendi halkın savaş politikalara yedekleme ihtiyacını güçlendiriyor.

Çin büyüyor, büyüyor, büyüyor

1,5 milyarlık Çin nüfusu, büyük bir enerjile, devrimci dönemlerin alışkanlığından kalma güçlü bir iş disipliniyle, son derece ucuz iş gücüyle, ağır çalışma koşullarıyla dumaksızca çalışıyor, üretiyor ve büyüyor. Ekonomisi her geçen gün yenilenip güçlenirken, Çin egemen sınıflar

bunu dünya üzerindeki hegemonyasını güçlendirmek için kullanıyor.

Gözkamaşırı bir hızla büyüyen Çin ekonomisi, Çin egemen sınıflarla, aynı hızla dünya geneline yayılmak için gerekli olan ekonomik koşulları ve altyapıyı oluşturuyor. Çin de bu uygun zemin üzerinde üretimini dünyaya açıyor ve hızla yeni pazarlara yayılıyor. Bugün artık dünya üzerinde Çin'in bir biçimde girmediği pek az ülke kalmıştır. Latin Amerika ülkelerinin önemli bir bölümünü, Afrika'da pek çok ülke, Ortadoğu'nun önemli bir bölümünü, Avrupa ve Asya ülkeleri, Çin malı ürünlerle tanışmış durumdadır. Hatta pek çok ülkede, Çin'den gelen ürünlerden dolayı, çeşitli sektörler çökme noktasına gelmiştir.

Çin malı ürünler, önce ucuz ve kalitesiz, taklit mallar olarak girdi dünya pazarlarına. Ancak sonrasında bu durum hızla değişti, Çin malları daha kaliteli, daha sağlam ve hala ucuz biçimde pazarlardaki yerlerini aldı. Üretim kalitesinin artmasında üç önemli etken rol oynuyordu. Birincisi, Çinli üreticiler, herhangi bir ülkeyen, kendilerinde olsayan teknolojiye ait bir ürün satın alındıklarında, satış sözleşmesine mutlaka o ürünün teknolojisinin satulmasını da eklenmesini dayatıyorlar. Mesela Rusya, Çin'e oldukça önemli silahlar satıyor ve Çin, bu silahların teknolojisinin öğretilmesini şart olarak koştuğu için bunu da yapmak zorunda kahiyor. Kısa bir zaman sonra ise bu silahlar artık Çin'de de üretilmeye başlıyor. Sadece kendisine daha yakın bir ülke olan Rusya ile değil, ABD ve Avrupa ile de benzer anlaşmalar yapıyor ve benzer şartlar koşuyor. Çin, ikinci, ar-ge (arastırma-geliştirme) faaliyetlerine bütçeden oldukça önemli bir pay ayıryor. Çin hükümeti. Bu iki etken, Çin mallarının kalitesinin yükselmesine, sağlamlığının artmasına neden oluyor.

Malların ucuz olması da bir başka avantaj. Yukanda da belirttiğimiz gibi bu da yoğun emek somurucusuna dayanıyor. Çinli işçi ve emekçiler, 14 saatte varan dizeylerde ve ağır çalışma koşulları altında üretim yapıyorlar. Devletçi ekonomik yaşıya sahip olmaktan kaynaklanan bir biçimde, çeşitli sosyal hakları herhangi bir kapitalist ülkeyle kıyaslanamayacak kadar gelişkin elbette ki. Ancak sonuçta artı değer somurucusunun baskısı altında ve düşük ücretlerle çalışıyorlar. Ama bundan daha önemli olanı, sosyalizm söylemlerini kullanıp devlet kapitalizmi ile yönetilen bir ülkede olmanın toplumsal-psikolojik şıklanmasını yaşıyorlar. Ekonomik sıkıntıları olsa bile, devlete bağlılık duyuyor ve 'sosyalist ekonomi' için tüm güçleriyle çalışıyorlar.

Sadece satmıyor Çin, dünya ekonomisi için son derece önemli bir alıcı da aynı zamanda. Mesela, enerji ihtiyacı her geçen gün artıyor ve zengin kömür madenleri bile bu ihtiyacı karşılamaya yetmiyor. Petrol ve doğalgazın ekonomideki kullanımını, bu nedenle de yaşamsallığı artıran ekonomisi geliştirecektir. Bu nedenle Venezuela'dan İran'a, Kazakistan'dan Endonezya'ya kadar çok geniş bir alanda petrol ve doğalgaz ihtiyacını gidermek için anlaşmalar yapıyor. Asya ülkelerinden kendisine petrol akışını kolaylaştırmak için petrol boru hattı projeleri hazırlıyor.

Sadece enerji de değil. Mesela büyü-

yen inşaat ve metal sektörleri için büyük oranda demir ve çelik ithalatına ihtiyaç duyuyor. Çin bugün dünyanın en büyük demir-çelik ithalatçı konumunda.

İste bu kadar büyük bir ihracatçı ve ithalatçı olduğu için, hem rahatça girecek pazarlara, hem de kendisine uygun koşullarda hammande sağlayacak satıcılarla ihtiyaç duyar. Çin'in bugün ABD emperyalizminin karşısına bu kadar etkili bir biçimde çıkışının altında yatan ana neden de budur. Ekonomik olarak kabına sağlamayan Çin, kendi pazarlarını oluşturmak zorundadır. Emperyalizm döneminde dünyanın bütün toprakları paylaşılmış olduğu için, yapacağı tek şey, paylaşılmış olan bu toprakları yeniden paylaşılması mücadeleini yürütürken. Yeni pazarlar yaratma yoluyla, başkalarının tekelindeki pazarları onlara elinden almak durumundadır. Bu pazar kavgası da ABD'nin karşısına çıkmasına neden olmaktadır.

Pazar kavgası pek çok alanda birden sürmektedir ABD ile Çin arasında. Çatışmanın en keskin yürütüldüğü iki alan ise Latin Amerika ve Ortadoğu'dur. Çin, hiçbir sınır tanımadan ABD'nin hegemonyasında olan heryere rahatça dalabilmektedir. En Amerikalı görünen ülkeler hile, Çin ile ticaret yürütmenin karlı bir iş olduğunu görüp klenenler için, hızla ilişki geliştirmektedirler.

Üstelik Çin, bir ülkenin ekonomisine girerken iki ayrı yöntemi çok güçlü bir biçimde içiçe kullanmaktadır, bu da onun başarısını artırmaktadır. Birincisi doğrudan kendi yatırımları, kredileri ve ticareti ile girmesidir. Dünüyanın her yerinde Çinliler yayılmış durumlardır. En beklenmedik ülkelerde bile, Çince yazalar, Çinli satıcılar görmek artık mümkünktır. Mesela İngiltere'ye göbekten bağımlı olduğu bilinen ve dünya uranyum rezervlerinin yüzde 40'ını elinde bulunduran Avustralya'nın, Çin'e uranyum satış konusunda anlaşma yapması, dünyadan en büyük petrol satıcılarından Suudi Arabistan'ın Çin'e petrol satması ve hatta Çin'de bir petrol arama tesisini ortak biçimde kurması; ABD'nin Ortadoğu'daki kaleyi İsrail'in, ABD'nin karşısına çıkmasına rağmen Çin'e silah satması; ABD'nin Asya'daki en sağlam işbirlikçileri olarak bilinen Güney Kore'nin, Kuzey Kore ile olan sorunlarını çözmek için Çin'in yardımına başvurmak zorunda kalması gibi örnekler, halen ABD'nin hegemonya alanında olan yerlerde bile Çin'in ne kadar pervasız bir biçimde gezdigine sadece birkaç örnektir.

Bazı bölgelerde ise Çin hegemonyası fazlasıyla one çıkmaktadır. Mesela Rusya'nın Sibiryası bölgesinde, Çin'den göçedenle bir yerleşim alanları haline gelmiştir. Sınırları geçerek gelen insanlar, ağır kış şartlarından dolayı insanların daha seyrek yerleşmiş olduğu Sibiryada giderek artmaktadır. Mesela 11 milyon nüfusu olan Küba'da 500 bin kadar Çinli yaşıyor.

Ikinci, hemen her kıtada sayıları giderek artan işbirlikçileri aracılığıyla etkinliğini yormaktır, dolaylı ilişkiler üzerinden farklı ülkelerde yayılmaktadır. Mesela Ortadoğu'da Iran'ın bu anlamda özel bir misyonu vardır. Ortadoğu'daki savaş, görünürde ABD'nin Irak'ı işgal etmesi biçimindedir. Gerçekte ise, son aylarda giderek artan bir biçimde Irak'taki Şii'ler üzerinden ABD'nin Iran'a savaşına dönüştürülmüştür. Ancak Iran'ın arkasındaki ülke de Çin'dir.

Çin'in sosyalist bir ülke olmadığını, Çin işbirlikçi ülkelerin de kapitalizmden yeniden paylaşılması mümkün olmadığını tartışılımaz bir gerçek. Ancak kitlelerin sosyalizm özlemelerini kendi potasına aktırmak için bugün bu sloganları yükseltmekten çok daha fazla yoksullaşan, vahşi kapitalist uygulamaların sonucu olarak sosyal haldarını her geçen gün biraz daha icaybeden, kamu hizmetleri özelleştirildikçe yaşamın her alanında magduriyetleri artan kitleler, sosyalizm söylemlerinden giderek daha fazla etkilenmektedir. Çin ile işbirliği yapan ülkelerde giderek artan sol söylemler, hatta Venezuela'da açıktan artık "Sosyalizmi maşa edeceğiz" sloganının yükseltilmeye başlaması, emperyalistler açısından deliğe verici bir durumdur. Klasik özelleştirmeci, neoliberal emperyal sloganlarının yerine, kitlelerin sempatisini çeken bu sloganların kullanılması, emperyalistler açısından ayaklarının altındaki zemini sarsan oldukça ciddi bir sorundur.

ABD'nin doğrudan yürütüğü savaş Çin, Iran tizerinden dolayı olarak yürütülmekte, kendisi perdenin arkasından hiç çekmeden, sıcak çatışmanın içine hiç girmeden ve hiç yıpranmadan savaşmaktadır. Keza İsrail'in Lübnan'a saldırısı da aynı biçimde okunmalıdır. İsrail Hizbullah'ın nezdinde İran'la yürütülecek savaşın provasını yapmışır. İran'ın arkasındaki güç ise, demin de belirttiğimiz gibi Çin'dir.

Benzer bir hegemonya savaşa, Latin Amerika'da yürütülmektedir, ancak orada sıcak çatışma biçimini değil, ekonomik ve siyasi manevralar kullanılmaktadır. Çin'in Latin Amerika'daki en etkili ve öne çıkan işbirlikçisi Venezuela'dır. Venezuela, hem ABD'ye meydana okumalarıyla, hem de Latin Amerika'nın diğer ülkelerinde seçimlere giren solcu adaylara açıktan verdiği destekle, Çin'in politikalarını kitaya etkili bir biçimde taşımaktadır. Kasım ayında Nikaragua'da seçimleri kazanan Ortega'nın, Bolivya'da kamulaştırma hareketi başlatan Morales'in, Haziran ayında Peru'da seçimden az farkla kazanan Humala'nın, Ekvator'da Kasım ayında yapılan seçimleri kazanan Correa'nın, Latin Amerika'daki her türlü karşı-devrimci faaliyetin merkez üssü olan Amerikalılar Okulumun etkisizleştirilmesinin, arkasında Venezuela'nın önemli bir desteği vardır. Venezuela'nın arkasında duran ise elbette ki Çin'dir.

Keza, çeşitli ekonomik ve siyasi birlikler içinde de Venezuela'nın önemli bir etkinliği vardır. Eylül ayında Havana'da toplanan ve 116 ülkeyi bunyesinde toplayan Bağıntısızlar Hareketi, Aralık ayında toplanan ve 12 ülkeyi kapsayan Güney Amerika Ülkeleri Topluluğu zirvesi, yine Aralık ayında gerçekleştirilen ve 12'si Güney Amerika'dan 53'ü Afrika Birliği'nden olmak üzere 65 ülkenin katıldığı Afrika-Latin zirvesi, Mayıs ayında toplanan AB-Latin zirvesi gibi kurumların tümünde, Temmuz ayında toplanan ve Latin Amerika ülkelerinin iç bütünlüğünü hedefleyen Mercosur zirvesinde, ABD'ye karşı kolları çölmüş. Bu zirvelerin herbinde ortak bir başka nokta ise, dünyada çeşitli ekonomik ve siyasi kararların alınmasında daha aktif bir rol oynaması istegidir. Mesela Bağıntısızlar Hareketi, İsrail'in Lübnan saldırısını kanayarak ve Iran'ın hangi amaçla nükleer faaliyetlerini destekleyecelerini açıklamakla, ABD politikalarna nasıl yaklaşıklarını açıkça ortaya koymuslardır. Afrika-Latin zirvesinde, bir Afrika-Güney Amerika Bankası'nın kurulması ve Dünya Ticaret Örgütünde (DTO) ortak hareket edilmesi kararının çıkması da dünyayı ekonomisine müdahale anlamında oldukça önemli kararlardır. ALBA ise bunların içinde daha özel bir yere sahiptir. Latin Amerika ülkelerinin sosyal dayanışma ağı oluşturmak için kurdukları bu birlik, sol söylemleri Latin ülkelere, eğitim, sağlık vb konularda karşılıklı yardım ve dayanışma ağlarıyla, daha yakın bir entegrasyonunu hedeflemektedir.

Sözkonusu ülkelere, kitalar arası farklı dayanışma ve işbirliği ağları kurmasının ömekleri de oldukça fazladır. Mesela Venezuela ile Iran arasında giderek güçlenen bir ilişki sözkonusudur. Suudi Arabistan çöllerinde yükselen yeni bir fabrika'da Kuzey Kore'den gelen uzmanlar çalışmaktadır ve sözkonusu fabrika'da nükleer bir tesis kurulmakta olduğu yolundaki dedik-

dular artmaktadır.

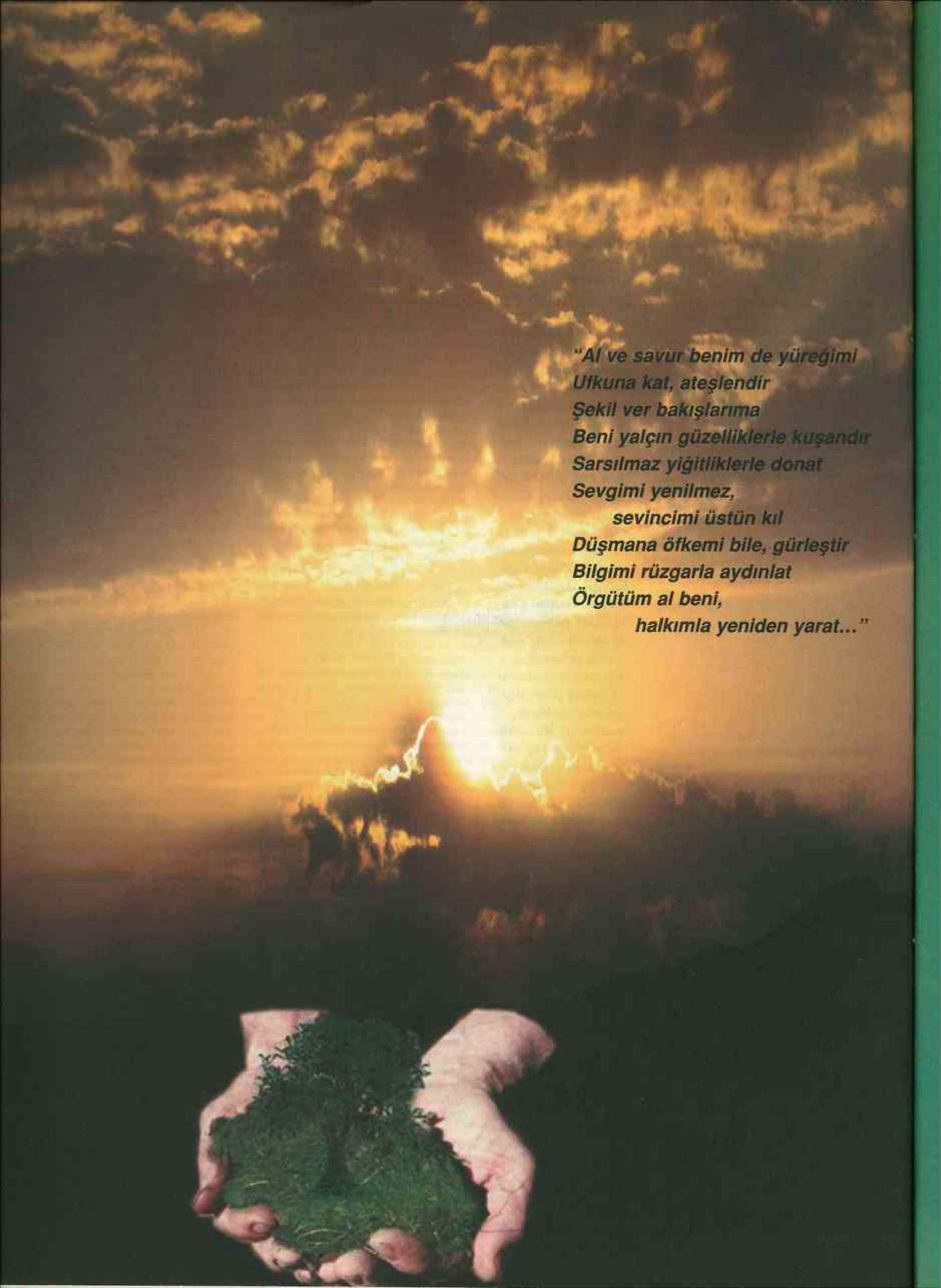
Çin'in 2006 yılındaki ihracatı 960 milyar dolar, ithalatı 810 milyar dolardır. Bu dünya ekonomisi için oldukça yüksek bir seviyeyi göstermektedir. Dış ticaretinin 150 milyar dolar fazla vermesi ise, son yıllarda dış ticareti sürekli açık vermekle olan emperyalist ülkeler için tahammül edilemez bir olgudur. Özellikle ABD'nin ekonomisi giderek artan bir biçimde ithalata dayalı bir hale gelmekte, bu da dış ticareti açığını büyütmektedir. ABD ekonomisi ithalata dayalı yönde derinleşikçe, yaşayacağı ekonomik krizin çapı büyümektedir. Bundan çıkmak için tek olağan hegemonya alanını büyütmek, dünya üzerindeki pazarlarını artırmaktır. Ancak Çin'in bu devasa büyümesi, ABD'nin yaşam alanlarını her geçen gün biraz daha daraltan bir etki yaratmaktadır.

Çin, bütün bu pazarları yoktan var etmemekte, başka emperyalist ülkelerden elinden alarak kendine maletmektedir. Bu nedenle, onun ele geçirdiği her yeni pazar, başka bir emperyalist ülkenin karnı azaltmaktadır, fazla üretimi kriziyle karşı kışkırtmasa yol açmaktadır, hegemonya alanlarını daraltmaktadır.

Çin'i ABD ve Avrupalı emperyalist ülkeler açısından daha da tehlikeful hale getiren sey şudur: Çin Komünist Partisi "Marksizmi canlandırmak ve Çin'i küresel çapta bir Marksizm Araştırmalar Merkezi haline getirmek için - sınırsız fon ayırdığını" açıklamıştır. Emperyalist sömürü çarkları içinde her geçen gün daha fazla yoksullaşan, vahşi kapitalist uygulamaların sonucu olarak sosyal haldarını her geçen gün biraz daha icaybeden, kamu hizmetleri özelleştirildikçe yaşamın her alanında magduriyetleri artan kitleler, sosyalizm söylemlerinden giderek daha fazla etkilenmektedir. Çin ile işbirliği yapan ülkelerde giderek artan sol söylemler, hatta Venezuela'da açıktan artık "Sosyalizmi maşa edeceğiz" sloganının yükseltilmeye başlaması, emperyalistler açısından deliğe verici bir durumdur. Klasik özelleştirmeci, neoliberal emperyal sloganlarının yerine, kitlelerin sempatisini çeken bu sloganların kullanılması, emperyalistler açısından ayaklarının altındaki zemini sarsan oldukça ciddi bir sorundur.

Çin'in sosyalist bir ülke olmadığını, Çin işbirlikçi ülkelerin de kapitalizmden yeniden paylaşılması mümkün olmadığını tartışılımaz bir gerçek. Ancak kitlelerin sosyalizm özlemelerini kendi potasına aktırmak için bugün bu sloganları yükseltmekten çok daha fazla yoksullaşan, vahşi kapitalist uygulamaların sonucu olarak sosyal haldarını her geçen gün biraz daha icaybeden, kamu hizmetleri özelleştirildikçe yaşamın her alanında magduriyetleri artan kitleler, sosyalizm söylemlerinden giderek daha fazla etkilenmektedir. Çin ile işbirliği yapan ülkelerde giderek artan sol söylemler, hatta Venezuela'da açıktan artık "Sosyalizmi maşa edeceğiz" sloganının yükseltilmeye başlaması, emperyalistler açısından deliğe verici bir durumdur. Klasik özelleştirmeci, neoliberal emperyal sloganlarının yerine, kitlelerin sempatisini çeken bu sloganların kullanılması, emperyalistler açısından ayaklarının altındaki zemini sarsan oldukça ciddi bir sorundur.

Önümüzdeki yıllar, bu savaşın daha açıktan, daha sert ve daha vahşi bir biçimde yaşamasını göstermektedir. Lenin'in deyimiyle "paylaşılmış toprakların yeniden paylaşılması mücadele" başka bir biçimde de yürütülemez zaten.

*"Al ve savur benim de yüregimi
Ufkuna kat, ateslendir
Şekil ver bakışlarımı
Beni yalçın güzelliklerle kuşandır
Sarsılmaz yiğitliklerle donat
Sevgimi yenilmez,
sevincimi üstün kıl
Düşmana öfkemi bile, gürleştir
Bilgimi rüzgarla aydınlat
Örgütüm al beni,
halkımla yeniden yarat..."*

